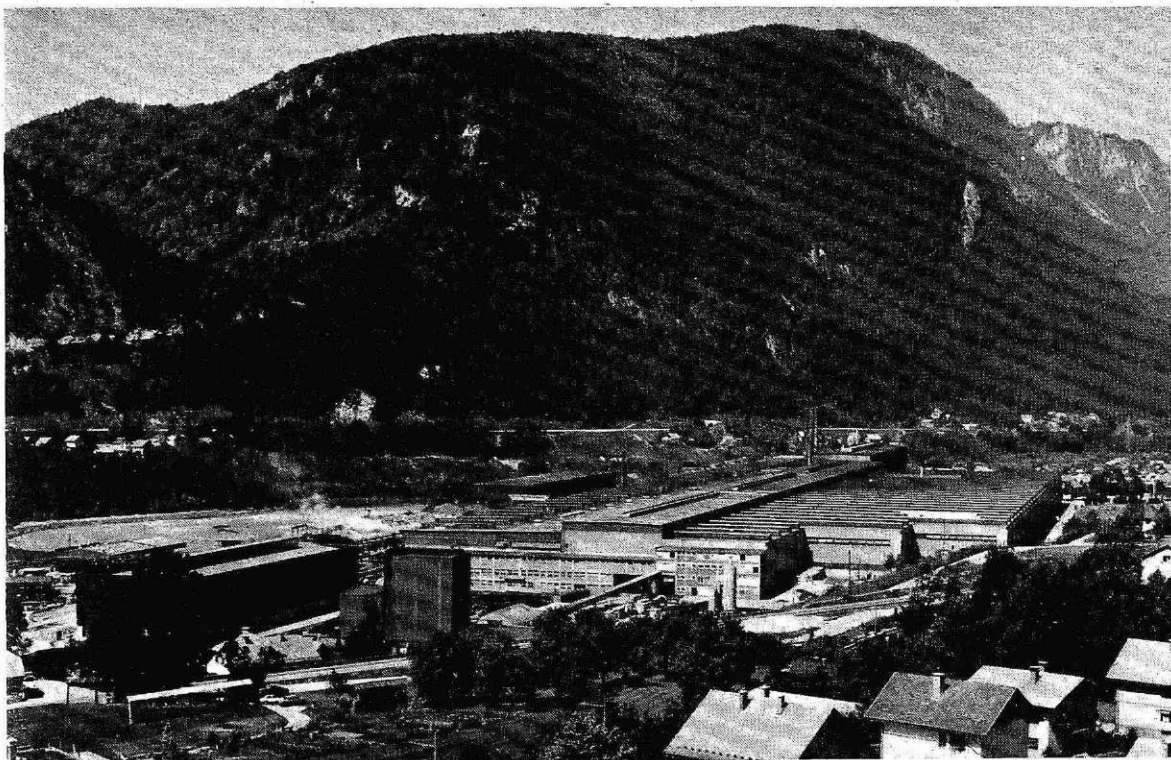

ŽELEZAR

JESENICE, 11. septembra 1986

ŠTEVILKA 36 • XXXV

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradašnja, lektorica Marica Čušin, novinar — fotoreporter Borut Grc, administracija — Marija Lužnik in Mira Keserovič. Naslov: Uredništvo Železarja, SOZD SZ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Valjarne na Beli (foto: I. Kučina)

Kakšna bo nadaljnja usoda jeseniškega otroškega letovišča v Novigradu

Prijetnega kotička ob morju v Pineti pri Novigradu verjetno ni potrebno posebej predstavljati. Predvsem ga poznajo otroci, ki vsako leto tam preživijo nekaj veselih in brezskrbnih počitniških dni. Občinska zveza društev prijateljev mladine Jesenice že več kot dvajset let vzorno skrbi za otroško letovišče v Pineti, čeprav se ob tem srečuje z najrazličnejšimi problemi. V poletnih mesecih v tem letovišču preživi počitnice okoli tisoč jeseniških otrok, poleg tega pa je ta prostor tudi »učilnica« za okoli 500 učencev četrtil razredov šole v naravi.

Nekoč smo na teh straneh našega glasila že zapisali, da je sedaj pravo bogastvo imeti svoj prostor ob morju. Ta ugotovitev postaja iz leta v leto še aktualnejša, saj dobro vemo, da si družine vsako leto zaradi visokih cen lahko privoščijo manj dragega dopusta ob morju. Marsikateri starši so veseli, da lahko vsaj svojim otrokom privoščijo nekaj brezskrbnih dni ob morju, ob tem pa verjetno ni potrebno posebej poudarjati, da letovanje prinaša tudi zdravje in sproščeni počitek pred novimi šolskimi obveznostmi. Znano so resnice, da so Jeseničani že izgubili nekaj letovišč ob morju, sedaj pa obstaja upravičena bojazen, da bodo ob vztrajnem propadanju kmalu lahko zaprli vrata tudi tega letovišča.

Z letošnjim poletnim letovanjem so v Pineti že zaključili, do 22. septembra pa se bodo zvrstile še štiri izmene šole v naravi. Vse poletne mesece je ob morju odmeval radostni smeh otrok, saj toliko lepega vremena še ne pomnijo. Ob tem veselju pa je marsikdo vedel, da se člani Občinske zveze društev prijateljev mladine Jesenice ubadajo s tako resnimi problemi, da so nekajkrat že celo pomislili, da bodo morali letovišče sredi sezone zapreti. Imeli so vrsto nepredvidenih izdatkov, takšnih, da človeka zaboli glava. Za priključek na kanalizacijo, ki je sicer v Pineti nujna in potrebna, so morali odšteti 2,82 milijona dinarjev. Po samoupravnem sporazumu z občino Buje morajo vsako leto prispevati 910.000 dinarjev za infrastrukturo na tem območju. Za izgradnjo omenjene kanalizacije so morali še dodatno prispevati 1,25 milijona dinarjev, komunalni prispevek za prvo polletje je znašal 540.000 dinarjev, za drugo polletje pa še čakajo račun (okoli 700.000 din). Če vse skupaj seštejemo, zneso to več kot 6 milijonov din. Večji del teh obveznosti so sicer uspeli poravnati in sicer iz namenskih sredstev za vzdrževanje in iz tekočega poslovanja letovišča. Letovišče kliče po nujni obnovi in vzdrževanju, lahko pa si predstavljamo, da so zaradi poravnave teh obveznosti ostali brez dinarja za ta nujno potrebna dela.

»Za pomoč se obračamo na vse strani in ob tem počasi že obupujemo«, pravi strokovna delavka Občinske zveze društev prijateljev mladine Jesenice Barbara Slamnik. »Toliko problemov kot jih je letos, že dolgo ne pomnimo. Za najbolj nujna vzdrževalna dela bi potrebovali vsaj 3 milijone dinarjev. Potrebno je prepletkati hišice, ki sicer propadajo, pa še številna druga manjša dela je treba opraviti. Nujno bi potrebovali nov pralni stroj, saj sedanji komajda še dela.

S prošnjo za pomoč smo se obrnili tudi na izvršni svet skupščine občine Jesenice. Člani so obravnavali naše probleme in predlagali, da se v bodoče financiranje komunalnih zadev uredi preko Komunalne skupnosti Jesenice. Ker to ni v letošnjem programu, pri tej skupnosti seveda nimajo planiranih sredstev in s tem se stvar spet zaplete. Člani izvršnega sveta pa so iz sklada rezervnih sredstev odobrili 200.000 din.

Seveda pa imamo v letovišču vsako leto še kup drugih problemov. Težko dobimo osebje, saj za skromen denar, ki ga nudimo, noče nihče po vse dneve delati ob morju. Na razpis se skoraj nihče več ne prijavi, osebje moramo iskati, posameznike prepričevati. Ob vseh teh problemih smo odločno preveč osamljeni, prositi moramo za vsak dinar, tarnanje in prošnjo na vse strani pa imamo tudi že čez glavo.

Da bi bila slika o omenjeni problematiki popolna, pa smo obiskali tudi eno od letošnjih izmen otrok v Pineti. Ni potrebno posebej poudarjati, da so otroci spet preživljali lepe in brezskrbne dneve. Tokrat jih nismo posebej spraševali o vtisih in počutju, temveč smo dali besedo odgovornim, da nam razodenejo svoje probleme in težave. O delu v letovišču smo se pogovarjali z upravnikom Dragom Ravnikarjem:

»Moram reči, da imamo letos izredno lepo vreme. Počutje med otroki je dobro, izredno sem vesel, da tudi nimamo večjih problemov s preskrbo. Delo v posameznih izmenah je dobro organizirano, letos je bilo pri nas tudi nekaj mladih športnikov, ki so počitniške dneve izkoristili

li tudi za trening pred novo sezono. Posebna atrakcija za vse so bili tekači, ki so po tukajšnjih cestah trenirali s rolkami.

Ob sicer uspešnem letovanju pa ne manjka tudi problemov. Vsako leto je težko dobiti osebje za delo v letovišču. Delo je skromno plačano, tako tudi na študentskem servisu ni moč dobiti mladih. Ob tem je treba še reči, da tukaj delo traja od jutra do večera, seveda tudi ob sobotah in nedeljah. Kljub vsem problemom se moramo prizadevati, da to letovišče obdržimo, poiskati moramo vso možno pomoč.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Inovacijska dejavnost v preteklem mesecu

V avgustu so odbori za gospodarstvo na osmih sejah obravnavali devetnajst predlogov tehničnih izboljšav, koristnih predlogov, idej in jih pozitivno ocenili in odobrili. Skupni prihranek oziroma koristi znašajo 56.346.547 din, zato je štirideset novatorjev prejelo 1.428.585 din posebnih nadomestil ali 2,5 odstotka od ugotovljenih koristi.

TOZD PLAVŽ

Avtorju Francu Hudolinu je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za izdelavo členkastih transporterjev iznašalcev prahu izpod lurgi filtra v aglomeraciji. S tem je avtor za menjal rezervne dele iz uvoza ter vgradil domače, ki so precej cenejši.

TOZD JEKLARNA

Avtorjem Jožu Arhu, Francu Šimnicu, Alojzu Purgerju, Janezu Čiuhu, Markotu Resmanu, Leopoldu Lomovšku in Emilu Baumanu je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za novo tehnologijo obdelave jekla v ponovci in s tem manjše porabe CaSi. Prijavitelji so dosegli večjo stopnjo odžvepljanja, zato so lahko znižali dodatek CaSi pri prelivanju v drugo ponovco.

Avtorjem Janezu Markovcu, Karlu Koblarju, Francu Pintarju in Henriku Zupanu je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za izdelavo in montažo gorilcev za ogrevanje ponovce na SM pečeh in elektro pečeh. S to uvedbo je bilo možno koristiti ponovce obzidane z baznimi materiali na vseh pečeh z manjšim tveganjem normalnega obratovanja.

Proizvodnja v avgustu

Značilnost avgustovske proizvodnje je, da je gotova proizvodnja skupaj z uslugami prevajanja precej boljše od skupne proizvodnje. Vzrok je v tem, da so slabše delale večje (osnovne) TOZD, precej boljše pa finalne, ki so tako zmanjšale zaloge medfazne proizvodnje, kar je pozitiven efekt.

Vzroki izpada proizvodnje v osnovnih »težkih« (po tonah) TOZD so predvsem v pomanjkanju delovne sile in odsotnosti le-te, ter povečane števila zastojev tako vzdrževalne kakor tudi tehnološke narave.

Delni izpad proizvodnje gre tudi na račun razpada elektroenergetskega sistema 1. avgusta in pa močnih poplav ob koncu meseca.

Skupna proizvodnja je bila tako dosežena 97 odstotno na operativni program, gotova proizvodnja za prodajo skupaj z uslugami prevajanja pa je bila dosežena 103 odstotno.

Nekoliko slabša je bila prodajna cena naših izdelkov v primerjavi z predhodnimi meseci in to zaradi izpada proizvodnje nerjavnih jekel in dinamo trakov v HV Bela, kot posledica tehnoloških težav v TOZD Valjarna bluming — štekel in slabega izplena na relaciji surovo jeklo — hladno valjani trak, pa še vendar nekoliko višja od planirane.

Izvoz ne dosega s planom načrtovanih količin za letošnje leto, vendar je višji od lanskega.

TOZD PLAVŽ

Prvič v letošnjem letu so plavžarji dosegli z operativnim programom predvideno skupno proizvodnjo (100,1 odstotek). Tako so potrjena »opravičila«, da je bil do sedaj vzrok izpada proizvodnje predvsem slabo stanje VP št., ki je po remontu (zaključen 22. avgusta) pričela delati.

TOZD JEKLARNA

Nasprotno kot plavžarji pa so jeklarji v tem mesecu delali slabše, kot smo jih bili letos vajeni in prvič v tem letu ni niti ena od obeh Jecklarn dosegla z operativnim programom predvideno proizvodnjo jekla, in sicer martinarna 93,6 odstotkov, elektro jecklarna 91,2 odstotka, skupaj Jecklarna pa 92,8 odstotkov.

Vzroki so predvsem v velikem številu krajših zastojev, tako vzdrževalne kot tehnološke narave.

Asortiment proizvodnje je bil razmeroma dobro izpolnjen, le pri pro-

izvodnji dinamo jekel so bile težave (izpad tri dni), tako v začetku meseca zaradi pomanjkanja ponovc kot posledice okvare žerjava v ponovnem gospodarstvu, kakor tudi proti koncu meseca, ko je izpadla proizvodnja zaradi zalitja jame za preliivanje dinamo jekel.

Zaradi dopustov in nižjega operativnega programa je kontiniv do 18. avgusta obratoval le na eno izmeno in je v tem mesecu odli 4.226 ton gredic ali 111,2 odstotka operativnega programa, oziroma 84,5 odstotkov gospodarskega načrta.

TOZD LIVARNA

Z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo so livarji dosegli 114,1 odstotno. Tujim naročnikom je bilo odpremljeno 42,9 ton odlitkov ali 107,2 odstotka na gospodarski načrt.

TOZD VALJARNA BLUMING ŠTEKEL

Ta TOZD je drugi »težkaš«, ki je močno zaostal za planom. Vzroki so predvsem v zastojih, okvarah ter slabemu in izredno dolgemu zagonu obratovanja potisne peči (od 6. do 22. avgusta). »Rezultati« so se pokazali v povečanih zalogah za Valjarno debele pločevine in pomanjkanju vložka za prodajo same TOZD, ki je tako odpremila (prodala) tujim naročnikom le 4.854 ton ali 88,2 odstotka gospodarskega načrta. Podobna je bila tudi skupna proizvodnja, ki je bila dosežena 94,8 odstotno.

Zaradi pomanjkanja delavcev — brusilcev, se je v tej TOZD zopet pojavil problem brušenja jekla (prema se obrusi), ki povzroča težave pri pripravi programov valjanja za TOZD, ki so v tehnološki verigi za blumingom.

(Nadaljevanje na 6. strani)

STARA BOLEZEN : SLAB ZAČETEK MESECA

Po podatkih statistične službe smo tudi mesec september začeli z nič kaj spodbudnimi rezultati. V prvih osmih dneh smo izdelali 27307 ton skupne proizvodnje, kar je le 87,6 odstotkov operativnega programa. Poleg TOZD Jecklarna so plan dosegle še Valjarna debele pločevine, Žičarna, Profilarna in Elektrode. Najnižjo proizvodnjo na plan so dosegle TOZD Valjarna bluming štekel (61,9 odstotkov), HV Bela (61,5 odstotkov), HV Jesenice (65,2 odstotkov) in TOZD Vratni podboji (32 odstotkov).

V TOZD Plavž so vili 3449,3 tone gorilja, kar je 93,1 odstotka planirane količine.

Delavci TOZD Jecklarna dnevno presegajo planirano količino in so tako proizvedli 11143 ton jekla, kar je za 4,9 odstotkov nad planom.

V prvih šestih odpremljenih dneh v septembru smo odpremlili 7200 ton gotovih izdelkov in storitev in tako dosegli le 86 odstotkov operativnega programa. Plan odpreme so presegli v TOZD Valjarna žice, Valjarna debele pločevine, Žičarna in Profilarna. V ostalih TOZD je odprema gotovih izdelkov toliko pod planom, da ga bodo brez pospešenega odpremljanja le stežka dosegli. Podatki prejšnjih mesecev pa nam kažejo, da z dodatno vloženim trudom tudi v nekaj zadnjih odpremljenih dneh uspešno nadomestiti vse, kar smo med mesecem zaradi »lagodnosti« zamudili.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zakaj TOZD Komerciala in TOZD Družbeni standard

Zakaj TOZD skupnega pomena Komerciala in TOZD skupnega pomena Družbeni standard?

Ko smo razpravljali o novi organiziranosti Železarn na SDS, so bila tak vprašanja večkrat postavljena. Mnenja nekaterih so bila, da je komerciala že sedaj v delovni skupnosti in naj bi pri isti obliki organiziranosti ostalo tudi v bodoče. TOZD Družbena prehrana pa je po številu zaposlenih majhen TOZD in naj bi se v novi organizacijski zgradbi združil v delovno skupnost skupnih služb. Poglejmo nekatere razloge, ki so vodili predlagatelja za formiranje obeh TO skupnega pomena.

nova
organiziranost

TOZD KOMERCIALA združuje dejavnosti prodaje, nabave, zunanje trgovine, trženje (marketing) in inženiring. Prednosti oblike TOZD skupnega pomena so v lažjem združevanju poslovanja skladišč in doseganja optimalnih zalog obratnih sredstev ter s tem manjših stroškov poslovanja delovne organizacije.

TOZD Komerciala pridobiva dohodek v obliki svobodne menjave dela oz. je dohodkovno povezana s proizvodnimi TOZD v obliki skupnega prihodka (podobno kot delovna skupnost). V železarni imamo zelo veliko skladišč (80). Materialne vrednosti so ogromne, določen del materiala pa je v večini skladišč enak, kar dviguje prekomerne zaloge. Z boljšo organizacijo dela in večjo samostojnostjo v materialnem poslovanju lahko TOZD Komerciala veliko prispeva, da v železarni dosežemo občutno nižje stroške poslovanja. Kasnejše analize bodo definirale prehod, katera skladišča preidejo v komercialo (surovine, potrošni material, gotovi izdelki, investicijska oprema) in katera ostanejo v TOZD. Na tak način se bo celotno materialno poslovanje začelo sistematično obravnavati. Tako definirano nalogo bo komerciala lažje opravljala kot samostojna organizacijska enota.

TOZD DRUŽBENI STANDARD združuje dejavnosti: samopostrežna restavracija, delnice hrane, restavracija, samski domovi in počitniški domovi; po predlogu pa se priključijo še dejavnosti družbenega standarda, ki je sedaj v kadrovskega sektorja. Status TOZD skupnega pomena je ustrezen, ker TOZD ne ustvarja akumulacije oz. samo toliko kolikor je to želja in dogovor ostalih TOZD v železarni. TOZD pridobiva prihodek s prodajo storitev in predvsem s svobodno menjavo dela, enako kot delovna skupnost. Istočasno pa je značaj poslovanja drugačen, kot je značaj

poslovanja delovnih skupnosti. TOZD Družbeni standard mora skrbeti za razširitev počitniških dejavnosti (investicije), pri svojem delu mora poslovati z gotovinskimi finančnimi sredstvi (gostinska dejavnost odprtega tipa), uporablja zelo veliko materiala (prehrana), ki se obravnava drugače kot material črne metalurgije. Zelo pomembno je, da ima

mo tudi v bodoče na tem področju »čiste račune« in samostojno organizacijsko enoto. TOZD deluje in posluje na osnovi sprejetih planov, ki mu zagotavljajo družbeni položaj in je vsklajen z zahtevami delavcev železarn po družbenem standardu.

SEO —
Odj. za organizacijo dela:
Jože Neuman

Zakaj delavci delovnih skupnosti na referendumu 24. septembra ne glasujejo

Z ozirom, da je v zadnjem času s strani delavcev delovnih skupnosti precej vprašanj, zakaj delavci delovnih skupnosti na referendumu 24. septembra ne glasujejo, tole pojasnilo:

Sedanja stopnja organizacijskih sprememb se izvaja na podlagi 326. člena Zakona o združenem delu in se nanaša na delavce v temeljnih organizacijah. Osnovno izhodišče zakona je pravilo, da v preoblikovanju odločajo samo delavci temeljnih organizacij. Posebej pa moramo poudariti, da se v tem trenutku pravna osebnost delovne organizacije ne spreminja, zato se položaj delavcev v delovnih skupnostih ne spreminja in ni pravne podlage za njihovo glasovanje. Pravna ureditev delovnih skupnosti je opredeljena v 400. čl. ZZZ, ki določa:

»DELA VCI, ki opravljajo administrativno - strokovna, pomožna in tem podobna dela skupnega pomena za temeljne organizacije v sestavi DO —

oblikujejo eno ali več delovnih skupnosti za opravljanje skupnih del.«

Položaj, pravice, obveznosti in odgovornosti UREDIJO v samoupravnem sporazumu o združevanju TOZD v DO, ki ga bomo v železarni sprejemali v prihodnjem obdobju. Pri tem je važno dejstvo, ki izhaja iz zakona o združenem delu, da ŠTEVILO delovnih skupnosti določijo delavci v TOZD, delavci delovne skupnosti pa se odločijo o oblikovanju delovne skupnosti. Torej (iz zakona o združenem delu) — prva faza je sprejemanje prej omenjenega samoupravnega sporazuma (372. člen zakona), v katerem se določijo dela in naloge skupnega pomena, druga faza pa je oblikovanje delovne skupnosti, kar storijo zaposleni te skupnosti. CPSI

Samoupravne aktivnosti v septembru

Po programu samoupravnih aktivnosti za september so predvideni sestanki samoupravnih delovnih skupin do 19. septembra. V tem času bomo največjo pozornost namenili poprejšnji obravnavi predlogov samoupravnih splošnih aktov, ki jih bomo sprejemali na referendumu. Delavski svet Železarn je namreč na seji 27. avgusta določil predlog:

- samoupravnega sporazuma o spremembah v organiziranosti temeljnih organizacij,
 - samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji,
 - statuta temeljne organizacije.
- Izvršni odbor sindikata in ostale družbenopolitične organizacije v železarni so ugotovili, da spremembe o novi organiziranosti podpira večina delavcev v temeljnih organizacijah in zato so predlagali, da jih čimprej uveljavimo. Delavski svet Železarn je na osnovi te ocene za sprejem vseh treh samoupravnih splošnih aktov razpisal referendum, ki ga bomo izvedli v vseh temeljnih organizacijah in tistih delih delovnih skupnosti, ki bodo organizirani kot temeljna organizacija, 24. septembra od 5. do 17. ure.

Vse tri predloge smo tiskali v posebni prilogi Železarnja in jih je 4. septembra prejel vsak delavec. Spremembe, ki so nastale od osnutka do predloga, so napisane z mastnim tiskom in tako hitro opazne.

Delavci naj na sestankih samoupravnih delovnih skupin obravnavajo vse tri predloge, ugotovijo, koliko njihovih pripomb je delovna skupina za pripravo teh aktov vključila v predlog ter se seznanijo z obrazložitvijo, zakaj nekaterih pripomb niso upoštevali. Obrazložitev je pripravil vodja strokovne skupine in smo jo priložili programu samoupravnih aktivnosti. V njej posebej poudarja, da se je strokovna skupina odločila za prenovo samoupravnih splošnih aktov iz naslednjih razlogov:

— Prenormiranost in preobsežnost je povzročila zahteva, da vsi akti vsebujejo vsa pravna pravila, ki se dotikajo pravic in dolžnosti. Prakti-

čne posledice so bile: nepreglednost, obsežnost, nasprotja med pravili, napake pri prepisovanju oziroma oženju zakonskih določb.

— Vsebinske aktov in razmerij, ki dejansko obstajajo v naših temeljnih organizacijah ali razhajanje med normativnimi in dejanskimi razmerji je dosegla že tak razkorak, da je bilo potrebno splošne akte prenoviti. Ob tem je bilo potrebno vnesti tudi nekatera nova spoznanja in strokovne rešitve. Prav te strokovne rešitve so bile v razpravi nekajkrat izpostavljene. Ker smo pač vajeni nekaterih navad in velikokrat preveč obrnjeni k ohranjanju obstoječega, nas take rešitve motijo. Vsekakor pa je napredek, da take pripombe v dialogu obdelamo in odločitev opremo na argumente.

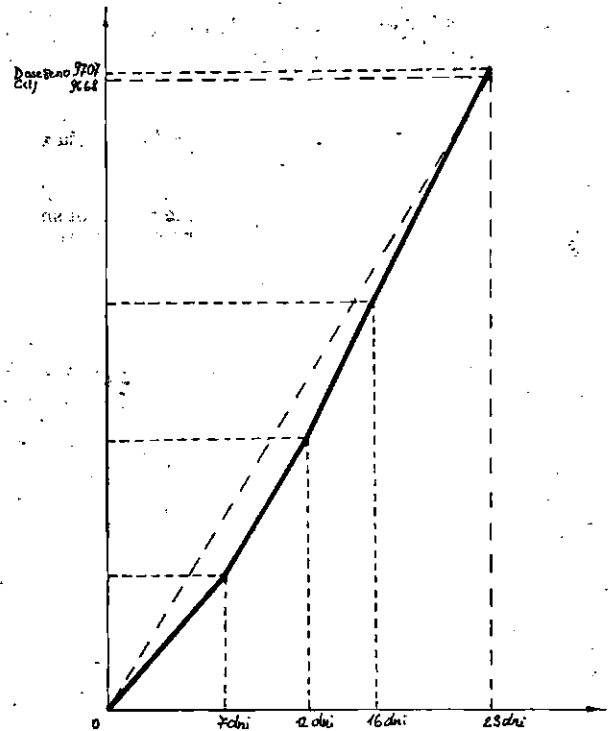
Družbenopolitične organizacije, zlasti sindikat, ter poslovodni delavci naj zagotovijo, da bo poprejšnji obravnavi čim bolj kvalitetna in da bomo v tem času razčistili nekatere nejasnosti, kar je tudi sklep delavskega sveta Železarn.

V obdobju od maja pa do septembra smo imeli vrsto aktivnosti, v katerih so se angažirali mnogi delavci, zlasti pa družbenopolitične organizacije, samoupravni organi, poslovodni in strokovni delavci. V tem času smo odgovorili na vprašanja ter pojasnili in utemeljili nove predloge. Po povratnih informacijah lahko ocenimo, da je večina delavcev Železarn dojela, da nam izredno razdrobljen poslovni sistem zmanjšuje učinkovitost poslovnega sistema in da so spremembe nujne.

Delavski sveti

Sestali se bodo do 30. septembra, na njih bodo ugotovili, kakšen je izid

doseganje skupnega cilja poslovanja

Cilj realizacije za avgust smo presegli za 0,4 odstotka in si s tem prislužili 5.020 din poprečne stimulacije. Cilj poslovanja je bil višji kot za julij, zato je stimulacija manjša.

Začetek septembra je podoben prejšnjim mesecem: zelo slab. V petih dneh dosegamo samo 84 odstotkov cilja ali 1.873 mio din.

Oddelek za nagrajevanje

Seja odbora za gospodarstvo

Mesec je naokoli in spet so se sestali člani odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarn. Obravnavali so običajne točke dnevnega reda — realizacijo operativnega plana proizvodnje za avgust, predlog programa za september, finančne rezultate, prošnje za odpise in pripise razlik pri poslovanju s tujino in vloge.

Iz poročila o izvrševanju sklepov prejšnje seje je bilo razvidno, da so sklepi izvršeni. Oddelek za nagrajevanje je pripravil predlog usmeritev za stimuliranje izvoza. Odbor je predlog sprejel s pripombo, naj stimulacija za izvoz pripada tudi tistim delavcem zunanje trgovine, ki opravljajo posle, pri katerih je uvoz odvisen od realizacije izvoza. Strokovna služba mora predlog še dodelati in ga posredovati na ustrezne strokovne nivoje, potem pa ga bodo obravnavali samoupravni organi.

V avgustu smo delali nekoliko slabše od julija. Po še nedokončenih podatkih bomo nekoliko zaostali za skupno proizvodnjo, blagovno pa bomo dosegli. Korekcijo plana so sprejeli le za temeljno organizacijo Vratni podboji, ki v avgustu ni izpolnila plana zaradi pomanjkanja naročil, tista, ki so bila, so prišla pozno in ni bilo mogoče pravočasno zagotoviti vložka.

Potrdili so tudi plan proizvodnje za september, ki je višji od gospo-

darskega načrta, predvsem zaradi prestavljenih remontov. Odbor je opozoril vsa vodstva TOZD, da v septembru in nadaljnjih mesecih zagotovijo tako delo in tehnološko disciplino, da bomo dosegli količinski in kvalitetni program proizvodnje.

Seznanili so se tudi s finančnim rezultatom za julij in skupaj sedem mesecev. Sprejeli so ugotovitvene sklepe o doseženih rezultatih in kot že velikokrat do sedaj poudarili, da moramo delati še bolje in dosledno izvajati vse sprejete ukrepe, kar bo v zaostrenih pogojih gospodarjenja v naslednjem obdobju veliko pripomoglo k doseganju dobrih poslovnih rezultatov.

Potrdili so tudi reklamacijo firme Hermann Schmidt za nekvalitetno dobavljeno srednjo pločevino.

Temeljna organizacija Strojne delavnice bo nabavila pnevmatsko kladivo MIN ZC — 160, za kar bodo del sredstev predstavljala tudi združena amortizacijska sredstva.

CPSI — Z.V.

NEKATERE SPREMEMBE V DELILNICAH HRANE — KANTINAH

Delavce Železarn — koristnike uslug v delilnicah hrane seznanjamo z nekaterimi spremembami, ki smo jih uvedli v sodelovanju in s soglasjem odbora za kadre in družbeni standard pri delavskem svetu Železarn. Spremembe so naslednje:

1. V vseh delilnicah prodajamo radensko tudi v kozarcih po 0,2, 0,3 in 0,5 litra.
2. Od 1. septembra dalje je v vseh delilnicah ponovno možno kupiti solato v prosti prodaji po cenah, ki jih potrdi odbor za kadre in družbeni standard.
3. V vseh delilnicah imajo delavci pravico dobiti pri hladnih in toplih obrokih tri kose kruha.
4. Hladne in tople obroke, kakor tudi klobase in zelodčke, ki v kombinaciji s solato ali gortico predstavljajo tretji topli obrok in so praviloma na razpolago vsak dan, prodajamo izključno samo po sistemu bon — malica, kar velja tudi za delilnico ŽIC.
5. Menjavo zastarelih (pretečenih) bonov morajo delavci opravljati preko personala v TOZD, kjer so zaposleni, ne pa na upravi naše temeljne organizacije. Prav tako ni dovoljena zamenjava starih za nove bone v delilnicah. S tem so naše delavke seznanjene.
6. V prvih dveh urah delitve obrokov (predvsem dopoldne med 8. in 10. uro) ne moremo ustreči tistim delavcem, ki želijo naenkrat dobiti pet ali več hladnih obrokov. Zato priporočamo, da takšne nakupe opravijo proti koncu trajanja delitve, vendar ne izven obratovalnega časa, in po predhodni telefonski najavi (en dan vnaprej), kar bo omogočilo hitrejšo postrežbo in zadostno oskrbo z živili (zlasti s kruhom).
7. Prosti nakupi v delilnici ŽIC se bodo neprekinjeno in takoj lahko opravljali samo v zato določenih dnevih, in sicer od 12. do vključno 17. v vsakem mesecu od 13. do 15. ure.

Ker je izvedba sprememb odvisna od naših delavk, bomo od njih zahtevali dosledno izpolnjevanje sprememb, v primeru kršitev pa ustrezno ukrepali. Želimo, da bi bili medsebojni odnosi kar najboljši, zato pričakujemo razumevanje in sodelovanje.

Vodja TOZD Družbena prehrana
Romana Bradič, oec.

Prodaja v avgustu

Avgusta smo prodali 28465 ton naših izdelkov in s tem dosegli 8.999,8 mio din osnovne realizacije. Količina prodaje je bila za 4,3 odstotka večja kot v predhodnem mesecu, vendar kljub temu nismo dosegli načrtovane vrednosti prodaje. Če pa upoštevamo še storitve prevajanja le-teh, je bilo avgusta opravljenih kar 70 odstotkov več kot smo načrtovali in 36 odstotkov več kot julija, ter realizacijo storitvenih TOZD, ki avgusta kažejo dobre poslovne rezultate (50,5 odstotkov višje od načrtovanih) pa znaša skupna zunanja neto realizacija 9.410 mio din. V primerjavi z lanskim avgustom zaostajamo za količino prodaje, struktura prodaje pa je bila boljša za 1,4 odstotka.

Pregled prodaje po posameznih TOZD nam kaže, da so avgusta načrtovano količino prodaje dosegli oziroma presegle TOZD Livarna (100 odstotno), Valjarna debele pločevine (102 odstotno), HV Bela (101 odstotno), HV Jesenice (104 odstotno), Žičarna (101 odstotno), Jeklovlek (103 odstotno) in Želblarna (116 odstotno). Ostale TOZD so zaostale za planirano količino prodaje. TOZD Profilarna zaostaja predvsem zaradi pomanjkanja delovne sile in naročil, TOZD Vratni podboji pa zaradi izvenstandardnih naročil.

Pregled strukture prodaje posameznih TOZD kaže, da so načrtovano strukturo za leto 1986 presegle TOZD Valjarna debele pločevine, Profilarna, Vratni podboji, Elektrode in Želblarna. Ostale TOZD so nekoliko zaostale za načrtovano strukturo prodaje. V primerjavi s predhodnim mesecem pa so strukturo prodaje izboljšale TOZD Valjarna bluming-štekla, Valjarna debele pločevine, Žičarna, Profilarna, Vratni podboji in Želblarna. Precejšen zaostanek je bil le v TOZD HV Bela.

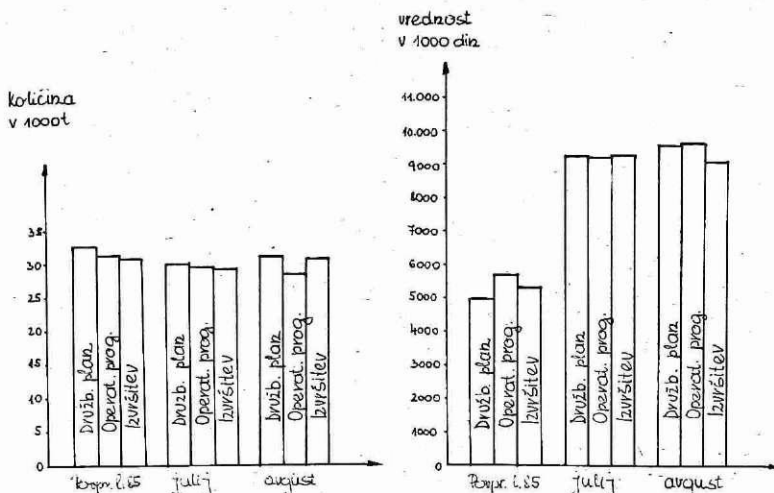
V osmih mesecih letošnjega leta smo prodali 231.529 ton naših izdelkov, kar je 4 odstotke oziroma 9.581 ton manj kot je predvideval gospodarski načrt in le 266 ton manj kot je predvideval operativni program. Dosežena prodajna cena je v

od načrtovane. Struktura prodaje je zaostala za načrtovano za 2,3 odstotke, lanskega letošnja strukturo prvih osmih mesecev pa je presegle za 6,8 odstotkov.

Gledano po posameznih TOZD so boljše kumulativne količinske rezultate od načrtovanih dosegli TOZD Valjarna žice in profilov, HV Bela, Jeklovlek in Elektrode. Vrednostno pa je plan realizacije presegle le TOZD Valjarna debele pločevine, dosegla pa TOZD Jeklovlek. Vse ostale TOZD so zaostale za načrtovano realizacijo prvih osmih mesecev. Če pogledamo še strukturo prodaje posameznih TOZD, vidimo, da so načrtovano strukturo prodaje presegle TOZD Valjarna bluming-štekla, HV Jesenice, Profilarna, Vratni podboji, Elektrode in Želblarna. V primerjavi z lanskim avgustom januar-avgust pa je struktura prodaje zaostala le v TOZD Jeklovlek in Elektrode.

Polonca Marjanovič

Osnovna realizacija in prevajanje

Inovacijska dejavnost v preteklem mesecu

(Nadaljevanje s 1. strani)

breno tretje posebno nadomestilo za predelavo jarma duo valjev bluming ogrođa. S to predelavo so se zmanjšali vzdrževalni zastoji na blumingu.

Avtorju Bogdanu Stocci je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za idejni predlog za znižanje temperature ogrevanja nerjavnih avstenitnih blokov. Avtor ideje predlaga, da bi znižali temperaturo ogrevanja na 1250 °C. Pričakuje, da bodo raztrganine na površini manjše oziroma bodo odpravljene, zato se bo izboljšal izplen, znižala se bo poraba brusnih kolutov, skrajšal se bo čas brušenja.

Avtorjem Petru Frelihu, Janezu Arhu in Janezu Rozmanu je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za avtomatsko odstranjevanje dovodk pri menjavi delovnih valjev. S tem je odpadlo ročno odstranjevanje dovodk, skrajšal pa se je tudi čas menjave delovnih valjev in poraba dovodk.

Avtorjem Jožu Kastelicu, Antonu Sitarju in Janezu Arhu je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za vgraditev bronastih blazin namesto tlačnih ležajev. S tem so preostali težave okoli popravila vsaj dveh garnitur vstavkov, ki jih potrebujejo za normalno obratovanje bluminga.

Avtorjema Vladimirju Podlipniku in Janezu Arhu je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za vgraditev zagatne stene in rekonstrukcijo kanala pod bluming ogrođjem. S tem odpade čiščenje kanala, izvaja se le v spodnjem delu, izboljšava pa vpliva tudi na varstvo pri delu.

TOZD ŽIČARNA

Avtorju Milošu Gašperinu je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za predelavo pogona navijalcev patentirne proge B. Prihranki so v zmanjšanem izpadu proizvodnje, zmanjšanju vzdrževalskih stroškov

in manjše porabe rezervnih delov ter varnejšemu delu pri stroju.

TOZD VRATNI PODBOJI

Avtorju Dragu Kalamarju je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za idejni predlog za predelavo varilne glave na točkovnem varilnem stroju za varjenje matic. S tem načinom bi se zmanjšala odvisnost nastavitve z ozirom na dimenzijsko in oblikovno odstopanje profila, odpadla bi menjava iz mikromontažnega na tunelski profil in obratno in dosegli bi tudi manj izmeta zaradi napačno privarjenih matic.

TOZD ELEKTRODE

Avtorjema Ivanu Vrtačniku in Ladu Svetini je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za predelavo plastične obloge v čeljusti pakirne naprave. Izdelala sta nove plastične obloge na mizarskem stroju, ki popolnoma nadomeščajo originalne.

TOZD ŽEHLJARNA

Avtorju Silvu Kapusu je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za predelavo naprave za magnetno ravnanje žičnikov na pakirnem stroju DOPAK. Z izboljšavo so bili v enem letu prihranjeni 104 kondenzatorji, zmanjšali so se tudi zastoji.

Avtorju Jožetu Razboršku je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za idejni predlog za izdelavo kovinskih stebrov z zankami za boljše uvajanje žice v želbljarske stroje. Ideja je koristna, ker bi s tem dosegli izdelavo bolj ravnih želbljev, kovinski stebri pa bi služili kot zaščitna dresur na želbljarskih strojih.

Avtorju Iliji Mijatoviču je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za idejni predlog za izdelavo dveh kalibrov na matrici namesto enega. S tem bi se prihranilo na času, ker pri izrabi kalibra ne bi bilo treba izvesti menjave orodja, temveč bi žico prestavili v drug kaliber in stroj bi delal brez večjih zastojev.

B.

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbena prehrana in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih ponovno objavljamo

prosta dela in naloge:

II. natakari «točaj šifra 9107, D-3, 6. kat., 2 osebi

Pogoji:

poklicna šola gostinske smeri — natakari,

poskusno delo dva meseca.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na kadrovske sektor Železarne Jesenice, z oznako za »TOZD DRUŽBENA PREHRANA«.

Pripravljeno za odpremo (foto I. Kučina)

ZANIMIVO PREDAVANJE

Zveza inženirjev in tehnikov občine Jesenice vas vabi na predavanje »Kabelske in satelitske televizije.« Predavatelj je Milan Šerc dipl. ing.

Predavanje bo v sredo, 17. septembra ob 18. uri v zgornjih prostorih Kazine.

ZIT

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE OD 15. DO 21. SEPTEMBRA

15. septembra, Janez BEGEŠ, vodja TOZD Elektrode, Lesce, Na trati 59, 74-766.
16. septembra, Janez BIČEK, vodja TOZD Jeklarne, Jesenice, Udarne 9, 83-193.
17. septembra, Franc BRELIH, koordinator strojnih dejavnosti, Jesenice, Kurirska 3, 81-612.
18. septembra, Zdravko Črv, vodja investicijskega razvoja, Jesenice, Cesta 1. maja 32, 26-60.
19. septembra, Drago FINŽGAR, vodja TOZD Žična valjarna, Begunje 128/b.
20. septembra, Vitomir GRIČAR, vodja TOZD Valjarna debele pločevine, Jesenice, Titova 2, 81-279.
21. septembra, Franc GASSAR, vodja TOZD Profilarna, Žirovnica, Moste 22/b, 80-333.
Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.
V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti en obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovnega odbora.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 15. 9.	Anton Kavčič	Janez Faletič
Torek — 16. 9.	Marjan Pintar	Zdenko Cund
Sreda — 17. 9.	Aleš Robič	Sašo Dolžan
Četrtek — 18. 9.	Igor Logar	Jože Cej
Petek — 19. 9.	Janez Arh	Primož Zvab
Sobota — 20. 9.	Božidar Černe	Franc Bernik
Nedelja — 21. 9.	Zvonko Medja	Stane Mencinger

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

Od 15. do 20. septembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
POPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik.
V soboto, 20. septembra, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražisar in III. zobna ambulanta — mr. dr. stomat. Bela Gazafi.
Za Vatrostalno: od 9.30 do 10.30.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. Alojz Smolej.
Za borce od 13.30 do 14.30.
V soboto, 20. septembra, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. Alojz Smolej.

DEŽURNI V VATROSTALNI

13. in 14. septembra, Borut VEBER, Cesta revolucije 11, tel. v službi 83-281.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

KADROVSKO GIBANJE V AVGUSTU

UPOKOJENI:

Štefka SVETINA, 1934, Strojne delavnice — 35 let v ŽJ, Anton ŠIMNIC, 1926, Strojne delavnice — 40 let v ŽJ in Albina VREČKO, 1933, Strojne delavnice — 35 let v ŽJ.

INVALIDSKO UPOKOJENI:

Jože BRATKOVIČ, 1933, Vzdrževanje — 31 let v ŽJ, Stojko GEORGIJEV, 1933, Valjarna bluming-štekla — 26 let v ŽJ in Franc PETROVIČ, 1934, Jeklarne — 32 let v ŽJ.

	SKLENILI DELOVNO RAZMERJE				PREKINILI DELOVNO RAZMERJE						de. jensko stanje 31.8.1986	planirano število zaposlenih v 1.1986
	iz JLA	štipendisti	ostali	SKUPAJ	v JLA	disciplinsko	po sklenitvi odlozba BR	upokojeni	umrli	SKUPAJ		
PLAVŽ			1	1		1	1			2	190	205
JEKLAJNA			1	1		3	1	1		5	667	702
LIVARNA				-						-	81	82
VALJARNA HL.ŠT.			1	1		4		1		5	330	360
VALJARNA ŽICE			2	2		1				1	154	165
VALJ. DEB. PLOČ.			1	1		4				4	196	205
HL. VALJARNA ŠOLA			2	2		1	2			3	270	279
HL. VALJARNA JES.				-		2				2	197	204
ŽIČARNA			3	3		2	1			3	220	240
PROFILARNA				-						-	57	63
VIRATNI PODBOJI				-						-	51	50
JEKLOVLEK			1	1						-	141	144
ELEKTRODE				-			1			1	254	251
ŽELBLARNA				-						-	80	82
STROJ. DELAVNICE			1	1			1	3		4	287	330
REMONT. DELAVNICE			3	3		1	2			3	497	507
VZDRŽEVANJE			3	3			3	1		4	557	563
ENERGETIKA			1	1			2			2	236	247
TRANSPORT			2	2			2			2	363	374
DS KO-FI			1	1			1			1	299	281
DS K S I				2	2					-	343	346
PRIPIRAVNIKI S.V. VS ŠOLA		4	1	5						-	26	-
DS E T N			2	2		1				1	489	485
DRUŽBENA PREHRANA				-						-	194	190
SKUPAJ	-	4	28	32	-	20	17	6	-	43	6179	6355

Seje odborov za gospodarstvo

TOZD PLAVŽ

Odbor za gospodarstvo v TOZD Plavž je na 14. seji, 19. avgusta potrdil plan za mesec avgust v višini 7000 ton. Plan je nižji zaradi popravila VP 1. V juliju so proizvedli 9472,5 ton grodlja.

TOZD JEKLARNA

Odbor za gospodarstvo v TOZD Jeklarna je na 9. seji, 31. julija med drugim obravnaval predlog sprememb sistema premiranja.

Odbor je soglašal, da se spremeni lestvica za določanje faktorja plana za elektrojeklarno tako, da v primeru, ko se plan izpolni le 95 odstotno, ni premij. Določena je tudi nova ničelna točka za določanje faktorja II A kvalitete (ta je sedaj pri 11 odstotkih II A kvalitete, vpliv pa se računa plus/minus 8 za vsak odstotek odstopanja). Pri izračunu faktorja kvalitete asortimenta so spremenili ponderje (tedensko izpolnjevanje se računa s faktorjem 0,8 dnevno in mesečno pa s faktorjem 0,1). Ničelno točko za zgrešenost sarž v elektrojeklarni pa so premaknili na 95 oziroma 5 odstotkov. Nova je tudi lestvica za kateri so povečali premijske osnove v predelavi talilniških odpadkov in v kamnolomu dolomita. Sklenili so tudi, da se z vsakim dvigom osnove za enak delež povečajo tudi premijske osnove. Dokončne predloge v zvezi s temi sklepi bo izdelal odelek za študij dela in časa. Spremembe pa veljajo s 1. julijem.

TVD Partizan Blejske Dobreave je odbor podaril kamion odpadnega dolomitskega peska.

TOZD VALJARNA BLUMING-ŠTEKEL

Odbor za gospodarstvo v TOZD Valjarna bluming-štekla je na 13. seji, 30. julija, med drugim pogojno (zaradi adjustaže štekla) potrdil plan za mesec avgust v višini 30.100 ton (14.900 ton za bluming, in 15.200 ton za štekla). V planu naj bi prioriteto dali materialu, namenjenemu za prodajo.

Na seji so obravnavali tudi proizvodnjo v juniju. V zvezi z njo navajajo, da je bil izplen na šteklu v tem mesecu za 1,7 odstotka pod planom (v šestih mesecih 0,8 odstotka, na blumingu pa 3,2 odstotka pod planom in v šestih mesecih 3,3 odstotka). Vzrok temu je po oceni odbora slabo stanje naprav, in to še celo po remontu (v tem času so imeli kar 241 kolobarjev izmeta) pa tudi slabša kvaliteta jekla.

Zahtevali so, da jim poslovodni odbor, energetsko gospodarstvo in TKR do naslednje seje posredujejo odgovor na vprašanje, kaj bo z novo potisno pečo. Ko bo jeklarna 2 dokončana, bo prepozno misliti o tem, pravijo. Obstoječa peč je namreč dotrajana, to pa je tudi vzrok za škajavost in slab polizdelek.

Smučarskemu klubu Blejska Dobrava so podarili šest plošč šestmilimetrov pločevine, Gasilskemu društvu Jesenice pa pet plošč 3,5 milimetrov pločevine.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Odbor za gospodarstvo v TOZD Valjarna debele pločevine je na 9. seji, 22. avgusta, obravnaval že tudi predlog operativnega plana za mesec september. Predlog v višini 6300 ton se odboru ni zdel sprejemljiv — v septembru je namreč predvidena ustavitve potisne peči zaradi okvare glisaže cevi — in je zato zahteval, da ga OPP zniža za 1000 ton, torej na 5300 ton.

Ocenil je tudi izvajanje plana v avgustu in ugotovil, da so (v času sestanka) na progi in odpremi še zaostajali, medtem ko so bili v adjustaži na planu. Plana na progi po njihovi oceni zaradi okvare krožne peči (obok 2. cone) in zloma spodnjega valja do konca avgusta ne bo več mogoče nadoknaditi, medtem ko so bile glede plana v adjustaži in na odpremi, kot tudi glede finančne realizacije, njihove ocene optimistične.

Ugotovil je tudi, da nekateri sklepi s prejšnjih sej še niso bili izvršeni. Zgornji kolektor sekundarnega odbrizga (sklep 6. seje) še vedno ni predelan, čeprav je bil s strani sektorja novogradenj določen rok (15. junij). Odbor zato ponovno zahteva, da sektor novogradenj postavi točen rok ureditve kolektorja in da se tega roka tudi drži. Nerešen je tudi interni tehnični prevzem naprave za odbrizg škaže ter drugih strojev in naprav (sklep 8. seje). V zvezi s prevzemom je zato odbor pozval vse predstavnike za prevzem določenih komisij, da čimprej skličejo seje in da pričnejo z delom.

V zvezi z informacijo vodje TOZD o problematiki velikih zalag neobrezane pločevine (sklep 8. seje) pa je zahteval, da prodajni sektor sprejme naročila tako, da bodo prilagojena množnostim posameznih naprav v njihovi TOZD.

Glede dela po pogodbi (sklep 8. seje) pa je bil odbor obveščen, da so strokovne službe pripravile nov predlog, v katere so vključeni tudi ostali delavci valjarne.

Potrdil je tudi nov izračun časa za navarjanje in brušenje stranic po posameznih pozicijah. Nova norma je stopila v veljavo s 1. septembrom.

Obravnaval je tudi delo na odpremi. V juniju in juliju ni bilo večjih težav, če odmislimo občasno pomanjkanje vagonov in pločevine za nakladanje. Pripomba pa je imel k zahtevi poslovodnega odbora, da se dopolndan nalagajo samo vagoni, popoldne pa kamioni. Odbor za gospodarstvo namreč meni, da bi v primeru, ko je na odpremi pločevina, ki jo je mogoče naložiti le na kamione, kazalo dovoliti tudi odstopanja od te zahteve.

Stojnina do katere pride pri razkladanju železniških vagonov je po podatkih, ki so jih dobili iz TOZD Transport, v mesecu juniju znašala

513.850 din, v juliju pa 735.294 din.

Odbor je ugodno rešil prošnjo Fakultete za strojništvo. Prosil so za brezplačen prevzem odpadne pločevine (odrezkov). Lovski družini Nomenj-Gorje pa je podaril dva kosa pločevine dimenzije 8-10 x 1000 x 2000 mm.

TOZD VALJARNA ŽICE

Odbor za gospodarstvo v TOZD Valjarna žice je na 12. seji, 30. julija med drugim ugotovil, da so v juniju od skupno 16 postavljenih delovnih ciljev uresnili le pet ciljev. Po posameznih izmenah so bili dosežki naslednji: izmena Zvan-Peternel in Galič-Černe sta dosegli po en cilj, izmena Knafelej-Pogačnik pa tri cilje.

Potrdil je tudi plan za mesec avgust v višini 6.950 ton skupne proizvodnje (od tega 1530 ton gotove proizvodnje).

TVD Blejska Dobrava je odbor podaril 500 kilogramov odpadnega železa, Krajevni skupnosti Bohinjska Bistrica pa 1500 kilogramov beton-skega železa (za popravilo mostu Bohinjska Bistrica-Ravne).

TOZD HLADNA VALJARNA BELA

Odbor za gospodarstvo v TOZD Hladna valjarna Bela, je na 13. seji, 29. julija potrdil plan za mesec avgust v višini 8400 ton (od tega 1600 ton za izvoz).

Obravnaval je tudi poslovanje v prvem polletju. Ugotovil je, da bo treba zaradi zaostrenih tržnih in drugih pogojev še več pozornosti nameniti kvaliteti izdelkov. Ocenil je tudi, da z vložkom (vsaj količinsko) v naslednjih mesecih ne bo težav (večji problem je le kvalitetni asortiment). Pri kamionskih prevozih se srečujejo celo z viškom ponudbe, pri železniških pa se pojavljajo problemi s specialnimi vagoni.

TVD Partizan so podarili (kot prispevek za organiziranje tombole) tri kose pločevine 0,5 x 1000 x 2000 mm in 24 kljuk. Od Planinskega društva Koroška Bela pa so dobili 15 kartic za enkratno brezplačno prenočevanje v štirih planinskih postojankah (Staničev dom, Prešernova koča na Stolu, Kovinarska koča in Pristava).

TOZD ŽIČARNA

Odbor za gospodarstvo v TOZD Žičarna je na 15. seji, 30. julija potrdil operativni plan za avgust, v višini 3110 ton vlečne žice.

Seznanil se je tudi s problematiko kvalitete v mesecu juniju in v prvem polletju. V prvem polletju so prejeli 64 reklamacij (47 upravičenih, 10 neupravičenih, 7 opozorilnih). Vrednost reklamiranega materiala glede na prodano vrednost je znašala 3,04 odstotka (v letu 1985 pa 3,42 odstotka). V juniju je znašala vrednost reklamiranega materiala 0,63 odstotka glede na prodano vrednost. Nižji odstotek reklamacij kot v prejšnjih mesecih odbor pripisuje nizki proizvodnji v žičarni in kolektivnim dopustom predelovalcev žice.

Martinar (foto B. Grce)

Obravnaval je tudi polletno poslovno poročilo in se seznanil z akcijo za znižanje zalog v njihovi TOZD.

Sprejel je tudi sklep, da se s 1. avgustom poviša plačilo za razkladanje koluta in sicer iz 300 na 500 din za tisoč kosov.

TVD Partizan z Blejske Dobreave je podaril 30 kilogramov odpadne pocinkane žice.

TOZD VRATNI PODBOJI

Odbor za gospodarstvo v TOZD Vratni podboji je na 13. seji, 30. julija potrdil plan v višini 120 ton. Plan je za 10 ton nižji od družbenega plana, zaradi zahtevnega programa in delnega pomanjkanja standardnih naročil.

Obravnaval je tudi poslovno poročilo za prvo polletje. V prvem polletju so izdelali 5199 izdelkov oziroma 23,2 tone več kot v istem obdobju lani. Skupno proizvodnjo so presegli za 8,2 odstotka glede na družbeni plan in za 6,7 odstotka glede na operativni plan, medtem ko so pri opre- mi zaostali za načrti skoraj za 10 odstotkov, zaradi ustavitve izvoza v Alžirijo.

Gasilskemu društvu Zasip in TVD Partizan Blejska Dobrava je odbor podaril po tri vratne podboje, Lovski družini Jesenice in Društvu invalidov Jesenice pa po en vratni podboj.

PREVENTIVNI GINEKOLOŠKI PREGLEDI

V aprilu in maju so bili organizirani preventivni ginekološki pregledi, katerih se določeno število žena ni moglo udeležiti. Zato jih ponovno organiziramo v septembru in oktobru.

Preventivni pregledi bodo potekali v zgornjih prostorih Obratne ambulate ŽJ — na Dispanzerju za medicino dela, prometa in športa. Izvajal jih bo zdravnik — ginekolog dr. Branislav Vladikovič.

Da bodo pregledi potekali nemoteno, brez nepotrebnega čakanja, vam posredujemo datume, na osnovi katerih si vsaka žena izbere termin, ki ji najbolj ustreza.

Vse, ki ste za pregled zainteresirane, se prijavite na Oddelek za zdravstveno in socialno varstvo — ☎ 3311, kjer vas bodo vpisali po datumih in urah.

Preventivni pregledi bodo organizirani v popoldanskem času, s pričetkom ob 15. uri, vsako sredo v naslednjih dneh: SEPTEMBER: 17. in 24.; OKTOBER: 1. 8. in 15.

Zaželeno je, da se preventivnega pregleda udeležite v čim večjem številu, kajti pri vsakem pravočasno odkritem obolenju je zdravljenje krajše in učinkovitejše.

Oddelek za zdravstveno in socialno varstvo

CPSI — B. L.

PREGLED SESTANKOV SDS

(Iz programa samoupravnih aktivnosti za avgust)

Iz TOZD REMONTNE DELAVNICE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo + tehnične službe, ključavničarji, instalacija 1 in 2, montaža 1 in 2, žerjavni 1 in 2, hidravlika in pnevmatika, elektrodelavnica, elektrožerjavni, delavnica elektrostrojev 1 in 2, vodstvo GRD, tesarji, mizarji, kleparji, zidarji, plastika, GRD Javornik ter RTA 1, 2, 3, 4, 5 in 6.

SDS instalacija 1 in 2 v zvezi s poslovanjem v prvem polletju opozarjata na nekatere probleme nadurnega dela. Pravijo, da je limit tridesetih nadur treba povečati. Ob hujših poškodbah strojev, ki morajo nujno obratovati, naj bi obratovodja skupaj z vodjem oddelka dovoljevala prekoračitev limita nadur. Sedanji način koriščenja prostih ur (eno uro za eno uro) ocenjujejo kot nestimulativen. Pravijo, da na to že dovoljo dolgo opozarjajo in da je nekaj treba spremeniti. Remonti, ki jih opravljajo na proste sobote in nedelje, dokaj hitro zapolnijo limit 30 nadur, tako da jim za izredne okvare in intervencije zmanjka ur. Posledica je, da potem ure prenašajo iz meseca v mesec. Vprašujejo tudi, katerih del jim ne bo treba več opravljati, če se specializirajo za industrijske instalacije. Tudi pod razno navajajo nekaj pripomb oziroma vprašanj v zvezi z remontom: »Zakaj se ne nabavi še en kombi, saj vemo, da je ta preobremenjen in dotrajan? Kdo je odgovoren, da na remont ne pridemo s pravim orodjem? Zakaj danes ni prisoten vodja oddelka (sestane je bil 7. avgusta, op.B.L.)? Zahtevamo, da sta naša delovodja z nami na remontu do konca!«

Na sestanku SDS montaža 1 je bilo pod točko razno ugotovljeno, da je odnos do varnosti pri delu nasploh v zadnjem času (eno leto) zelo malomaren, še posebej pa ta ugotovitev velja glede porabe zaščitnih sredstev. Trije delavci so bili opozorjeni zaradi zamujanja.

SDS montaža 2 je v zvezi z novo reorganizacijo predlagala delovni skupini za pripravo samoupravnih splošnih aktov, naj

bi »glede na ekstremnost in raznolikost del in delovnih nalog«, ponovno pregledala 37. člen.

SDS žerjavni 2 v zvezi s poslovanjem v prvem polletju omenja, da jih »zaskrbljuje visok padec produktivnosti«. Podobno zaskrbljenost izraža tudi SDS hidravlika in pnevmatika: »V prvem polletju opažamo občutno zaostajanje v dohodku in s tem tudi pri osebnih dohodkih za ostalimi delovnimi organizacijami. Ali bo izdelana analiza vzrokov za padanje fizične produktivnosti? Ali gre to padanje na račun boljše kvalitete, iztrošenosti naprav ali nedela? Kakšni bodo ukrepi? Po vzdrževalni plati bo potrebno realno oceniti sposobnost (zmogljivost) ključnih agregatov.« Dvomijo tudi v to, da bo nova organiziranost razrešila vrsto nakopičenih problemov. Tako pravijo: »Mnenja smo, da od nove organiziranosti pričakujemo preveč, saj bi probleme morali reševati proti in ne da smo jih le odlagali in da čakamo na novo organiziranost. Dvomimo, da bo ta sposobna razrešiti osnovne probleme: nedelo, nesposobnost, nagrajevanje, medsebojne odnose, samovoljo posameznikov, zaplavljanje družbenih sredstev, slabo gospodarjenje.

SDS vodstvo GRD v zapisniku omenja, da so se v zvezi s poslovanjem v prvem polletju dalj časa pogovarjali o ukrepih, ki so uvedeni za izboljšanje poslovnega rezultata. Edina pripomba je bila k še vedno prevelikim obveznostim iz dohodka (prispevki, davki). Kljub sklepom o razbremenitvi gospodarstva se na tem področju nič ne premakne. Seznanili so se tudi z informacijo o poteku javne razprave o novi organiziranosti. Odgovor pravnega oddelka v zvezi s SaS o združevanju dela delavcev v TOZD glede otežkočenih dodatkov (pogoji dela) so ocenili kot nezadovoljivi.

SDS RTA 1 zahteva, da se uredijo enotne cene za delikate-sne proizvode v kantinah. »Cene v kantini ŽIC so višje od cen v drugih kantinah«, pravijo. Prav tako tudi zahtevajo, naj »vodstvo GEŽ energično in dosledno prepove kajenje po jedilnicah in tudi poskrbi za izvajanje prepovedi«. Menijo namreč, da napis, ki prepoveduje kajenje, ne zadostuje. Pripombe imajo tudi k »neprimernemu odnosu razdeljevalk hrane v kantini nove jeklarne in tudi v stari kantini na Beli do koristnikov kantine«, pri čemer dodajajo, naj bi bilo vodilo za boljše odnose pre-govor: »Lepa beseda lepo mesto najde!«

SDS RTA 3 in 4 sta na sestanku 6. avgusta v zvezi z novo organiziranostjo postavili sledeče vprašanje: »SDS ponovno

vprašuje, zakaj vodja TOZD storitve ni predviden v poslovodnem odboru oziroma kdo od članov novega PO bo odgovoren za področje storitev.« Svoja delegata so zadoščili, da na naslednjem sestanku poročata o vprašanjih, ki so jih na prejšnjem sestanku postavili v zvezi z družbeno prehrano. Enega zmed njih pa so še posebej zadoščili, »da v zvezi z osebnimi kategorijami zavzame bolj fleksibilno stališče«. SDS je zahtevala prevrednotenje del in nalog prvega orodnega ključavničarja, strugarja, tehnika za tehtanje in doziranje ter tehnika za klimatske naprave, pri čemer pa se zlasti izpostavlja vprašanja prevrednotenja del in nalog prvega orodnega ključavničarja. Od vodje oddelka so zahtevali, da skupaj z obratovodjem ponovno pregledata vse možnosti za prevrednotenje teh del in nalog. »Pregleda naj se tudi možnost za dodelitev osebne kategorije v skladu z dodatnimi zadolžitvami, s katerimi je obremenjeno to delovno mesto«, pravijo. Nato zaključujejo: »SDS je mnenja, da mora vodja oddelka permanentno spremljati vsa kritična delovna mesta in problematiko izpostaviti na obratovodstvu in vodstvu TOZD, ne pa, da morajo posamezniki sami izpostavljati svojo problematiko.«

Iz TOZD TRANSPORT smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, promet + vleka 1, 2, 3 in 4, garaže, tovor, tehtalci, lokomotivna delavnica, elektromotorna delavnica, vozovna delavnica, delavnica motornih vozil ter vzdrževanje proge.

SDS promet + vleka 3 v zvezi s poslovanjem v prvem polletju omenja, da »spremlja trenutno zaskrbljujoče stanje v proizvodnji«. Nato navaja, da gre za majhno število prepeljanih saržev na Belo in za majhno število JŽ vagonov v Železnici, kar naj bi bilo tudi »vzrok sedanjim smešnim vagonskim premijam«. Sestanek je bil 12. avgusta. Glede nove organiziranosti pa pravijo, »da si nihče ne dela skrbi«, oziroma da »si vsi želimo, da bi bili vsi uspešni pri delu, saj bi bilo to koristno za širšo družbeno skupnost.«

SDS promet + vleka 2 opozarja, da še vedno ni rešeno vprašanje večjega vagonskega premijskega dodatka. Tudi SDS vozovna delavnica opozarja, da še vedno ni rešeno vprašanje glede premij. SDS vzdrževanje proge pa opozarja, da ni rešeno vprašanje nabave nove drezine.

(se nadaljuje)

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

Seja predsedstva KS ZSMS Železarne

Na 5. seji so člani predsedstva KS ZSMS obravnavali:

1. Pregled dejavnosti po 4. seji

V tem času je KS uspešno organiziral obisk mladih iz DO »Krušik« Valjevo. Mladi iz Železarne so se udeležili srečanja mladih SOZD SZ v Celju in Storah, žal pa je bila na srečanju udeležba iz Železarne zelo slaba zaradi delovne sobote. Ker se to ni zgodilo prvič smo ponovno dali predlog, da se delovne sobote v okviru SOZD poenotijo.

V avgustu se je skupina mladih iz Železarne skupaj z ostalimi predstavniki mladih iz delovnih organizacij SOZD udeležila srečanja mladih združenja črne metalurgije, ki je bilo v Lukavcu pri Tuzli.

V okviru KS so sestavili ekipe, ki so letos sodelovale na peteroboju v Kranju. Kljub osvojenemu prvemu mestu in pokalu, ki smo ga dobili v trajno last so se pri organizaciji ekip pokazale pomanjkljivosti, predvsem zaradi neodgovornosti in neresnosti nekaterih vodij ekip in samih tekmovalcev. Zato je potrebno sestavi ekip in sami organizaciji peteroboja v prihodnjem letu posvetiti večjo pozornost, za kar je zadolžena Komisija za šport pri KS in strokovni sodelavec za rekreacijo.

2. Nova organiziranost in organizacija mladih v njej

Člani KS smo bili mnenja, da je bilo samo organiziranje informiranja dobro, obstaja pa dvom ali so bili vsi razlagalci sposobni na različnih nivojih in okoljih enako kvalitetno predstaviti smoter te akcije. Se vedno so okolja, ki niso dobila odgovorov na delegatska vprašanja li pa so bili odgovori pomanjkljivi oziroma nejasni (skladišča v komerciali) kar v znatni meri zmanjšuje možnost uspeha referendumov.

Mladi v Železarni podpiramo akcijo za novo organiziranost z vidika

ekonomskih in organizacijskih zahtev.

Po izvedbi referendumov se v okviru KS ZSMS formira delovna skupina v sestavi: Cerkovnik, Bogataj, Kovačič, Lazar in Čebulj, ki je zadolžena za izdelavo osnutka novega poslovnika o organiziranju mladih v Železarni.

3. Evidentiranje za člane predsedstva KS, OK in predsednika OK ZSMS Jesenice

Do 30. septembra je potrebno zaključiti evidentiranje za člane predsedstva in sekretarja občinske konference ter predsednika OK.

Zaradi odhoda treh članov predsedstva KS ZSMS ŽJ, osnovne organizacije pričnejo z evidentiranjem za nove člane predsedstva.

4. Jeklarski maraton '86

Komisija za šport pri KS organizira 27. septembra Jeklarski maraton '86 s startom ob 15. uri pri poslovni zgradbi Jeklarne 2 po trasi preko Koroške, Bele, Kresa, Tomšičeve, Tavčarjeve, po pobočjih Mežakle in ciljem pri športni hali Podmežakla. Proga je dolga 21 kilometrov.

Priprave za maraton so v zaključni fazi.

5. Razno

Predsedstvo je Ivana Puca predlagalo za Titovo štipendijo zaradi njegove aktivnosti v mladinski organizaciji.

Od 19. o 21. septembra poteka v Novi Gorici Mladinski festival '86. Na tem festivalu bodo organizirane okroglo mize na temo: Civilna družba in država, Nespremenjena univerza in spreminjajoči se družbi, Samoupravljanje — upravljanje — stavke, Kakšne in katere mladinske manifestacije. Poleg tega bodo organizirane še razne stojnice in delavnice, rok koncerti, video programi, filmske projekcije, predstavitve kabele in satelitske televizije in drugo. Podrobnejši program bo naknadno objavljen v glasilu Železar. Poleg tega je Republiška konferenca ZSMS omogočila brezplačno kampiranje v bližini prireditvenega prostora.

Iz Železarne bo predstavnik v delegaciji iz jeseniške občine Dragutin Gvozdič.

OO ZSMS Hladne valjarne Bela organizira v soboto, 13. septembra četverboj, za katerega se iz sredstev KS krijejo stroški organizacije tekmovanj.

Klub študentov jeseniške občine bo spet začel delovati

Precej mesecev je že poteklo, odkar je zadnji član stopil v naše prostore. Konec maja smo mislili, da bo klub odprt še v juniju, žal pa so se za vse nas začeli izpiti in nihče ni imel več časa za dejstvo.

V preteklem šolskem letu smo začeli z delom septembra, ko smo, priznam, že na začetku naredili precej napak. Predvsem smo preveč nalog

zaupali brucem, ki pa so se bolj redko pojavili na prizorišču. Sprejeli so vse naloge, vendar niso niti pomislili, da bi jih izvršili. Tako nas je razočaral tajnik Rok, blagajnik Domen, član predsedstva Sandi in moram reči, da nas je vedno iz zagate rešila potrpežljiva Alenka Burnik, ki skoraj nikoli ni odklonila dejstva.

Naša bilanca poslovanja pa je naslednja:

— v septembru smo organizirali skupščino, kjer smo izvolili nove člane, po skupščini pa je bil spoznavni večer,

— novembra smo organizirali predavanje o Južni Ameriki,

— decembra smo imeli koncert skupine Ejga,

— organizirali smo tudi novoletno praznovanje,

— februarja smo imeli okroglo mizo na temo zaposlovanja in štipendije,

— marec — pred vpisom srednješolcev na fakultete smo prišli študentje s fakultet, ki jih obiskujemo, in povedali nekaj o študiju, pogojih, izpiti,

— april — brucovanje z malo bruci in še manj bruckami,

— maj — udeležili smo se tekmovanj v okviru meseca mladosti, kjer smo dobili tudi zlato medaljo v streljanju z zračno puško.

Udeležili smo se tudi kurirskega smuka in dobili pokal. Klub je bil odprt ves čas v petek in soboto od 20. ure dalje. Tako bo tudi v šolskem letu 1986/87. Kdaj bo klub odprt, še ne vem, vendar vam bomo pravočasno sporočili. Če v naprej vabim vse novepečene študente, da se spoznavnega večera udeležite. Stari študenti pa so, seveda, že tako ali tako povabljeni.

Katarina

PRIPRAVLJENOST JE VEDNO BOLJŠA
KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

TITO

Po njem lahko sežejo tudi sladkorni bolniki. Oreh krepi živce, iz svežega listja dobimo odlične čaj za diabetike. Kompot iz sliv je uspešno sredstvo za uravnavanje prebave. Črno redkvice uporabljamo za ublažitev bolečin in za odpravo žolčnih kamnov. Paradižnik je priporočljiv za jetrne, ledvične in vrančne bolnike ter obnem čisti kri.

KEMIČNO IN BIOLOŠKO OROŽJE

Čeravno bi takšne dogodke verjetno lahko zasledili že zelo zgodaj, omenjamo najpogostejše pripetljaj pred trgovsko trdnjavo Kaffa na polotoku Krimu. Leta 1347 so Mongoli oblegali to skorajda nepremagljivo trdnjavo genovskih trgovcev. Utrdba se je hrabro upirala, ko je obleganec prišla na pomoč kuga. Ta se je iz Centralne Azije polagoma širila proti zahodu in končno dosegla tudi mongolski tabor. Mongoli so trupla umrlih katapultirali prek obzidja v mesto, ki ga je kmalu zajela črna smrt. ... Genovski branilci so nato s svojimi galejami pobegnili v Sredozemlje in tudi tam zasejali pogubno bolezen. Naslednje leto je kuga pustošila v večjem delu južne, pa tudi srednje Evrope; 20 do 30 odstotkov prebivalstva je pomrlo, nekateri avtorji pa omenjajo še višje številke.

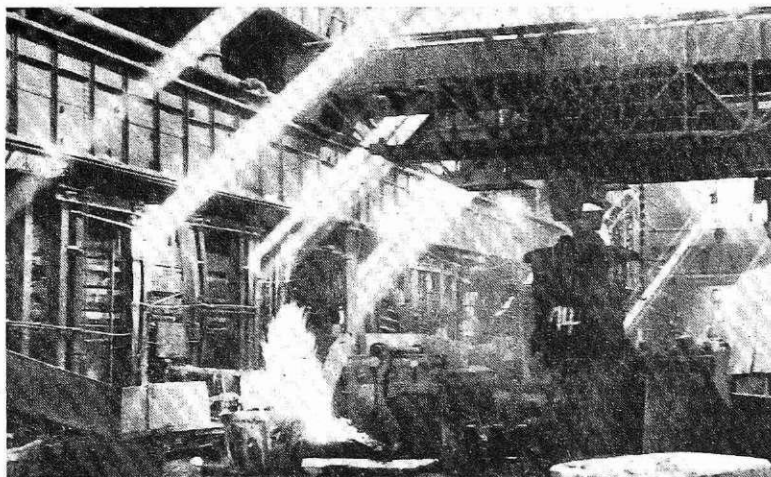
Maščevalne može, ki spuščajo iz stekleničk strupene pare s kužnimi hlapi in z njimi uničujejo sovražnike, pa je prvi opisal Alfonso iz Cordobe. V tem primeru se srečujemo tudi s prvim opisom biološkega »orožja«, če izvajamo Saladinovo zastrupitev vodnjakov v času, ko je Rihard Levjesrčni drugi oblegal Jeruzalem (1192). Nekaj stoletij kasneje so zapisali, da je Ludvik XIV. priznal doživljenjsko pokojnino nekemu italijanskemu kemiku, ki je menda odkril smrtonosno biološko orožje; mož naj bi svoje odkritje obdržal v najstrožji tajnosti in enostavno pozabil nanj! Nato so se v obdobju kolonialne Amerike »izkazali« Britanci; po izbruhu epidemije črnih koz v Fort Pittu v Pensilvaniji so z njimi okužili tudi sovražna indijanska plemena.

Ceprav so ljudje že tisočletja dolgo uporabljali zastrupljena orožja, je uporaba bojnih strupov dosegla višek 22. aprila 1915 na zahodnem bojišču. Tistega dne ob 17. uri so Nemci spustili ob francoskih utrdah pri Zpresu kakšnih 200 ton kloru s pogubnimi posledicami za kakšnih 5.000 vojakov britanskega sektorja, vendar pri tem niso dosegli nobene vojaške prednosti. Nemci so skušali okužiti s smrtonosno tudi nasprotnikove konje in to na zahodni in vzhodni fronti ter razširiti kugo. Ženevski protokol (1925) je končno pomenil nek pravnih dogovor o prenehanju uporabe takšnih snovi na bojiščih in v zaledju, toda bilo je tudi nekaj izjem. ZDA in SZ, na primer, tolmačita Ženevski protokol kot prepoved prve uporabe in si pridržujeta pravico povračilnega udara.

Poleg nekaterih danes že klasičnih bojnih strupov, o katerih bo govor kasneje, velja omeniti nemška prizadevanja na tem področju, ki segajo med priprave za drugo svetovno vojno. Že pred vojno so izdelali tabun, živčni bojni strup iz skupine trilonov, imenovan tudi D 7. Plini te vrste uničijo v nekaj minutah živčni sistem človeka in pripeljejo do takojšnje smrti, če je koncentracija dovolj velika. Smrtonosno število tabuna je 300, fosgena pa na primer 3.200 (čim manjše je to število, tem bolj je plin nevaren).

Še revarnejši plin tega obdobja je sarin, ki je prav tako izdelek nemških kemikov. Imenovali so ga tudi T 144, njegovo smrtonosno število pa je 100!

Med vojno so se raziskave odvijale z nezmanjšano hitrostjo. Odkrili so še nevarnejši živčni plin zuman, ki pa se je izkazal kot neobstoje. Sredi leta 1944 je bilo v Nemčiji uskladiščeno kar 12.000 ton živčnih plinov, od katerih uporabe pa k sreči ni prišlo. Nemci seveda niso bili edini grešni kozli v poigravanju s kemično vojno. Julija 1944 je Churchill od poveljnika glavnega štaba zahteval poročilo o tem, ali bi kazalo v nemških mestih uporabiti fosgen in mehurjevece tipa iperit, kot povračilo za orožja V-1 in V-2.

V grapi (foto I. Kučina)

Programiranje v assemblerju na računalniku ZX SPECTRUM

Vse zainteresirane obveščamo, da bomo v septembru organizirali tečaj STROJNI JEZIK ZA PROCESOR Z 80. Tečaj traja 20 ur in obsega naslednje teme:

osnove digitalne elektronike, osnovne logične in aritmetične operacije v dvojiškem sistemu, mikroprocesor, assembler, assemblerski ukazi za mikroprocesor Z 80.

Prijave zbiramo na CSUI Jesenice — Enota za izobraževanje ob delu, ☎ 35-67. 13 vrst

MLADINSKI FESTIVAL

Republiška konferenca ZSMS pripravlja Mladinski festival, ki bo odslej nadomestil Mladinsko poletno politično šolo. Šola je bila do sedaj zaprta oblika izobraževanja, saj so se udeleževali le posamezni predstavniki občinskih konferenc, sedaj pa naj bi se mladinska organizacija odprla v širši družbeni prostor.

Mladinski festival bo trajal od 19. do 21. septembra v Novi Gorici, kjer bo urejen tudi camp, v katerem bo mogoče brezplačno prenočiti, taborniki pa bodo postavili tudi šotore.

Teme, ki so izbrane za okroglo mizo, so aktualne. Govorilo se bo o civilni družbi in državi, univerzi, samoupravljanju — upravljanju — stavkah, mladinskih manifestacijah itd. Poleg tega bodo organizirane razne stojnice in delavnice, odvijal pa se bo tudi kulturni program (video, koncerti, gledališče). Vse pa se bo dogajalo v okolici kulturnega doma.

Torej, dobimo se 19. septembra (popoldan) v Novi Gorici.

SLAVKO TARMAN

NARAVOSLOVCI IN KIRURGI SKOZI
STOLETJA

27

Mc Dowell je slovel po tem, da bolnikom ni lagal in ji je razložil vse potrebno. Ponovno ga je prosila, naj poskusi z operacijo pri njej. Zdravnik ji je operacijo obljubil, vendar na svojem domu. S seboj ni imel potrebnih instrumentov. Dvodnevno naporno potovanje so zmogli z bolnišnico neverjetno vztrajnostjo. Brezoblično, v odeje zavito telo Jane Crawford je bilo privezano na konja. Glasu ni dala od sebe. Pa če ga je, je vsak glas utonil v besnenju snežnih viharjev. Med jezdenjem je imel Mc Dowell neprestano pred očmi trenutek slovesa bolnice od moža in petersinov. Bilo je ganljivo, saj ni niti sam vedel, ali odhaja bolnica v smrt ali v novo življenje. Ko so prijezdili s spremstvom v Danville, jih je sprejela Sara Mc Dowell in zdravnikov brat, ki je bil njen asistent. Bolnico so odnesli v dobro ogreto sobo. Tisto noč dr. Mc Dowell ni spal. Sedel je in študiral knjige anatomije in zdravniške revije. Nekje je staknil podatke, da je pariška akademija leta 1808 objavila

poročilo dr. Platerja in dr. Diemenbrocka, ki sta odobrila teoretično možnost odstranjevanja bul na jajčnikih. Zjutraj, po običajni viziti, mu je bolnica povedala, da je na vse pripravljena. Odločitev je bila dokončna. Mc Dowell je vse potrebno pripravil. Asistiraral mu je brat James. Potisnil je bolnici nekaj kroglic opija v usta. Edino sredstvo, ki je v tistem času lajšalo bolečine. Nato se je Mc Dowell sklonil čez napeti trebuh bolnice in s peresom zarisal črto na koži. Vzel je skalpel, brat pa tudi. Bolnica je zaprla oči. Medtem je Mc Dowell zarezal in razparal kožo na trebuhu. Telo se ji je skrčilo, prsti pa so se oklenili roba mize. Trebušna mrena je bila preparana. Črevesje je vrelo ven. Asistentu in Mc Dowellu ga ni uspelo spraviti nazaj. Ogromna bula, ki je izpolnjevala večji del trebušne votline, je zapirala pot. Dandanašnji je skoraj neverjetno, bolnica ni vpila, le členki na njenih rokah so otekali. Doktor ji je ustavil kri, bula se je prikazala za črevesjem. Bila je tako velika, da ni

imela prehoda skozi rano. Mc Dowell je zgrabil svileno ligaturo ter zavezal jajcevod tik ob maternici. Bulo je z dvema rezoma odprl, odtekla je gosta tekočina. Šele sedaj je lahko potisnil črevesje v odprto trebušno votlino. Mc Dowell je stisnil skupaj rezni ploskvi trebušnega ostenja, brat James jih je pričvrstil. Medtem pa je Mc Dowell sukal iglo. Spodnji del rane je pustil odprt. Tako je lahko potegnil konce ligatur navzven z namenom poznejšega nadzorovanja zdravljenja. Celotna operacija je trajala petindvajset minut. V naslednjih dneh je Mc Dowell čakal prva znamenja vročine, rdečine ob rani in zoprn smradu gnojne obloge. Toda pri operiranju ni odkril nič podobnega.

Peti dan po operaciji je presenetil Crawfordovo izven postelje. Ukvarjala se je z naravnanim postelnino. S težavo jo je pripravil še za dvajset dni počitka v postelji. Trebušna rana je ozdravela in Jane Crawford je zajahala konja ter sama odjezdila domov. Operacijo je preživela še za triinšestdeset let.

Mc Dowell je v letu 1813 opravil še dvojne operativnih odstranitve bul na jajčnikih. Napisal je strokovno poročilo za univerzo Marzland. Prejel je naslov častnega doktorja. Če danes analiziramo Mc Dowellove uspehe, ugotavljamo, da jim je botrovala operaterjeva preprostost in pogum, nedotaknjenost nara-

ve, odpornost bolnic, predvsem pa za tedanje razmere izjemna higiena, ki jo je žena Sara ustvarjala v njegovi ordinaciji. Skupaj je opravil Mc Dowell trinajst ovariotozij, od tega osemkrat z uspehom. Ko je prenehal s prakso, je živel na svoji farmi. Umrl je leta 1830 za boleznijo, ki bi jo lahko ozdravila samo kirurgija trebuha. Šele dobro stoletje pozneje bi bila mogoča ozdravitev. Zbolel je za vnetjem slepiča (za apendicitisom). Noben zdravnik tedanjega časa ni še ničesar vedel o naravi te bolezni. Umrl je zaradi vnetja trebušne mrene. Mc Dowell je bil najznačajnejši kirurg v tej detinski dobi, ko je vsaka operacija pomenila pustolovščino na življenje in smrt.

DR. JOHN COLLINS WARREN IN
VA OPERACIJA V ETROVI NARKOZI

Narkoza je bila najpomembnejša novost z ozirom na odnos kirurga do bolnika. Z njo je upadla brezčutnost, ki jo je moral obvladati vsak kirurg in njegovi asistenti. Obenem je pomenila ogromen napredek operativne možnosti.

Predsedstvo občinskega sveta ZSS o novi organiziranosti Železarne

Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Jesenice se je pretekli torek, 2. septembra, sestalo na svoji sedmi seji sedanega mandata. Osrednji točki dnevnega reda sta bili obravnavanje in sprejem programa aktivnosti občinskega sveta ZSS in njegovih organov do konca leta in razprava o predlogu nove organiziranosti Železarne Jesenice, poleg nekaterih drugih vprašanj.

Predlagani program aktivnosti občinskega sveta ZSS Jesenice in njegovih organov do konca leta 1986, ki ga je predsedstvo z nekaterimi dopolnitvami tudi potrdilo, vsebuje vse ključne in prioritete naloge, ki so opredeljene v resoluciji XI. kongresa Zveze sindikatov Slovenije in v ugotovitvah in stališčih, ki jih je sprejelo predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije po obravnavi poročil družbenih pravobranilcev Slovenije in ki smo jih v skrajšani obliki objavili tudi v zadnji številki Železarja. Izpeljava obsežnega in aktualnega programa bo dejansko odvisna od optimalne zavzetosti in odgovornosti vseh organov občinskega sveta zveze sindikatov, to je vseh svetov in komisij, predsedstva in občinskega sveta.

Potrebno pa bo tudi intenzivno sodelovanje z organi Skupščine občine Jesenice, družbenim pravobranilcem samoupravljanja in nekaterimi drugimi. Še zlasti pa je bilo v razpravi poudarjeno, da bo potrebno o teh ključnih in prioritarnih vprašanjih, ki se nanašajo na analize rezultatov gospodarjenja in sploh na uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in vseh kvalitativnih dejavnikov razvoja, na samoupravno organiziranost združenega dela, na oceno razmer in gibov pri razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov, na problematiko izgub in drugih motenj v OZD, na družbenoekonomske odnose na področju stanovanjskega gospodarstva, na osebni in družbeni standard, na problematiko permanentnega in stopnjujočega izobraževanja ob delu in za delo, na pojave sporov in drugih oblik nezadovoljstva v organizacijah združenega dela in nekatere vzporedne naloge, predvsem spodbuditi in angažirati osnovne organizacije zveze sindikatov.

Zelo živahna razprava se je na seji predsedstva razvila po informaciji o predlogu spremenjene organiziranosti v Železarni Jesenice, ki sta jo podala predsednik občinskega sveta Marjan Drolc in predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Edo Kavčič. Živahna zato, ker je bila dejansko to prva neposredna informacija predsedstva občinskega sveta ZSS o nameravani

reorganizaciji Železarne in dosedanjih postopkih oziroma aktivnostih, ki dejansko potekajo že od leta 1984, čeprav bi občinsko vodstvo zveze sindikatov moralo biti tekoče informirano o teh prizadevanjih. Še zlasti, ker je pri tem pomembna ocena sindikata, ali se s predlagano novo organiziranostjo, ki zmanjšuje število temeljnih organizacij iz 20 na šest in tri delovne skupnosti na eno, povečuje ali oziroma ustvarja vloga delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in v političnem sistemu na sploh. Prizadevanja, da se z novo organiziranostjo poveča uspešnost, oziroma racionalnost in učinkovitost poslovanja, je bilo rečeno na seji, ne bodo dala ustreznih rezultatov, če nova organiziranost ne bo tudi prispevala k uresničevanju z ustavo in zakonom o združenem delu opredeljenih družbenoekonomskih odnosov in okrepila samoupravni položaj delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovni skupnosti.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da je bil celoten projekt nove organiziranosti v Železarni prvenstveno usmerjen v povečanje uspešnosti poslovanja in šele v zadnjem obdobju je dan večji poudarek tudi samoupravnim organiziranim, predvsem organizaciji delavskih svetov in delegacij za zbor združenega dela Skup-

ščine občine in za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Na novo samoupravno organiziranost pa je seveda potrebno gledati posledično, kajti zaenkrat je znana le forma, niso pa znani posledični rezultati, ki so bili že omenjeni.

Zato, je bilo poudarjeno, bo konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne s svojimi osnovnimi organizacijami od predlagateljev morala zahtevati, da se celovito izpelje celotni projekt nove organiziranosti, to je vključno z ustavo in zakonom o združenem delu opredeljenih dohodkovnih odnosov in v okviru tega nagrajevanja po delu in rezultatih dela, učinkovitejše delovanje delegatskega sistema, racionalnejšo in boljše organizacijo dela, delitev dela in drugo in izpostavijo tudi odgovornost predlagateljev, še posebno poslovnih in samoupravnih organov, da nova samoupravna organiziranost mora zagotavljati vse te učinke, kajti brez krepitve ustavne vloge delavcev in njihovega odločilnega pomena v političnem sistemu je iluzorno pričakovati večjo poslovno učinkovitost in racionalnost.

Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov je sprejelo informacijo o poteku in ciljih priprav nove organiziranosti Železarne Jesenice.

Na dnevnem redu sedme seje predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice je bila tudi problematika izobraževanja odraslih glede na to, da ta obveza izhaja iz družbenega dogovora o kadrovski politiki, ki so ga sprejele vse organizacije združenega dela in ker je bilo danih tudi nekaj pobud, da se temeljito prouči in analizira ta problematika. V razpravi je bilo predlagano, da ta analiza poleg delavcev, ki nimajo dokončane osnovne šole in njihovega izobraževanja v posebnih oddelkih osnovnih šol pri delavskih univerzah, mora zajeti tudi problematiko permanentnega in stopnjujočega izobraževanja za delo in ob delu, ker ta odgovornost izhaja iz že omenjenega družbenega dogovora, kajti naš čas in naš sistem zahtevata strokovno usposobljenega, prosvetljenega in prebujenega človeka. Ustrezno analizo in oceno bo do konca septembra v sodelovanju z Delavsko univerzo Jesenice in Centrom usmerjenega izobraževanja Jesenice pripravil svet za vprašanja izobraževanja, znanosti in kulture pri občinskem svetu sindikatov.

Člani predsedstva so bili na seji seznanjeni tudi z informacijo oziroma predlogom predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o medsebojnem obveščanju v

Zvezi sindikatov Slovenije. Predlog zajema vse tokove in oblike informiranja, da bi bila obveščena članov zveze sindikatov čim boljše in da bi tudi hitreje pritekale pobude, pripombe in problemi osnovnih organizacij sindikata do vodstev sindikalnih organizacij in organov.

Precej časa so se tudi zadržali pri informaciji o poteku aktivnosti v osnovnih organizacijah zveze sindikata, v zvezi z izdelavo ocen uspešnosti poslovnih organov in delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi glede na izvajanje 34. člena družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini in v zvezi z ocenjevanjem uspešnosti poslovanja organizacij združenega dela. V tem pogledu, je bilo rečeno v informaciji, so rezultati v občini zelo slabi, kajti kljub dodatnih opozorilom in spodbudam, so to opravili le v manjšem številu organizacij združenega dela, čeprav se tudi uspešnost ali neuspešnost poslovanja organizacij združenega dela neposredno ne vežejo na navedene kadre. Razen tega pa so take ocene potrebne tudi z vidika kadrovske politike, pri kandidiranju na najodgovornejša dela in naloge. Sprejeli so nekaj predlogov, s katerimi bodo ponovno spodbudili osnovne organizacije sindikata, da opravijo to svojo dolžnost, hkrati pa jim posredovali nekaj navodil, da bodo lažje opravile te naloge.

Predsedstvo je bilo ob sklepu seje še seznanjeno s tem, da je nadzorni odbor po programu pregledal polletno poslovanje občinskega sveta in ni imel pripomb, izrekel pa je pohvalo za ažurno poslovanje in plansko uporabo s finančnim planom sprejetih sredstev za delo občinskega sveta. Obravnavali so še nekaj tekočih zadev in se dogovorili za skupno sejo sveta za vprašanja izobraževanja, znanosti in kulture ter odbora za kulturo sindikata Železarne za izpeljavo nekaterih skupnih akcij in za opredelitev nekaterih skupnih nalog v bodoče.

PRODAJA BELE TEHNIKE

TO Zarja Jesenice organizira prodajo bele tehnike pod zelo ugodnimi pogoji v Delavskem domu pri Jelenu od 15. do 19. septembra vsak dan od 10. do 18. ure.

Proizvodnja v avgustu

(Nadaljevanje s 1. strani)

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

To je tretji in zadnji TOZD iz »velike peterice težkašev«, ki pa je najbolj zaostal za planskimi obveznostmi in to izključno na račun močno povečanih zastojev in težav zaradi remonta žerjava. Z gospodarskim načrtom predvidena skupna proizvodnja je bila dosežena 88,1 odstotno, še slabša pa je bila prodaja le, 78,5 odstotna.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Za ta mesec veljajo tej TOZD vse čestitke! Kljub težavam zaradi utesenosti s prostorom (novogradnje), so delali zelo dobro, saj so presegli z gospodarskim načrtom predvideno tako skupno proizvodnjo in usluge prevajanja (120,9 odstotno), kakor tudi lastno prodajo (102,2 odstotno), pa tudi asortiment je bil dober in temu primerno prekoračena planirana realizacija.

TOZD HLADNA VALJARNA BELA

Razmeroma dobre rezultate v količinah proizvodnje je tej TOZD pokvaril asortiment, ki je najnižji v letošnjem letu. Vzrok je v pomanjkanju vložka v nerjavni in dinamo kvaliteti, za kar so krivi v predhodnih obratih.

Z gospodarskim načrtom predvidena skupna proizvodnja je dosežena 101,2 odstotno, prodaja pa 110,9 odstotno na nekoliko nižji operativni program na račun uslug prevajanja, ki pa so bile tudi dosežene.

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

To je že drugi mesec zapored, ko hladnovaljarji delajo razmeroma dobro in poskušajo nadoknaditi zamujeno proizvodnjo predhodnih mesecev, čeprav imajo delne težave z okvarami strojev in slabšo kvaliteto vložka.

Z gospodarskim načrtom predvidena skupna proizvodnja je bila dosežena 101,5 odstotno, prodaja pa na višji operativni program 99,9 odstotno, z ozirom na gospodarski načrt pa 103,8 odstotno.

TOZD ŽIČARNA

Tej TOZD še vedno manjka delavcev na ključnih delovnih mestih. Kljub temu pa je žičarjem tudi v tem mesecu uspelo doseči z gospodarskim načrtom predvideno tako skupno proizvodnjo (100,1 odstotno), kakor tudi prodajo (100,7 odstotno), seveda precej na račun dela na proste dneve.

TOZD PROFILARNA

Znižani operativni program, zaradi pomanjkanja delavcev, je bil v skupni proizvodnji dosežen 111,4 odstotno, odpremljeno pa je bilo le 82,8 odstotkov načrtovanih količin, zaradi čakanja na kamione za izvoz v SZ.

TOZD VRATNI PODBOJI

Zaradi pozno dostavljenih naročil (pomanjkanje) je prišlo do zapoznele dobave vložka. Rezultat so slabo izpolnjene planske obveznosti.

Z operativnim programom predvidena skupna proizvodnja je bila tako dosežena le 51,7 odstotno, prodaja pa 93,5 odstotno na račun zmanjšanja zaloga.

TOZD JEKLOVLEK

Čeprav obremenjeni s krajšimi, vendar precej pogostimi zastoji na posameznih vlečnih ogrojdih in slabše kvalitete vložka, so tudi v tej TOZD delali dobro (tudi na prosti soboto) in z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo dosegli 102,5 odstotno, prodajo pa 103,1 odstotno.

TOZD ELEKTRODE

Kot ponavadi so elektrodarji tudi v tem mesecu izpolnili z operativnim programom predvideno skupno proizvodnjo (106,7 odstotno), kakor tudi prodajo (104,4 odstotno).

Pri posameznih grupah izdelkov je nastal izpad proizvodnje samoprioplaščeni elektrodah, zaradi večje odstotnosti delavcev.

TOZD ŽEBLJARNA

Podobno kot Hladna valjarja Jesenice tudi ta TOZD »hiti delati dobro« in poizkuša nadoknaditi izgubljeno proizvodnjo v predhodnih mesecih letošnjega leta.

Skupna proizvodnja je bila dosežena 107,4 odstotno, prodaja pa 115,5 odstotno, glede na gospodarski načrt.

Miloš Piščanec

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA

IN PROGRAMA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE ZA PRODAJO TER ODPREMO ZA AVGUST

TOZD	SKUPNA PROIZVODNJA						GOTOVA PROIZVODNJA						ODPREMA
	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 4/2	% 4/3		Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 9/7	% 9/8	za prodajo	
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	
PLAVŽ	14.200	9.000	9.005,8	63,4	100,1								
JEKLARNA	38.750	38.950	34.311,1	88,5	92,8								
— SM	22.800	21.000	19.654,9	86,2	93,6								
— EL	15.950	15.950	14.656,2	91,9	91,2								
— ASEA	6.850	6.850	6.729,1	98,2	98,2								
— LM	8.950	8.950	7.849,3	87,7	87,7								
— BBC	150	150	77,8	51,9	51,9								
LIVARNA	180	180	182,6	114,1	114,1		40	40	42,9	107,3	107,3	42,9	
— jeklo	159	159	180,7	113,7	113,7		40	40	42,9	107,3	107,3	42,8	
— kovino	1	1	1,9	190,0	190,0							0,1	
BLUMING-ŠTEKEL	30.100	30.100	28.546,4	94,8	94,8		5.500	5.500	5.238,1	95,2	95,2	4.853,9	
— bluming	14.900	14.900	13.782,1	92,5	92,5		300	300	315,4	105,1	105,1	282,5	
— štekel	13.000	13.000	12.490,9	96,1	96,1		3.000	3.000	2.652,5	88,4	88,4	2.317,9	
— štekel storitve													
— termična obdelava	2.200	2.200	2.273,4	103,3	103,3		2.200	2.200	2.270,2	103,2	103,2	2.273,5	
VALJARNA ŽICE	6.950	6.950	6.123,9	88,1	88,1		1.530	1.530	1.135,2	74,2	74,2	1.171,0	
VALJARNA DEBELE PLOČEVINE	6.000	6.000	7.253,4	120,9	120,9		5.390	5.390	5.699,3	105,7	105,7	5.513,5	
— valjarna debele pločevine	5.550	5.550	5.994,2	108,0	108,0								
— valjarna debele pločevine storitve	450	450	1.259,2	279,8	279,8								
HLADNA VALJARNA BELA	8.400	8.400	8.499,8	101,2	101,2		7.430	6.780	7.299,4	98,2	107,7	7.520,1	
— hladna valjarna Bela	7.550	6.900	7.687,4	101,8	111,4								
— hladna valjarna Bela storitve	850	1.500	812,4	95,6	54,2								
HLADNA VALJARNA JESENICE	1.900	1.900	1.949,3	102,6	102,6		1.780	1.850	1.894,3	106,4	102,4	1.847,8	
— hladna valjarna Jesenice	1.900	1.900	1.934,8	101,8	101,8								
— hladna valjarna Jesenice storitve			14,5										
ŽIČARNA	3.110	3.110	3.114,6	100,2	100,2		2.290	2.290	2.517,3	109,9	109,9	2.306,7	
— žičarna	3.110	3.110	3.114,6	100,2	100,2								
— žičarna storitve													
PROFILARNA	1.870	1.400	1.560,4	83,4	111,5		1.690	1.235	1.429,9	84,6	115,8	1.022,4	
— HOP	1.705	1.300	1.494,3	87,1	114,2		1.575	1.170	1.373,2	87,2	117,4	945,4	
— HOP storitve	15												
— rončale	85	85	58,7	68,2	68,2		65	65	56,7	66,7	66,7	77,0	
— diski storitve	35	35	18,4	52,6	52,6								
— deli za cestno ograjo	50						50						
SKLADIŠČE 38	130	120	62,0	47,7	51,7		130	120	61,8	47,5	51,5	112,2	
VRATNI PODBOJI	1.940	1.940	1.988,2	102,5	102,5		1.910	1.910	1.983,0	103,8	103,8	1.968,6	
JEKLOVLEK	1.750	1.650	1.761,4	100,7	106,8		1.460	1.460	1.551,3	99,4	106,3	1.524,4	
ELEKTRODE	1.270	1.270	1.236,2	97,3	97,3		1.260	1.260	1.230,8	97,7	97,7	1.261,5	
— elektrode + varilna žica													
— varilna žica storitve	190	90	139,9	73,6	155,4		190	90	137,7	72,5	153,0	80,1	
— varilni prašek	50	50	96,0	192,0	192,0		50	50	96,0	192,0	192,0	96,0	
— suha el. masa	240	240	239,3	100,0	100,0		60	60	60,8	101,3	101,3	60,8	
— ognjevarni material	580	580	622,9	107,4	107,4		580	580	622,7	107,4	107,4	670,1	
ŽEBLJARNA													
SKUPAJ	115.840	108.260	104.981,6	90,6	97,0		29.830	28.685	29.475,2	98,8	102,8	28.553,6	
Elektrode Zagreb													
SKUPAJ							29.830	28.685	29.475,2	98,8	102,8	28.553,6	
Storitve							1.350	1.985	2.107,1	156,1	106,2	2.282,0	
SKUPAJ							31.180	30.670	31.582,3	101,3	103,0	30.835,6	

Kakšna bo nadaljnja usoda jeseniškega otroškega letovišča v Novigradu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Od junija do avgusta se v letovišču vrstijo izmene otrok. To so učenci vseh osnovnih šol iz jeseniške občine. Letovanje poteka tako, da so različne aktivnosti organizirane od jutra do večera. Največ časa seveda namenijo plavanju, potem organizirajo športna tekmovanja, družabne igre in izlete. V letovišču skrbijo tudi za red in čistočo, tekmujejo za najbolj urejeno hišico in podobno. Torej ima takšno letovanje tudi vzgojni pomen, saj se otroci navajajo na red in samostojnost, kar jim bo še kako koristilo v nadaljnjem življenju. Za organizacijo letovanja v posamezni izmeni skrbi pedagoški vodja, posamezne skupine pa vodi voditelj. V času našega obiska je bil pedagoški vodja Anton Dežman z osnovne šole Gorenjskega odreda Žirovnica, ki je tudi predsednik komisije za letovanja pri Občinski zvezi prijateljev mladine Jesenice.

V tej izmeni so učenci naše šole ter osnovne šole Polde Stražišar z Jesenic, imamo pa tudi skupino judoistov, ki se pripravljajo na novo sezono. Način vodenja takšne izmene je kar zahteven, saj imamo tukaj mlade takorekoč od pet do dvajset let. Organiziramo različna športna tekmovanja in igre brez meja, ki se odvijajo v vodi. Nekaj športnih rekvizitov je na voljo, če pa bi bil denar, bi jih zagotovo lahko zgradili še več.

V zadnjih letih smo uredili tudi obalo, izravnati bi bilo potrebno še dno, kajti precej je še skal, velika nadloga pa so tudi jezi. To je še posebno pomembno za šolo plavanja, saj imajo sedaj voditelji večkrat težave zaradi tega.

Sicer pa je potrebno reči, da je to letovišče na izredno prijetnem prostoru ob morju, ima idealno klimo, od Jesenic pa je oddaljeno le 200 ki-

lometrov. Prostor je že več kot dvajset let jeseniški in v tem času smo marsikaj zgradili in izboljšali. Potrebno se je zavzemati, da prostor obdržimo, saj smo pri ostalih letoviščih v zadnjih letih naredili nekaj nedopustnih napak. Zveza prijateljev mladine je v bistvu le humanitarna organizacija, ki dobiva dotacije in zato nima namenskega denarja. Za vse sedanje težave bo potrebna širša družbena pomoč vseh družbenopolitičnih organizacij. Člani izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice so že obravnavali naše težave, pričakujemo pa več konkretne pomoči.

Ne moremo tudi mimo problema s pridobivanjem kadra za poletne mesece v letovišču. Za vsakodnevno delo od jutra do večera dobijo smešno nizke osebne dohodke. Ob tem se seveda ustvarja določeno nezadovoljstvo, kar seveda vpliva na celotno počutje v letovišču.

Ko predstavljamo omenjeno jeseniško letovišče, moramo zapisati še nekaj. Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice si skupaj z društvi v krajevnih skupnostih prizadeva, da omogočijo letovanje tudi otrokom iz socialno ogroženih družin. Prav na ta način marsikateri otrok preživi lepe dneve v letovišču, ker sicer sploh ne bi videl morja. Letos so se za pomoč za socialno ogrožene obrnili tudi na združeno delo, da bi si za ta namen zagotovili več sredstev. Odziv je bil skromen, saj so zbrali le 270.000 din, od tega je največ, 70.000 din, prispevala Železarna. Ostali so prispevali precej manj, vsekakor pa velja omeniti lepo gesto zaposlenih v hotelu Kompas v Kranjski gori. Ker za takšne namene nimajo planiranih sredstev, so s prostovoljno akcijo zbrali 23.000 dinarjev.

Kako torej iz vseh teh nakopičenih problemov okoli otroškega leto-

višča v Pineti pri Novigradu? Nadaljni obstoj je odvisen prav od rednega vzdrževanja, nepopravljiva škoda pa bi bila, da bi Jeseničani izgubili še ta kotic ob morju, ki v poletnih mesecih nudi toliko prijetnega razvedrila. Akcijo bo potrebno zastaviti širše, bolj izrazita bo morala biti vloga družbenopolitičnih organizacij in Skupščine občine Jesenice. Predsednik občinske konference SZDL Jesenice Alojz Kalan meni:

»To letovišče je nujno potrebno obdržati. Poznamo vsakdanje probleme in vemo, da si posebno slabše situirane družine lahko privoščijo vedno manj dopusta ob morju. Letovanje je pomembno tudi za zdravje in dobro počutje otrok. Ob tem jih tudi privajamo na skupno, kolektivno življenje, posebno vlogo pri tem igra prav šola v naravi. S skupnimi močmi se moramo prizadevati, da najdemo rešitev za to letovišče.«

Besede so torej odločne, potrebna je le še konkretna akcija. S skupnimi močmi so na Jesenicah razrešili že marsikateri težji problem in upajmo, da tudi tokrat ne bo zmanjkalo odločnosti in poguma.

Besedilo in slika:
Janko Rabič

Slovenija

Pomemben del vsakega turističnega kraja, naselja ali skupine naselij so dejavnosti za prosti čas, ki jih ti kraji nudijo. Te dejavnosti so prdvsem povezane z naravnimi danostmi ob katerih nastajajo turistični centri. Najzanimivejši so tisti kraji, ki ponujajo možnost celoletnih aktivnosti. Gorenjski prostor, ki vključuje del alpskega sveta, to pomembno možnost tudi daje.

Sestavni del turizma so rekreacija, spoznavanje krajev, ljudi, uživanje naravnih in kulturnih vrednot ter iskanje posebnih značilnosti, ki so edinstvene za posamezna območja. Te dejavnosti so med seboj povezane, vendar praksa kaže, da glede na sezono (letno — zimsko) prihaja v isti kraj različni gostje. Zanimivo je tudi to, da v zvezi z nekaterimi dejavnostmi prihaja v Gornjesavsko dolino veliko gostov, ki jih te dejavnosti nekako privlačijo, pa se z njimi neposredno ne ukvarjajo (alpinizem in planinarjenje privablja številne turiste). Ti se v večini primerov odločajo za sprehode in izlete v bližnjem okolico in za določeno športno aktivnost, ki jo kraj nudi, manj pa za opravljanje gorskih tur. Doselej tudi ni bilo izdelanih programov, na podlagi katerih bi te dejavnosti organizirano prodajali. Za letošnje zimsko

TURISTIČNA POSLOVNA SKUPNOST

sezono pa že pripravljamo »paket« turnega smučanja.

Pravo nasprotje tem so turisti v zimski sezoni. Ti se domala vsi neposredno ukvarjajo ali z alpskim smučanjem ali s tekmo na smučeh. Zato v kraj pridejo zaradi smučanja in se sami vključujejo v navedene športne aktivnosti. Kraje ob vznožju visokih vrhov spremljajo dogodki alpinističnega sveta, planinarjenja in smučanja. Ti niso vključeni le v turistično ponudbo, ampak so sestavni del življenja teh krajev. Teh aktivnosti pa ni brez organizirane gorske reševalne službe. Ta je v Gornjesavski dolini dobro organizirana in se stalno strokovno izpopolnjuje. Pred časom je prav kranjskogorska gorska reševalna služba imela redno strokovno izpopolnjevanje na Vršču, ki je bilo uspešno izvedeno z pomočjo Železarne Jesenice.

Bivanje in rekreiranje v turističnem kraju dopolnjujejo in bogatijo tudi vse ostale aktivnosti, ki se tam dogajajo. Pester program prireditev je bil tudi zadnji konec tedna. Zanimiva je bila kolesarska tekma na Vršču, veliko obiskovalcev pa je bilo tudi na popoldanski in večerni prireditvi. V nedeljo pa bo že tradicionalno srečanje na Tromeji nad Ratečami.

PIREDITEV V CENTRU 2

Krajevna skupnost Mirka Roglja - Petka, vabi vse občane mesta Jesenic na ogled nastopa folklorne skupine OŠ Gorenjskega odreda Žirovnica in gledališke predstave Tona Partljiča »Tolmun in kamen« na prireditvenem prostoru Centru 2. (Plato pred restavracijo Ciklama), v soboto, 13. septembra.

Folklorni nastop bo ob 18. uri, gledališka predstava pa ob 20. uri. Vstopnine ni.

Vabljeni!

Ob primeru slabega vremena prireditev odpade!

KS Mirka Roglja - Petka

Na podlagi 10. člena pravilnika o podeljevanju Žagarjevih plaket Izobraževalna skupnost Jesenice

RAZPISUJE ŽAGARJEVE PLAKETE ZA LETO 1986

Žagarjeve plakete se podeljujejo posameznikom ali skupinam delavcev, organizacijam združenega dela, delovnim in drugim skupnostim, družbenim organizacijam in društvom v jeseniški občini za: večletno uspešno in vidno delo na vzgojnoizobraževalnem področju,

strokovno in raziskovalno delo na pedagoškem področju, oblikovanje boljših organizacijskih oblik vzgojnoizobraževalne dejavnosti,

oblikovanje izvirnih učnih pripomočkov, krepitev socialističnih samoupravnih odnosov v vzgojnoizobraževalnih organizacijah.

Predloge za podelitev lahko dajo organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva, delovne in druge skupnosti.

Pisne predloge z obrazložitvijo je treba predložiti Izobraževalni skupnosti Jesenice, Titova 65, do 11. oktobra 1986.

Odbor

Marjan Amalietti razstavlja v Kosovi graščini

Umetniška osebnost MARJANA AMALIETTIJA je izrazito večplastna. Študij arhitekture avtorja ni ovrnil pri zanimanju za karikature, strip, slikanice, knjižne ilustracije in slikarstvo. Karikature, slikanice in časopisne ilustracije so Marjanu Amaliettiju omogočale študij in preživljanje družine, a gotovo bi si izbral drugačno delo, če ne bi bila prav risba, še posebej pa ostrina in duhovita karikatura, ki želi z najmanjšim številom potez povedati kar največ, tisto področje Amaliettijevega ustvarjanja, h kateremu je težil takorekoč od otroštva, saj je svojo prvo risbo že pred vojno prispeval za Toti list. V letih od 1953 do 1956 je bil redno zaposlen pri Pavlihi, po diplomi 1954 pa od leta 1957 dalje na Fakulteti za arhitekturo.

Osnovno likovno izrazno sredstvo Marjana Amaliettija je risba, risba, ki se lahko približuje karikaturi, ustvarjena s sklenjenimi tankimi ali debelejšimi črtami s peresom ali čopičem in tudi črtkana risba, znotraj katere pozna avtor vrsto načinov: zdaj riše z dolgimi poševnimi črtami, drugič zopet ustvarja mrežo črt; posebno učinkovitost dosega s kratkimi, v več smeri obrnjenimi črtami na ribjo kost. Izrazno najmočnejše so risbe, v katerih umetnik tanjšo ali debelejšo sklenjeno črto kombinira z menjavanjem belih in črnih ploskev in dosega notranjo napetost, ki naj poudari literarno vsebino.

S kombinacijo črnega tuša in bele tempere in z rabo čopiča, dosega avtor izrazito slikarske učinke, katerih likovna draž je v bogatem niansiranju različnih sivih odtenkov, od skoraj povsem bele do črne.

Nemalokrat se pri Amaliettiju uveljavi tudi pester kolorit. Vendar, če uporablja barve, skoraj brez izje-

me ohranja tudi obrisno risbo. Jasni obrisi in pogosta raba čistih barvnih ploskev dajejo Amaliettijevim barvnim ilustracijam določeno trdoto, hkrati pa taka raba barv stopnjuje jasnost in učinkovitost podob. Barvno najprivlačnejše so ilustracije v kombinirani tehniki tempere in tuša (Mali upornik, Hajduški studenec, Martin Krpan, Potepuh in nočna lučka, Maruška Potepuška, Tinčevi divji doživljaji, Prigode Toma Sawyerja). Med njimi je izrazito lirčno razpoloženska slika dečka v mesečni noči, sedečega na skali (France Bevk: Mali upornik). Med najbolj koloristične sodijo posamezne akvarelne ilustracije v Prigodah Huckleberryja Finna, dvostranski panoramski sliki v Veliki slikanici Potovanje z bršljanom Gregorja Strniše v temperi in posamezne ilustracije v slikanici Dedek Mráz že gre Svetlane Makarovič. V slednjih uporablja ilustrator široke slikarske poteze s čopičem.

OBVESTILO O VPISU V 1. RAZRED OSNOVNE ŠOLE ZA ŠOLSKO LETO 1987/88

Vzgojnoizobraževalni zavod Jesenice sporoča, da bo vpis otrok v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 1987/88 za vse šole v občini v dneh od 15. do 17. septembra.

Vpis je po zakonu obvezen za vse otroke, rojene v letu 1980 in otroke, rojene v januarju in februarju leta 1981. Starši lahko pogojno vpišejo tudi otroke, rojene od 1. marca do 31. avgusta 1981. Pogojno vpisani otroci bodo vključeni v 1. razred le, če bo komisija za sprejem šolskih novincev ugotovila zrelost, ki je potrebna ob vstopu v šolo.

Ob vpisu naj starši prinesejo s seboj izpisek iz rojstne matične knjige. Otroke vpisujejo starši pri šolskih svetovalnih delavcih na naslednjih vpisnih mestih po naslednjem razporedu:

OŠ Jeseniško - bohinjskega odreda Kranjska gora — v ponedeljek, 15. septembra, od 8. do 17. ure.

OŠ 16. december Mojstrana

— v torek, 16. septembra, od 11. do 17. ure.

Otroke iz krajevnih skupnosti na mestnem področju (KS E. Gionioni Javornik - Koroška Bela, KS Sava, Podmežaklja, M. Roglja - Petka, S. Bokala, C. Tavčarja, Planina pod Golico, Hrušica) vpisujejo šolski svetovalni delavci osnovnih šol Karavanških kurirjev NOB, Tone Čufar in Prežihov Voranc v sejni sobi SIS, Titova 65.

— v ponedeljek, 15. septembra, od 9. do 17. ure,

— v torek, 16. septembra, od 9. do 11. ure,

— v sredo, 17. septembra, od 9. do 17. ure.

Podružnična šola Blejska Dobrava

— v torek, 16. septembra, od 12. do 16. ure.

OŠ Gorenjskega odreda Žirovnica

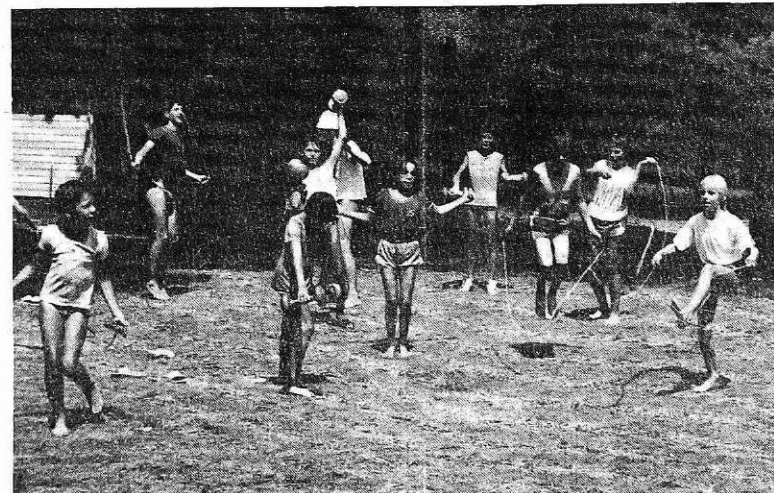
— v ponedeljek, 15. septembra, od 10. do 17. ure.

Osebe otroškega letovišča

Prijetno vzdušje ob obali v letovišču

Jeseniški judoisti med letošnjimi pripravami v letovišču

Takoj za tem bo izbruhnil opravičevanje pogovor o Jelovšku: kako to, da jo je stari kar spriču svoje najmlajše mahniti na potep z nosečo Svetlano? Uboga Špela itd. itn.

Ta hip pa je v ozračju nekaj drugega. V zori mastni zemlji tik pod površjem je nešteto kalčkov ozimnega žita, čez nekaj ur, zvečer, ko se bosta znašla sama v sobi s široko zakonsko posteljo, bo vse to naenkrat poglajalo.

Od kod se je vzela ta poljedelska podoba? Zdaj sta seveda v Waldorfu-Astorijski, na poti proti našemu mestu pa ju bo hrošč popeljal čez ravino, ki jo že ves dan namaka novembrski dež.

Julijana pa že tu in zdaj odtrga od stvarnosti (in od misli na telesno družitev z Jasnjo) budne sanje. Že druge ta dan — če verjamemo temu, kar je bilo zapisano v 30. poglavju. Znaš se v Jelovškovi igri neznane imena. Vsebinska igra je malce prirejena, zasukana po svoje, vendar Julijan ne dvomi, da je kot predloga služilo prav Šopanje, tekst, ki sta ga Svetlana in tovariš Jelovšek pred kakšne pol ure odnesla v Studentsko naselje. Seveda pa zdaj ne gre za tekst kot tak, pač pa za nenadno uprizoritev.

Julijana opazuje množica oseb, on pa ugiha, kako neki ga gledajo. Posmehljivo ne, sarkastično ne, z velikim zanimanjem tudi ne; vendar, če ga ne gledajo z velikim zanimanjem, zakaj so potem vsi pogledi tako vztrajno in nepreklicno uprti prav vanj? Ta in oni potihem kaj reče svojem sosedu, ni pa mogoče ugotoviti, kakšne so te pripombe. Ti resni obrazi ne dajejo nikakršne opore za taka ali drugačna ugibanja. Preblik: seveda, gledajo ga zato, ker je to pač predstava, performance. Pri tem pa se dogaja nekaj nepravilnega. Tle ljudje so na odru, on pa je sam samcat v parterju (tako rekoč sam). Vse vrste naokrog, spredaj, na levi in na desni strani so prazne. Tu ni za seboj čuti brezno praznine, nkrat pa ga žgečka nedolžen občutek, ki mu pravi, da ta praznina (tista zadaj) ni absolutna praznina. Vsa tista množica na odru stoji tam kot na živih slikah in ga gleda, še vedno strmijo vanj, ko začuti na hrbtu svoje desnice malce vlažno Jasnino dlan. Ona je torej ves čas sedela tu poleg njega — tik za njim? — v prazni dvorani? Tu pa je stična točka med budnimi sanjami in stvarnostjo Waldorfu-Astorijske.

NA KONCU romana naj bi se navrgla še beseda (ali dve) o tem, kako Julijan v tem svojem romanu potvarja svoje resnično življenje.

ŠE EN navzrak: če je Julijanov roman posnetek Humboldtove oporoke Saula Bellowa, kje je potem oporočka Julijanovega Humboldta (gospoda Lucija)? Humboldt je pisatelj Citrinu zapustil idejo za uspešniški filmski scenarij; kaj je gospod Lucij zapustil Julijanu?

Nemara pa mu je zapustil idejo za življenjski scenarij?

Nemara v tem smislu, da naj bi Julijan zdajle sklenil:

...da bo svoja stara leta preživel — kako? — na Lucijev način. Da bo postal vztrajen obiskovalec Waldorfu-Astorijske, kjer si bo nabral ukaželjno mlado klientelo, nabrano iz takih ali drugačnih zgublencev in mladih preprostežev?

Zakaj se Julijan v svojem romanu ves čas po malem (no: res samo po malem) norčuje iz ljudi, ki niso ukrojeni čisto po normi in standardu? Recimo iz g. Lucija? In zakaj raje ne vzame na piko Štefana L. - a, ki je tip v socrealističnem smislu?

Tudi to vprašanje ima svoj odgovor, ta odgovor pa se skriva v Julijanovih starih dnevnikih.

Tam omenja profesorja Seška (bodoči atomski fizik?) in pesnika Beka (kar je tudi dijaška šifra). Prvi ga je učil matematiko, drugi srbski jezik in književnost, in vse kaže, da je bil otožno zroči Slovenec ljubljene teh dveh očaljarjev. Vsaj Julijan je bil prepričan v to. Profesor srbsčine si ga je večkrat privoščil s kakšno šalo, ki pa ni bila nikoli strupena, vedno je bila povedana tako, da je razen Julijana nihče v razredu ni razumel. Julijan je kljub tej konspirativnosti vedno zardel in tako se je dobrohotnemu profesorju vsakokrat zdelo potrebno dodati: Koga volim toga i diram.

To pa naj bi pomenilo: tudi Julijan jemlje (ne v razredu, pač pa v romanu) na piko tiste, ki so mu posebno pri srcu: homoerotike, muslimanske

svetnike, nove levičarje, samozvane doktorje okultnih ved, razočarane hipije. V poštev prihajajo tudi punce, ki prej naštetim (izvzemajoč buzijske, ali pa tudi ne izvzemajoč jih) dajejo na razpolago zelena okolja svojih nedrij in mednožij. Torej njihove žene, ljubice, prijateljice in nadomestne matere. Pa tiste, ki se kot Svetlana Mrak z njimi zgolj spogledujejo.

Vladajoči večini normalnih — sem sodita na primer Jelovškovi starejši hčeri — se Julijan v tem romanu ni kaj prida posvečal.

ENAINTRIDESETO POGLAVJE

V redu, noseča, kaj pa potlej, je Julijan hrabro povzel Jasnino sporočilo.

Jasna je na to samo rahlo skomignila z rameni: ona že ni rekla, da bi morala Svetlanina nosečnost kogarkoli presuniti.

In zakaj potem zapeljuje starega Jelovška? Kaj misli, da je tudi Alfonz eden tistih, ki se zaljublja le v nosečnice, je nadaljeval Julijan. Njegova razvnetost ni učinkovala preveč prepričljivo. Pa vendar.

Zakaj, zakaj! Saj to je tisto, je rekla Jasna: Svetlana je, kako bi rekla, pietetno razpoložena do Jelovškove zaljubljenosti. In zdaj bi ga rada... Šokirala s priznanjem, da je noseča?

Kje pa! Nasprotno! Rada bi ga priprava do tega, da bi se plemenito odrekla, da bi sublimiral svoja čustva, da bi jih evoluiral na višjo stopnjo. Vse to so njeni lastni izrazi.

Jaz pa mislim drugače, je rekel Julijan. Mislim, da se punca še vedno poigrava z mislijo... z mislijo, da bi mu dala zdaj, če mu že prej ni hotela dati.

To misliš ti! Jaz ne mislim ničesar, samo sklepam. Če je ženska noseča, se ji ni treba bati, da bo zanosila.

Ne bodi ciničen. Ne. Samo preprosto konec je hotela narediti.

Konec? Kako pa veš, ali je sploh kdaj kaj bilo med njima? In zdaj? Špela bo zvedela samo to, kar smo videli: da sta šla nekam skupaj.

Samo poslovno! Nosečnost je alibi! Špeli moraš na vsak način povedati, da je Svetlana noseča. Po možnosti še prej, preden bo prišel do nje glas o nocojšnjem Jelovškovem spodrljaju.

Sem mar jaz njen zaupnik?

Čudno, ampak zdi se mi, da bi tebi verjela. Sicer pa ji nikar ne pravi ničesar. Ni potrebno. Jelovšek ji bo povedal sam vse od A do Z, takoj, ko pride domov. Če bo že spala, jo bo zbudil, da se ji bo lahko izpovedal.

In potem bo pri Jelovškovih spet ogenj v strehi, je rekel Julijan.

Ne glede na prijetno utrujenost, ki se ga je lotevala, se je zdaj začel na vsem lepem smejati. In, čudno, skupaj z njim se je smejala tudi Jasna. Preden se pripeljeta domov, se bo ta prijetna utrujenost prelila v nekaj drugega.

Zdaj pa sta bila tako razgreta, da kar nista mogla prenehati s tem pogovorom. Kar obmetavala sta se s stavki kakor s pasjimi bombicami.

Ogenj v strehi! Kadilo se bo! Vsa okna bodo odprta in cigaretni dim se bo valil ven in Alfonz bo stresal pepel kar skozi okno spalnice!

In Špela bo jemala pomirjevalne tablete in pila turško kavo iz tistih velikih otroških skodelic! In ugašala komaj prižgane cigarete v kavni gošči! In ker se bo Alfonzu poslabšala luskavica, ga bo pozno ponoči mazala z vsemi tistimi mažami, ki se tam valjajo v lončkih in pomečkanih tubah med stojali, polomljenimi okviri in v jezi preluknjanimi platni!

Mazala ga bo čepečega na tleh, s hlačami pižame spuščeni dol na kolena, ko da opravlja veliko potrebo!

Ta intimnost naj bi dokazala, da je Jelovškova zaljubljenost v Svetlano gola utvara!

Mazala ga bo po hrbtu in po trebuhu in to jima bo spet povod za zakonske orgije! In ker Jelovšku nikoli ni zadosti...

Uboga Špela!

Ker Jelovšku nikoli ni zadosti, bo potem, ko mu bo Špela pobegnila ven v kuhinjo in se tam basala z mortadelo in nalivala z mastiko...

Kakšna kombinacija matere božje!

Videla sem! Pije jo, nerazredčeno, zraven pa prigrizuje italijansko mortadelo!

Ti pa res vse opaziš!

Tudi ti bi lahko kdaj kaj videl! Tam na hladiniku jo ima, mastiko, zraven pa kozarec! Na robu kozarca pa vzorci šminke za teden dni nazaj!

Nisem povedal do konca! Jelovšek bo medtem izvrševal akt samoo-

skrumbe pred zrcalom v spalnici, ne, pred Samoobčudujočo, ki jo je naslikal leta entisoč devetsto osemindesetdesetega, v letu študentskih nemirov, in ki ima na čelu in pod nosom zelene senice!

Ja, temno zelena je tudi neke okrog razgaljenega naročja!

In se bo hkrati nalival s tistim vinom, ki ga imata v spalnici, z blatinno, in mu bo temno rdeče kapljalo za brade na sivkasto vijolični rog izobilja! Ki mu bo še vedno stal pokonci, pravzaprav: vodoravno! In ker nima treh rok, bo dal prižgano cigareto na rob posteljne stranice!

Ne, položil jo bo na rob žimnice!

Takrat, ko so se začeli študentski nemiri!

Ko je bila Svetlana še tak majhen dekle s kitkami!

Takrat jo je naslikal!

Špelo, ne Svetlano!

Špelo! Saj nisem rekel, da je naslikal Svetlano! Rekel sem, da je imela Svetlana kitke!

Ampak to sploh ni bilo posilstvo nad naravo! Špelini lasje so dejansko taki, strupeno črni! In vlečejo na zeleno! In kako je potem šele drugje, lahko vidiš na tej sliki!

Prepričana sva, da je tam naslikana Špela, pa obraz sploh ni njen!

Toliko čuta za spodobnost pa že ima, da ne bo slikal in razstavjal ženininega mednožja pod pravo firmo, hočem reči, pod njenim obrazom... Tega, da bi naslikal zraven Špelin obraz, si seveda ne more privoščiti, če je hotel sliko kazati drugim! In vendar se mu je očitno zahotelo, da bi ob tistih zelenih otenkih uživali tudi drugi!

Obris tiste glave pa je ozek in eleganten, modiglianijevski. Kje sva že videla tako glavo? Vendar, saj tebe takrat še ni poznal?

Lahko me je videl na cesti, pred hišo!

Potem je tisto na neki način tvoje mednožje? Zeleno, strupeno črno?

Ne, tisto je sestavljenka. Ampak vse se nekako ujema! Le zakaj ni ostal kar pri slikarstvu, zakaj se podaja v politično dramatik?

Le zakaj? To je zanj vendar parfum. Hočem reči: to je zanj vendar najhujši afrodiziak. Hočem reči, ne zanj, pač pa naj bi bil to eliksir, na katerega se bi lovile razne Svetlane, vsaj on si tako domišlja!

Pa ja nima razen Svetlane še kakšne na muhi?

Saj tudi te nikoli ne bo imel!

Ne imel! Rekel sem imel na muhi!

Mogoče pa jo je vendar imel?

Kako to veš?

Ne, ne: nikoli ne veš...

Še vedno sta se smejala, ta izrečni in komajda resno mišljeni dvom — dvom o tem, ali sta Alfonz Jelovšek in Svetlana Mrak kdaj zares zašla na trnjevo stezico seksa, ta dvom ju je spet prestavil v aktualno sedanjost. Jasna je posrkala zadnje kapljice radenske z dna, nazdravila Julijanu s praznim kozarcem in mu blago rekla: plačaj zdaj.

28. december 1978

Torej, to je tisti zadnji zapis.

Čemu naj služi? Da se nekako znajdeš v času in prostoru? Pol leta sem se temu zlahka odrekal. Znašiti se, da se ne bi zgubil? Če bi bil zdaj zares zgubljen, se mi najbrž sploh ne bi ljubilo početi tega: lomiti vejic in zasekovati zarez v drevesno lubje, — kakor kakšen zapozneli old Shatterhand ali R.Crusoe.

Čudim se temu miru.

(se nadaljuje)

Zdaj se je spomnil, da mu o obveščevalcu Petru, ki je bil tudi za temni zidovi, še ni povedal tako, kakor mu je povedala Martina:

— S Petrom so delali hitreje kakor z drugimi. Čakali so samo še na primerno priložnost, da ga bodo ustrelili med talci.

Petrova žena Angela je bila med moževeto aretacijo že visoko noseča. To je bil tudi vzrok, da je niso odpeljali z njim vred. Njun zakon ni bil več tako mlad, kakor bi sodil človek zaradi njene prve nosečnosti. Oba sta bila že izgubila upanje na potomce, ki bi jih imela nadvse rada. Minilo je leto, dve od poroke, vendar ju življenje brez otrok še ni prav nič motilo. Celo prav jima je bilo, kajti stanovanje sta si urejala počasi, s skromnim zaslužkom in pridnimi rokami.

— Ko bo v hiši tudi elektrika, pa bomo naročili, sta govorila drug drugemu, in tudi za sosedo to ni bila skrivnost.

Odtlej je minilo nekaj let, otroka pa še nobenega. Zato sta poskusila tudi pri zdravnikih.

Prvo zimo potem, ko so prišli Nemci, pa se je zgodilo. Angela je bila presrečna, Peter pa se ji je smehljajal z izrazom, ki bi osrečil vsakogar.

Težko ji je bilo brez moža in bala se je, da bo veseli dan morala dočakati sama. Zato jo je zgrabila misel, da ga mora obiskati, da mora priti do njega. Misel o tem, da ga lahko ubijejo, je neprenehoma morala dušiti. Nekaj časa se je še upirala, ko pa od Petra ni bilo nobenega glasu, je poskušala dobiti dovoljenje za obisk v zaporih. Vsaj za kratek hip, samo da se bosta videla. Saj to ne bo ne prvi ne zadnji primer, ko se bo zaradi tega morala poniževati pred oblastjo. Toda za Petra in za še nerojenega Petrika ji ne bo nobena reč pretežka. Okorno je napisala prvo prošnjo, in ko ni bilo nobenega odgovora, še drugo. Pa ni nič zaleglo. Tedaj je odšla na gestapo sama. Filipa ni hotela prositi za pomoč, čeravno so se ljudje pogosto zatekli k njemu, da jim je kaj svetoval, napisal ali posredoval. On pa se ji ni ponujal.

Ko je dobila dovoljenje, čeprav po uradni poti, se je vendarle začudila. A se ni hotela ubijati še s tem. Poglavitno je, da bo videla moža. Še vedela ni, da prijazni in čedni oficir ni bil nihče drug kakor obersturmführer Werner.

— Morda bo vašemu možu ta obisk samo koristil. Nekako trmasto se vede, zato ravnajte z njim zelo uvidevno. Zaradi otroka, ki bo kot

IVAN JAN

81

MRTVI NE LAŽEJO

povest

kaže, kmalu rojen, mu recite, naj nikar ne mlati prazne slame. To vsem skupaj lahko samo škoduje. Dela se, kot da je od nas prvič slišal za partizane.

Zbegan in vendar zadovoljna zaradi dovoljenega obiska je drugi dan odšla na vlak. Tudi nekaj ponos jo je držal pokonci. Gestapovec ji je sam povedal, da Peter ni popustil. Poplačana bo za ponižanje, ki ga je morala tvegati zaradi tega. Vso pot je požirala sramoto, vmes pa nestrno čakala na srečanje. Blizu postaje je že bila, ko je prečkal pot neki kolesar. Kljub naglici se ji je zdelo, da je bil Filip. Zelo se mu je mudilo, in ko je onstran proge zavil proti potoku, je ugotovila, da je bil res on. Če jo je bil opazil ali ne, ni vedela, vse pa je kazalo, da je ni. Ni vedela, zakaj bi ji bilo to neprijetno, vendar ji je bilo ljubše, da je ni videl.

Pri vходу v zapore, kjer je pokazala dovolilnico, ji niso delali nobenih težav. Mrki stražar jo je odvedel v čakalnico, kjer je nekaj časa ostala sama. Bil je isti prostor, kjer sta se srečala Martina in Aleš.

Potem so ga pripeljali. Že po hoji je bilo videti, kako je z njim. Kakor da to ne bi bil več Peter! Vsa njena postava je odrevenela, da prvi hip niti vstati ni mogla. Po licih so ji spolzele solze, ki si jih je sramežljivo obrisala in jih potem hotela prikriti s smehljajem. Peter se je tudi prizanesljivo smehljajal. Vedel je, kako je z njim, a se je zarekel, da ji tega ne bo povedal. Vsaj naravnost ne. Zaradi nje in zaradi otroka! V njunih pogledih je bila zadržega.

Stražar je bil videti strpen.

Peter in žena sta nekaj časa zadržano molčala, potem pa sta si na kratko povedala najnujnejše. Vedela sta, kaj lahko govorita in česa ne. In potem je Angela rekla:

— Morda se bo pa še dobro končalo!

To njeno upanje, ki ga nikakor ni mogel razbiti, je Petra najboljši prizadelo.

— Morda, je rekel počasi in šepetaje. Toda nič ne veš, kaj se lahko zgodi. Tu me najbrž nimajo kar tako!

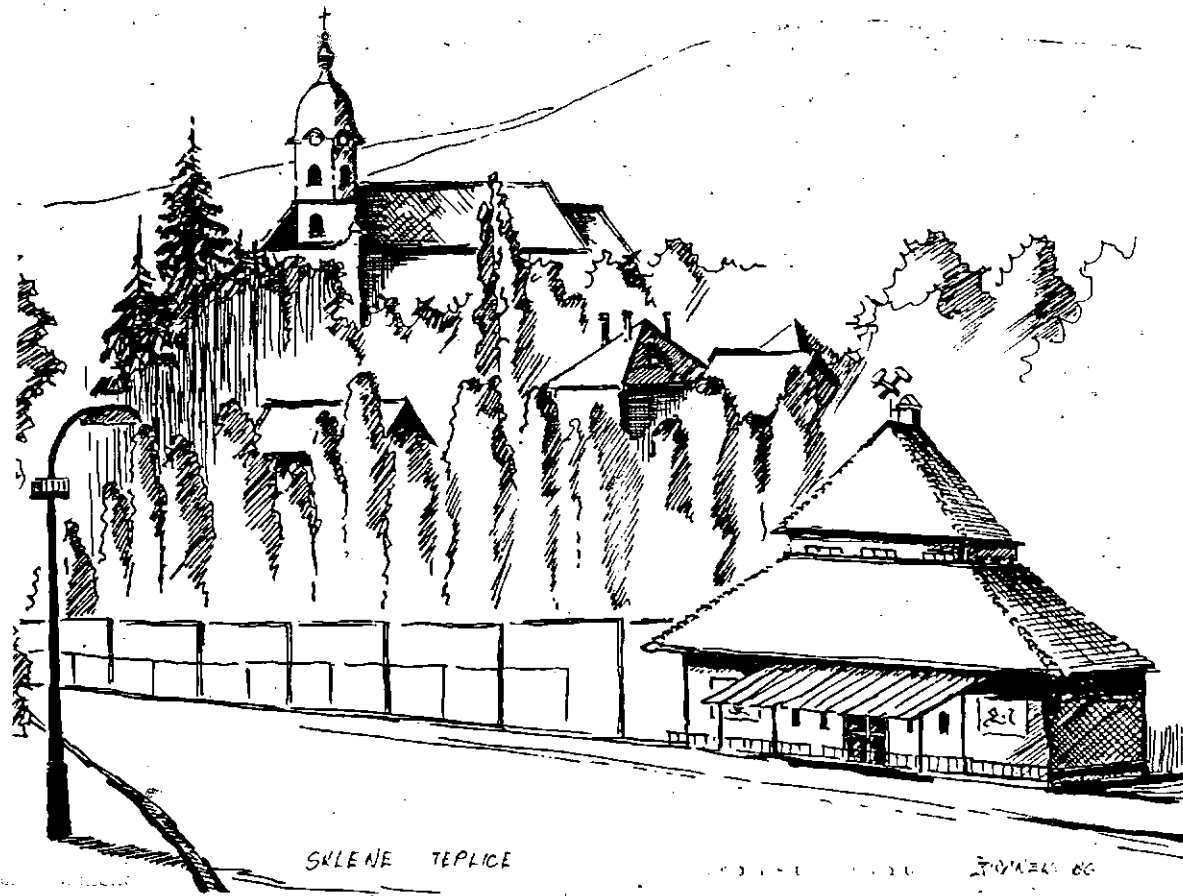
Žena ga je vprašujoče gledala, da bi ji povedal, kaj ve. Toda on se je delal, kot da tega ne čuti. Moral jo je pripraviti na to, kar se bo zgodilo, da potem ne bo vsega preveč in hkrati.

— Karkoli se bo zgodilo, boš razumela! Saj si tako... Ni mogel dokončati, kar je mislil povedati, stisnilo ga je v grlu, a je to skril s kašljem.

Sam pri sebi pa se je čutil in ugibal, kako da so ji dovolili obisk. In prav tega se je oklenila Angela, ko je upajoče rekla:

— Vidiš. Če bi kazalo na slabo, me najbrž ne bi pustili k tebi.

Peter se je grenko nasmehnil takemu upanju, a moral ga je uničiti pred njo. Če ne čisto, vsaj načeti ga mora. To ji je dolžan. — Včasih je to dobro, drugič pa spet slabo znamenje. Tu nismo zaradi lepšega in vse je tako nezanesljivo.

SKLENE TEPLICE

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● V četrtek, 4. septembra, je obiskala Iskra Otoče skupna delegacija CK ZKS in OK ZKS Radovljica, ki jo je vodil izvršni sekretar CK ZKS Živko Pregelj. Obisk sodi v okvir programa dela CK v zvezi z ugotavljanjem in ocenitvijo uresničevanja kongresnih resolucij, stališč CK o aktiviranju lastnih sil, o kadrovske krepitvi in o vlogi OO ZK v svojih okoljih.

● Na 3. seji predsedstva občinskega odbora ZRB NOV Radovljica, 3. septembra so presojali izvajanje resolucije in družbenega plana občine v prvem polletju 1986. Niso se strinjali s predlaganim gradivom, iz katerega veje prenaplaščeno samozadovoljstvo z doseženimi rezultati gospodarjenja, četudi je sklepna ocena v gradivu zapisana nezadovoljivo. Sprejeti so več stališč o potrebi podružbljanja kadrovske politike in o nameravani reorganizaciji občinske uprave. Predlagali so svetu KS Ribno, da poimenuje več ulic po enotah in prvoborcih NOB z uvedbo uličnega sistema. Seznanili so še s potekom akcije na obnavljanju spomenikov in obeležij NOB na območju občine.

● V okviru akcije ZKS zbiranja denarja v OO ZK za prenovalo Trubarjeve domačije, so v radovljiški občini že v prvih desetih dneh krepko presegle načrtovani znesek. Čeprav se v večini, zlasti večjih OO ZK, akcije zaradi dopustov še niso izpejale, je bilo zbrano že nad 160 tisoč, načrtovano pa je skupno 170.000 din. Namesto dogovorjenih 100 din na člana, bodo komunisti skoraj povsod prispevali večkratni določeni znesek.

● V osnovnih organizacijah sindikata na območju občine Radovljica bodo po planu že ta mesec zaključili z evidentiranjem možnih kandidatov za člane disciplinskih komisij v OZD. Sočasno zaključujejo tudi z oblikovanjem stališč in mnenj o uveljavljanju družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v SRS in s poročili o kadrovanju služiteljev za posamezne sindikalne politične šole in seminarje.

● Na seji koordinacijskega odbora za družbenopolitično izobraževanje pri POK SZDL Radovljica, 3. septembra, so sprejeli okvirni program za usposabljanje delegatov 5. mandata za občinske zbornice in skupščine SIS. Spregovorili so tudi o predlogu programa izobraževanja odraslih, ki ga je pripravila Delavska univerza Radovljica za šolsko leto 1986/87.

● OK ZSMS Radovljica je prejšnji teden organizirala enodnevno mladinsko delovno akcijo na Pokljuki. Skupaj z vojakmi z Rudnega polja je 40 mladincev in mladnic, učencev ekonomske šole iz Radovljice in gostinske šole z Bleda ter člani predsedstva OK ZSMS kopalo rove za vodovod na planino Javornik. Po akciji je bilo pri vojašnici tovariško srečanje.

● Na 3. seji predsedstva skupščine stanovanjske skupnosti Radovljica, 27. avgusta, so se seznanili z novimi izhodišnimi cenami stanovanjsko poslovnega objekta v Podnartu. Pretresali so osnutek prednostne liste prosilcev za dodelitev solidarnostnih stanovanj. Iz kategorije socialno ogroženih je teh 146, starostnikov 37, članov ZB NOV 6 in 58 takšnih, ki ne izpolnjujejo pogojev za solidarnostno stanovanje. Sprejeli so tudi predlog dodelitve posojil za nakup stanovanj OZD in etažnih kupcev.

● Na 2. konferenci delegatov 5. sklica Ljubljanske banke TBG — enote Radovljica, 3. septembra, so potrdili ustanovne in druge akte LB — TBG in združene banke ter statut LB — Združene banke. Razčlenili so poslovanje LB — TBG in enote Radovljica v preteklem srednjeročnem obdobju in razvojne cilje ter usmeritve za srednjeročno obdobje 1986 — 1990.

● 29. avgusta je na 2. redni delovni seji predsednikov skupščin in odborov za svobodno menjavo dela SIS vodja skupne strokovne službe SIS posredoval informacijo o izraču-

nu skupne porabe za leto 1986 v skladu z zakonom o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev SIS v radovljiški občini. Dogovorili so se o pripravi na sklic dveh sej skupščin SIS družbenih dejavnosti, ki bosta v oktobru 1986.

● V Grand hotelu Toplice na Bledu je bilo od 26. do 28. avgusta drugo srečanje mednarodne šole za sintezo ekspertnega (izvedeniškega) znanja. Udeležilo se ga je 15 vrhunskih izvedencev iz Velike Britanije, Amerike in Avstralije ter 30 iz vseh republik in pokrajin Jugoslavije. Spregovorili in izmenjali so strokovna mnenja o računalniškem reševanju različnih strokovnih problemov na najvišji ravni zahtevnosti.

● Na začetku križišča Prešernove in Cankarjeve ulice v Radovljici, za zgradbo občinske skupščine, delavci SGP Gorince pospešeno gradijo nov nadomestni blok z 19 stanovanji. Vanj bodo preselili družine iz starih nemških blokov v Prešernovi ulici, ki jih bodo obnovili in posodobili.

● Kmetijska zadruga in pašna skupnost Bled ter hotel Golf na Bledu so v nedeljo, 31. avgusta, priredili na Zatniku vsakoletni ovčarski dan. Blejski in zaspiški ovčerejci so pripeljali na ogled okoli petdeset ovac in prikazali način striženja ovac in pređenje volne.

● Kljub deževnemu vremenu se je na 18. srečanju harmonikarjev na Pokljuki, v nedeljo, 31. avgusta, zbralo več tisoč ljubiteljev te glasbe. Prireditelj »Pozdrav s planin« je pod pokroviteljstvom odbora skupnosti borcev Prešernove brigade in Tovarne glasbil Melodija iz Mengša, organiziralo Turistično društvo Pokljuka, ki je poskrbelo za kulturni program in oskrbo udeležencev. Nastopilo je 41 harmonikarjev iz vse Slovenije, ki so zaigrali po eno partizansko in narodno skladbo. Po oceni komisije so bili najboljši: Milan Resnik iz Blagovice, Andrej Plesničar iz Nove Gorice in Srečko Vrtinik iz Mengša. Vsi so prejeli kipec partizanskega harmonikarja, Plesničar pa še gorjuško čedro za najbolje izvedeni skladbi.

● Delavska univerza Radovljica je za jesenski semester v šolskem letu 1986/87 razpislala razpise za jezikovne večstopenske tečaje nemščine, angleščine, italijanščine, za oddelke osnovne šole, strojeopisni tečaj in tečaj avtogenega varjenja.

● V avli občinske skupščine Radovljica in krajevne skupnosti Bled so zadnje dni avgusta na ogled osnutki lokacijskega načrta za obvoznico po južni strani Bleda. Javno razlago so pripravili strokovnjaki 3. septembra v dvorani GG Bled.

● Močno deževje v četrtek, 28. avgusta, je povzročilo obilico neprijetnosti in materialne škode tudi na nekaterih cestah in objektih v radovljiški občini. Zemeljski plaz je za nekaj časa ustavil promet na cesti skozi Sotesko pri Bohinjski Beli. Dalj časa pa je bil prekinjen promet tudi na poškodovani cesti Lesce — Kamna gorica — Kropa in Vresje — Bohinjska Bistrica.

● Med velikim neurjem konec avgusta je prestopila bregove tudi Sava Dolinka na širokem predelu in poplavlila spodnjo plano kampa Šobec pri Lescah. Deroča voda je porušila leseni most čez Savo, edino zvezo k sotočju obeh Sav, razširila je letos na novo urejene poti in na zelenice naplavila kamenje in prod. Dosti škode je tudi na grmičevju in sadikah, ki jih bodo morali ponovno zasaditi. Ker je vdor Save na tem delu, zlasti v jesenskih deževjih dokaj pogost, bi kazalo, zdaj ko so uredili spodnjo plano, zgraditi zaščitni zid oziroma nasip, ki bo varoval ta del kampa.

● Krajani vseh naselij v KS Zasip pri Bledu že več let zamaž negotujejo in na vsakem zboru vedno znova postavljajo zahteve za novo in potrebam primerno samopostrežno prodajalno. Že petnajstletno odlašanje je zadosten vzrok za nezadovoljstvo skoraj osemsto prebivalcev, ki se morajo zadovoljiti z eno samo klasično vaško trgovino, povrh vsega pa še slabo založeno z najnujnejšimi živilskimi in gospodinjstskimi artikli.

V Speceriji Bled so se do sedaj izgovarjali, da nimajo lokacije za novo prodajalno, kar zdaj ne more biti več izgovor, saj je svet KS Zasip to že pred pol leta zagotovil. Zda obljublja, da bodo zgradili samopostrežno šole leta 1988, čeprav je bila načrtovana v srednjeročnem programu v letu 1987.

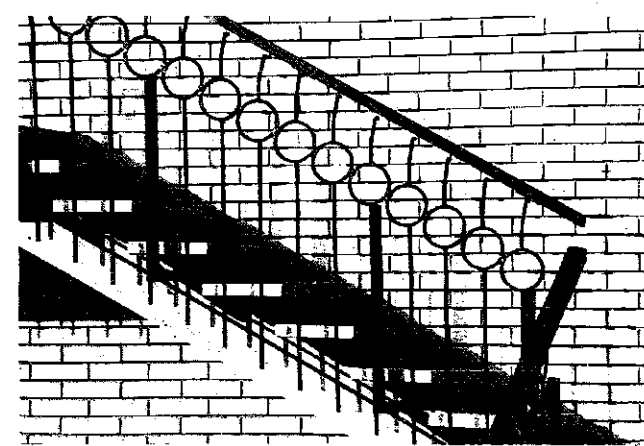
● Delavci tovarne merilnih instrumentov Iskra Otoče so konec avgusta slavili 25. letnico svoje tovarne in ob tem dobili novo proizvodno dvorano z najmodnejšimi stroji in aparaturom, ki bo izredno posodobila in povečala proizvodnjo. Zbranim delavcem in gostom je na svečanosti govoril predsednik republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo Erik Vrenko. Ob tej priliki so podelili zaslužnim dolgoletnim delavcem priznanja in nagrade. Slovesnost so povežali s praznovanjem krajevnega praznika KS Ljubno.

● Med najbolj delavna kulturna društva v radovljiški občini sodi v zadnjih treh letih zagotovo Kulturnoprosvetno društvo Brezje. Ponaša se zlasti z izredno aktivno gledališko skupino, ki v svoje vrste privablja vse več novih članov. Zagnani gledališčniki z Brezja so v tem obdobju pripravili kar osem premiernih predstav, s katerimi so poleg na domačem odru v tamkajšnjem družbenem domu, nastopili tudi v drugih krajih ter v Radiašah na Koroskem. Z zamejci vse bolj utrjujejo prijateljske vezi in organizacijo izmenjave gostovanj.

● Člani radovljiškega kluba Večno mladih fantov so se zadnjo avgustovsko soboto že dvanaštic podali na najvišji vrh Karavank, mogočni Stol. Namesto v matični Radovljici kot vselej, so se tokrat po opravljenem pohodu z značilno opremo in pripomočki (letos z veliko bakreno ponvijo), zbrali v središču Bleda. Tu so jih pričakali številni domačini in turisti. V kulturnem programu so vrle mladeniče in druge udeležence sprejela zabavala godbeniki iz vseh krajev Slovenije.

● V soboto, 30. avgusta, sta TD Bohinjski in Ljubljanski dnevnik pod pokroviteljstvom Tovarne papirja iz Radeč organizirala 2. triatlon jeklenih v Bohinju, ki se ga je udeležilo nad 70 moških in žensk. Športniki so dokazovali svoje sposobnosti v veslanju na Bohinjskem jezeru v kajakih, na 30 km dolgi progi kolesarili do Rudnega polja in nazaj in tekli na 10,5 km dolgi progi do Vodnikove koč.

● 4. septembra je izšla 6. številka Obzornika Indok centra skupščine občine Radovljica v 1550 izvodih. Objavljeno je delegatsko gradivo za prvo skupno zasedanje vseh zborov občinske skupščine Radovljica in za štiri seje, na katerih bodo ločeno zasedali vsi trije zbori 24. septembra.

Myxomatoza ogroža kunce

V Sloveniji, razen Primorske in Dolenjske, imajo skoraj vse občine kunce, ki so okuženi z myxomatozo. Zaradi izredno ugodnih vremenskih razmer se bolezen hitro širi in nastopa v zelo močni obliki. Na nivoju republike je bil sprejet sklep, da se cepijo vse živali, ki so registrirane. To pomeni živali rejcev, ki so vključeni v društva in živali na farmah. V naslednjih dneh lahko pričakujemo tudi odlok o cepljenju vseh kuncev, tudi pri neorganiziranih rejcih.

Nalezljive bolezni povzročajo mikroorganizmi, predvsem virusi, bakterije in zajedalci. Te bolezni se lahko pojavijo masovno in povzročijo veliko gospodarsko škodo.

Dolžina inkubacije (čas med okužbo in prvimi znaki bolezni) je pri različnih boleznih različna. Inkubacijski čas je odvisen od odpornosti živali, količine infekta in njegove virulence. Živali v inkubaciji ne kažejo kliničnih znakov bolezni, toda pri nekaterih boleznih se klice širijo na druge živali že med inkubacijo. Vse živali, ki jih inficiramo, ne obolijo. Tiste, ki obolijo pa lahko zelo blago ali očitno. Nekateri obolijo le latentno brez simptomov, vendar so nevarni za okolico, ker stalno izločajo povzročitelje bolezni (klicenosti). Da žival oboli, je potrebna določena dovzetnost za določeno bolezen (dispozicija).

Ce žival oboli hitro in za kratek čas, govorimo o akutni obliki bolezni. Kronične bolezni trajajo dlje časa. Akutno stanje lahko preide v kronično stanje.

Nekateri kužni bolezni, ki povzročajo veliko gospodarsko škodo, zatiramo po zakonu (myxomatoza).

To nevarno kužno bolezen so prvič ugotovili v laboratorijih v MONTEVIDEO v Južni Ameriki in sicer pri kunčih iz rodu ORCOTOLAGUS, kamor spadajo domači in divji kunci. Pojav in opis bolezni je leta 1896 objavil virusolog Sanarelli. Naslednji pojav te bolezni so ugotovili v San Diegu, Kalifornija. V Avstraliji so leta 1950 z umetno okužbo kuncev v zelo kratkem času pomorili na mi-

lijone divjih kuncev, posebno v nižinskih območjih z veliko vlago in številnimi insekti.

V Evropi so zabeležili prvi pojav myxomatoze leta 1952. V Franciji je hotel bakteriolog Armande Delille z umetno okužbo odstraniti divje kunce s svojega posestva. Njegova prizadevanja so bila zelo uspešna, žal pa se je bolezen razširila po vsej Franciji in naprej po Evropi. Populacija divjih kuncev je bila zdesetkana, posebno v Angliji, močno pa so bile prizadete tudi rejce domačih kuncev.

V Jugoslaviji so o myxomatozi poročali leta 1975. Obstaja pa dokumentacija o pojavu te bolezni leta 1961 v Vojvodini. Kot vzrok je omenjena visoka vlaga v jeseni in množica komarjev ter vrbacev. V Sloveniji so bolezen ugotovili leta 1975 v okolici Ljubljane, in sicer v zelo majhnem obsegu.

Skupno pri vseh dosedanjih ugotovitvah pri tej bolezni je velika vročina, visoka vlaga in pojav insektov, predvsem komarjev, muh in kunčjih bolh, ki sesajo kri.

Myxomatoza je najnevarnejša kunčja bolezen, za katero oboli domači in divji kunec, na divjega zajca pa se ne prenaša. V glavnem prenašajo to bolezen insekti, ki sesajo kri (komarji, muhe, bolhe). Pomembni prenašalci so tudi vodne ptice in ptice roparice, ki svoje mladičke hranijo z obolelimi kunci iz bližnje in daljne okolice svojih gnezd.

Najnevarnejši pa je prenos bolezni z neposrednim stikom z obolelo živaljo in različnih načinov posrednega prenosa.

Povzročitelj bolezni je virus myxomatoze (DNK), ki je po velikosti, zgradbi in sestavi podoben virusu, ki povzroča koze. Velik je 280 x 230 x 75 NM. Je zelo občutljiv na toploto (50–80°C) in odporen proti nizkim temperaturam. Zelo je odporen proti raznim dezinfekcijskim sredstvom. Na koži in dlaki mrtvih kuncev je sposoben za nadaljnje razmnoževanje tudi do tristo dni. Virus napade vse sluznice živali (oči, nos, anus, spolovila). Zaradi vnetja očesnih veznic se žival solzi, veke močno otečejo. Nato se pojavijo tečasti edemi (vodenične oteklino), in to okoli koronov uhljev, nato se razširijo na cele uhlje in po vsej glavi (levja glava).

Karakteristični znak so tudi povešena ušesa. Edeme najdemo tudi v okolici anusa in spolnih organov, lahko pa tudi po nogah in trebuhu. Tvorbe, ki nastanejo v podkožju prizadetih delov, se kasneje odprejo navzven. Myxomatoza prizadene živali od drugega meseca starosti dalje, vendar se ne podeduje. Inkubacijska doba bolezni je pet do sedem dni.

Možnosti zdravljenja ni. Bolna žival pogine v drugem tednu bolezni.

Bolezen je zelo nalezljiva in prenosljiva. Najučinkovitejše preprečevanje te nevarne bolezni je vakcinacija vseh živali že od dveh tednov starosti dalje. Plemenske živali je treba vakcinirati dvakrat letno. Pri nas uporabljamo vakcino MYXOVET. Potrebni ukrepi pa so še: izoliranost, dezinfekcija, pravilno odstranjevanje poginulih živali, predvsem pa boj proti insektom.

Trupla poginulih živali je treba sežgati ali zakopati najmanj meter globoko. Za razkuževanje prostorov in opreme je najbolje uporabiti 1–3 odstotno raztopino formalina.

Zaradi myxomatoze zbolijo samo kunce, bolezen pa ni značilna za zajce. Če kunce prizadene ta bolezen, pogine 95 do 100 odstotkov vseh živali.

Vendar pozor! Doma gojimo izključno samo različne pasme kuncev, nihče ne goji zajcev!

Gojitelji kuncev naj namenijo čimveč pozornosti čistoči kletk in prostorov, ne zamenjujejo naj živali med seboj in naj ne dajejo neznanih živali v svoje kletke. Vsako žival, ki jo kupimo od drugega gojitelja, posebno še neznanega, moramo obvezno dati v karanteno.

Kupujte kunce le od gojiteljev, ki so organizirani v društvi gojiteljev pasemskih malih živali. V društvi je organizirana strokovna služba (veterinarska), s tem pa je možnost nakupa bolnih živali zmanjšana na minimum. Vsak gojitelj naj ima poleg samic obvezno tudi svojega samca, ki ga ne posoja nikomur. Zatiranje myxomatoze je pri nas določeno z zakonom, zato je bolezen ali sum te bolezni treba nemudoma javiti najbližjemu veterinarju ali veterinarski inspekciji ter nato upoštevati vsa navodila veterinarske službe oziroma zakonska določila.

Pri društvu gojiteljev pasemskih malih živali v Žirovnici smo že 2. septembra sklicali izredni sestanek upravnega odbora društva, po kateri smo tudi veterinarskega inspektorja za občino Jesenice in Radovljica. Dogovorili smo se o nabavi vakcine in načinu cepljenja kuncev. V soboto 6. septembra pa je bil nujen sestanek vseh članov društva. Najprej je bilo predavanje o myxomatozi. Predaval je Rupnik, dipl. vet. Vsak član društva je dobil tudi kratek opis bolezni z vsemi simptomi in ukrepi za preprečevanje bolezni. Kot obvezni so bili sprejeti vsi ukrepi in predlogi ZDGPŽ Slovenije, poslovne skupnosti za živalstvo Slovenije in republiškega komiteja za kmetijstvo in prehrano. Pri DGPŽ Žirovnica smo se dogovorili za naslednje ukrepe:

— Takoj, ko dobimo vakcino, bomo obvezno cepili vse plemenske živali, živali, ki so namenjene za razstave ali prodajo. Ostale, za kakolgodne živali naj gojitelji čimprej pokoljejo. Cepljenje organizira društvo v sodelovanju z veterinarjem, društvo nabavi tudi cepivo preko veterinarske postaje.

— Prepovedan je ves promet z živalmi in njih proizvodi (prodaja, nakup, sposojanje živali, parjenje s tujimi živalmi).

— Vsem članom društva priporočamo, naj ne krmijo zelene krme zaradi možnosti vnosa insektov v končnice.

— Obvezno je uničevanje insektov in povečan zdravstven nadzor nad živalmi.

— Vsako leto je obvezno cepiti vse plemenske živali; cepivo nabavi društvo.

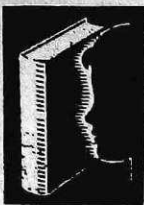
— Nujno moramo okrepiti društvo z veterinarji.

Ugotovili smo, da moramo cepiti od 350 do 400 živali, ki jih goje člani DGPŽ Žirovnica. V nedeljo 28. septembra pa predvidevamo predavanje o reji kuncev in preprečevanju kunčjih bolezni. Predavala naj bi dr. prof. Miroslav Štrukelj in dr. prof. Ivan Mrzel, dipl. vet. Oba sta redna profesorja Biotehnične fakultete v Ljubljani in v Evropi zelo cenjena strokovnjaka.

Ce nam bo uspelo organizirati to predavanje, bomo vse zainteresirane obvestili preko sredstev javnega obveščanja. Vse te aktivnosti dokazujejo, da društvo ni samo sebi namen, pač pa je družbeno pomembno, tako pri organizirani reji pasemskih živali, kot tudi pri preprečevanju bolezni živali.

V društvu pričakujemo tudi vpis novih članov. Redne sestanke imamo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri v domu TVD Partizan v Žirovnici.

Milan Fülle

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Robert LUDLUM: Rokopis Petra Chancellorja. Mladinska knjiga 1986.

Pravzaprav se človek sprašuje, ali je pred nami nova različica akcijskega romana. Bi lahko to knjigo kar uvrstili med kriminalke? V spremni besedi na ovitku predstavljajo Ludluma kot »avtorja znanih zarotniških romanov« in »političnih srhljivk«. Končno pa je tudi politični zločin zločin kot vsak drug? Torej, če naj bi to bila kriminalka, je še najbolj sorodna takomenovanim trdim detektivskim romanom. Tudi je namreč glavni junak — kot se za trdo detektivko spodobi — mož trdih pesti. Se ena podobnost s trdimi detektivkami: tudi tu gre za družbeno kritiko, za razkrivanje vsakršne socialne gnolobe. Le da pisec ni vzel na piko kakšnega podeželskega sodnika (ki naj bi bil povezan s podzemljem), pač pa samo FBI. Niti intrig segajo tu kar v Belo hišo. Take knjige navadno presojamo po tem, ali naj zbuja dovolj trdno zaupanje glede avtorjeve poučenosti. Avtor si mora že nabrati nekaj znanja o tem, kako funkcionirajo nekatere ustanove, če nam hoče imponirati. Tu pa ne gre le za resnično ustanovo, pač pa tudi za zgodovinske osebe, kot je npr. šef FBI J. Edgar Hoover. Vse se je zavrnilo prav okrog Hooverjeve smrti. V Ludlumovem (pravzaprav v Chancellorjevem) romanu je naenkrat izrečena trditev, da veliki šef FBI ni umrl naravne smrti, ampak je bil ubit. Seveda pa to vprašanje ostane odprto.

Stvar ne bo za bralce nič manj zanimiva, če izdam še hipotetični motiv za Hooverjevo odstranitev. FBI naj bi imela kartoteko s podatki o mnogih ameriških veljakah. V njej naj bi bili zapisani podatki o raznih usodnih spodsrljajih, ki nikoli niso prišli v javnost, o temnih madežih v osebnih in družinskih mapah. Eden je bil vpleten v homoseksualsko afero, drugi se je znebil ljubice s pomočjo plačanih morilcev, tretji je imel hčer morilko. Skratka, material, s katerim je mogoče izsiljevati (in torej voditi) ljudi na položajih.

O črnih madežih na življenjepisih posameznikov je bilo napisano že malo morje romanov in scenarijev; prav tako o izsiljevanju. Gre torej za star motiv. Pri Ludlumu je do neke mere novo to, da gre za politično zaroto. »Ugledna« ustanova — v tem primeru FBI — skuša skoncentrirati vso oblast v svojih rokah. Taki in podobni strahovi in sumi nas dejansko obhajajo, nihče ne ve, koliko je resnice za njimi.

Kdo je torej protiigralec Petra Chancellorja, pisca romanov, ki naj bi razkrinkovali nečedne zadeve iz polpreteklosti?

Ludlumov roman je očitno fantazija, ki se izdaja za resničnost in obratno. V tem je izrazito moderen. Novejša generacija piscev fictiona (ki je dejansko nonfiction) prav nič ne podcenjuje bralcev in njihove obveščenosti. Vprašanje, ali je tako čtivo namenjeno otrokom, najstnikom

ali odraslim moškim, je malce zapleteno, če pomislimo, da so v nekaterih tekočih vprašanjih mladi dosti bolj obveščeni kot odrasli. Tak bralec, pa najsi ima šest ali šestdeset let, dobro ve, da kak ušiv posameznik (na primer pisatelj) ne pride v poštev kot protiigralec FBI — ju. Veliko igro dejansko igra FBI in neka skrivna organizacija, nekakšna mafija pravičnih in poštenih intelektualcev & menedžerjev. (Podobno organizacijo je opisal že Morris West v Proteusu.) Peter Chancellor je za to organizacijo (nasprotnico FBI — ja) zgolj nekakšna vaba.

Recimo torej, da ponujam to knjigo odraslim bralcem. (Nadebudneži, ki so dovolj zreli, jo bodo vzeli sami.) No, tudi v današnjem svetu je dovolj odraslih mož, ki jih mikajo »napete zgodbe z domiselnim zapletom«, toliko bolj, če vse kaže, da so vsaj delno urezane po resnici. Da razumeš družbenopolitično ozadje tega romana, je potrebno precej poučenosti, po drugi strani pa se v romanu dogajajo iste reči kot v vseh akcijskih zgodbah in filmih. Junak bi moral biti že stokrat ubit, pa vseeno preživi. Nikoli ne vemo, kdo mu pravzaprav streže po življenju. Morda ga je vzela na piko FBI, morda CIA, mogoče pa Inver Brass (tako se imenuje skrivna zarotniška organizacija, ki meša štrane FBI — JU). Vsekakor se Chancellorju dogajajo podobne reči, kot jih je nekoč doživljal vrli Old Shatterhand. In konec koncev...

Konec koncev se zdi, da gre za kravo resne probleme, o katerih nam avtor poroča v malce neresni obliki. Peter Chancellor je dejansko vsemožen, neuničljiv. Pravi superman. Močan je prav tako, kot je bister, ne manjka mu jasnovidnosti. Predvsem pa preseneča to, da zbuja v svojih nasprotnikih spoštovanje in upoštevanje: vsi so ga voljni poslušati, tudi tisti, ki bi mu radi zavili vrat, kakor hipnotizirani poslušajo njegova navodila. Kaj je zdaj s to neresnostjo? Mogoče se prav tu skriva kavelj, mogoče je prav zaradi temeljne neresnosti (fictiona, t.j. fantastike) dopuščeno vlačiti po zobeh FBI, CIA — o in rajnega Hooverja? In res, kakšen je končni izid, kar zadeva resnega (ali zavaljo mene tudi manj resnega) bralca? Bo zrevoltiran, se bo vsaj zamislil nad stanjem, ki ga knjiga opisuje? Ali pa sledi le občutek, da se lahko miš upre mačku le v risanki o Tomu in Jerryju?

Moj občutek je tak, da tisto, kar v resnici vpliva na človeka, ni resnica, informiranost. Ljudem lahko ponudimo natanko toliko informacij, da jih prav zbegamo.

M.H.

ODLOMEK IZ KNJIGE

Bilo je deset minut do šestih. Rawlins je imel dvajset minut zamude.

Se je poslanec navsezadnje odločil, da ga ne bo? Se je tako zelo bal?

»Chancellor.

Peter se je zasukal in se zdrnil ob šepetu. Prihajal je iz grmičevja kakih deset metrov stran od njega, iz zelenja, ki je obraščalo širok piedestal v travi. Na podstavku je stala iz-

klesana glava srednjeveškega svetnika. Iz sence se je prikazala človeška postava.

»Rawlins? Kako dolgo ste že tu?»

»Ene trideset ure.« Rawlins je stopil k Petru. Ni mu ponudil roke.

»Zakaj ste tako dolgo čakali, preden ste se pokazali?« je vprašal Peter.

»Ob pol šestih sem prišel.«

»Ob petih in trideset,« je dejal južnjak. »Čakal sem, da bi videl, če ste sami.«

»Sam sem. Pogovoriva se.«

»Sprehodiva se.« Krenila sta po poti, ki je vodila od piedestala. »Je kaj narobe z vašo nogo?« je vprašal Rawlins.

»Stara poškodba od nogometa. Ali vojna rana. Kar hočete. Ni mi do sprehoda. Rad bi slišal, kar mi imate povedati. Ni mi bilo do tega srečanja in delo me čaka.«

Rawlins je zaripel v obraz. »Tamle je klop.«

»Tudi znotraj dvorišča so bile klopi.«

»In mogoče mikrofoni.«

»Trapasti ste. Tako kot Longworth.«

»Poslanec mu ni odgovoril, dokler nista prišla do bele litoželezne klopi.«

»Longworth je tvoj pajdaš, ne? V temle izsiljevanju.« Ob teh besedah je sedel na klop. Obraz mu je osvetlila blede svetloba; izginila je drznost, ki jo je kazal še pred nekaj trenutki.

»Ne,« je odvrnil Peter. »Nimam pajdaša in nisem izsiljevalec.«

»Ampak knjigo pa pišeš.«

»Od tega živim. Pišem romane.«

»Pa ja. Zato so imeli fantje iz CIA za oprat kup umazanih gat. Slišal sem za tega. Reč, ki se imenuje PROTIUDAR!«

»Mislim, da pretiravate. Kaj bi mi radi povedali?»

»Pustiva to, Chancellor.« Poslanec je govoril s pridruženim glasom. »Podatki, ki jih imas, niso vredni fیکا. Hudiča, lahko me uničiš, ampak v keho mi ne bo treba; toliko že zmorem. Posledice pa sebi prepiši.«

»Kakšne podatke? Ni važno, kaj je rekel Longworth, vsekakor se je zlagal. O vas nimam nikakršnih podatkov.«

»Ne serji mi na glavo. Ne rečem, da nimam problemov. Vem, kaj si taki, kot ti mislijo o meni. V privatnem življenju rečem zamorc večkrat, kot bi ti maral slišati; včasih mi je črna črna rit, kadar sem ogret — zabo-

ga, to bi se mi vendar lahko štel v dobro; poročen sem s kuzlo, ki se vsak hip lahko poživlja name in me obere za vse, kar imam severno od Roanoka. Fant, mogoče res tako živim, toda svoj posel na tistem griču le opravljam! In noben morilec nisem! Razumeš?»

»Kajpada. Čisto navadna, vsakdanja plantažniška družina. Nad vse staromodna in ljubeča. Dovolj ste povedali. Grem.«

»Prosim. Poslušaj me. Marsikaj sem, ampak ne zmerjam me s paro. To ni več nihče, ki ima kaj soli v glavi. Časi niso več, kar so bili. Cel svet se spreminja in če zapiraš oči pred tem, tedaj samo kličeš po prekletem prelivanju krvi. Zmagovalca ni; vsi so poraženci.«

»Kako?« Chancellor si je pazljivo ogledoval južnjakov obraz. Ni se pretvarjal. »Na kaj napeljujete?»

V salonu DOLIK na ogled slike Frana Klemenčiča in Frana Zupana

V petek, 12. septembra bodo ob 18. uri v razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Cufar Jesenice odprli razstavo slik Frana Klemenčiča (1880 — 1961) in Frana Zupana (1887 — 1975), ki jo je omogočila Narodna galerija v Ljubljani. Otvoritveni program bo izvajal vokalni oktet DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica, pod vodstvom Marjana Jemca.

Po zelo uspehi razstavi slik Ivane Kobilca in Ferda Vesela za letošnji kulturni praznik Slovencev, je tokrat Narodna galerija v Ljubljani ponovno omogočila razstavo slik dveh slovenskih slikarjev: Frana Klemenčiča in Frana Zupana, ki sta svojo slikarsko pot začela na začetku tega stoletja.

FRAN KLEMENČIČ je bil rojen 12. oktobra 1880 v Ljubljani, kjer je umrl 2. novembra 1961. Najprej se je posvetil podobarstvu. Po dveh letih šolanja na umetnoobrti šoli v Ljubljani je študiral dve leti na slikarski akademiji na Dunaju (1903 — 1905) in eno leto v Münchnu ter se tudi tu potem še izpopolnjeval (po Šijancu do 1910). Po vrnitvi v domovino je živel v Krškem, Moravčah in nato v Ljubljani. Bil je član društva Vesna.

Klemenčič je slikal portrete (»slovenski Lenbach«), krajine in kmečki žanr. Realistični, v risbi in barvi trden slikarski način, kakršnega kažejo zgodnja dela, je začel na Dunaju secesijsko drobiti, prevzel pa je tudi secesijsko melanholično razpoloženje in pastelne barvne tone. Pozneje si je izoblikoval osebni stil: najprej s posnemanjem impresionistične tehnike brez razpoloženskih komponent, pozneje pa ploskovito obravnavo s širokimi barvnimi nanosi (z lopatico) in izrazito reliefno površino.

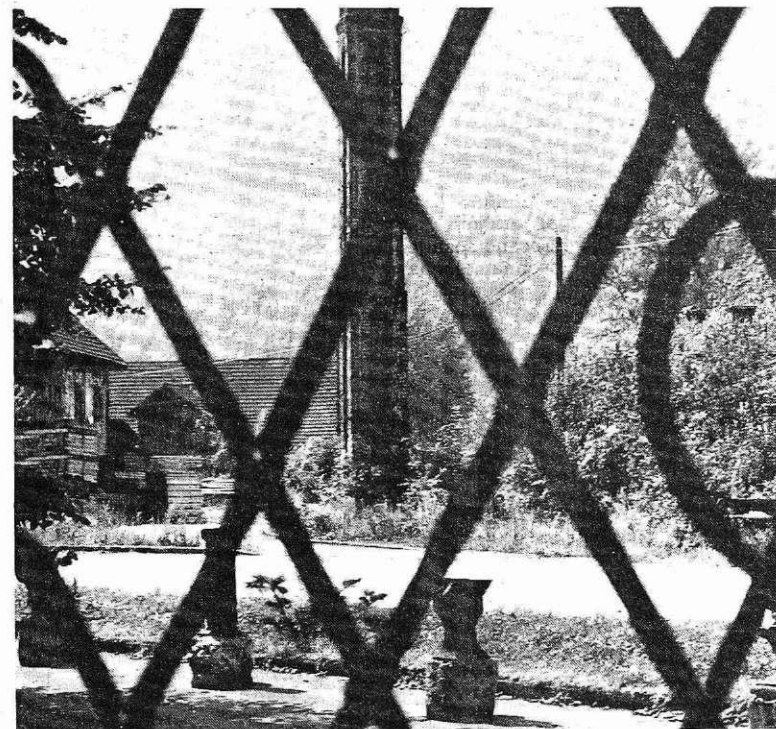
FRAN ZUPAN je bil rojen 6. novembra 1887 v Ljubljani in (tam) umrl 28. februarja 1975. Po maturi se je na pobudo Ivane Kobilce posvetil slikarstvu. Tri leta je obiskoval privatno slikarsko šolo Riharda Jakopiča. Prva svetovna vojna ga je gnala na italijanska bojišča in v Juden-

burg, kjer se je srečal z Ivanom Canakjem in s Hinkom Smrekajem. Po vojni je vse do upokojitve služboval kot likovni pedagog na različnih ljubljanskih šolah.

Zupan je veliko potoval po Sloveniji, skupno z Jakopičem in s Pavlom Gustinčičem slikal v okolici Šmarja na Dolenjskem in Škofje Loke, predvsem pa so ga slikarsko vabila obmorska mesta in slikovita barvitost Skopja in Sarajeva. Prvič je razstavljal leta 1910 v Ljubljani, pozneje se je udeleževal razstav doma (Ljubljana, Maribor, Nova Gorica, Slovenj Gradec, Šoštanj, Beograd, Novi Sad, Sarajevo) in v tujini (Hodonin, Praga, Dunaj, Berlin, London, Verona).

Zupan je bil predvsem krajinar. Slikal je v akvarelu, gvašu, temperi, redkeje in manj posrečene pa so bile oljne podobe. Njegov optični realizem je povezan še z impresionistično tradicijo. Za krajši čas se je vdal linearnemu ekspresionizmu (1922 — 1924) in celo kubizmu, a disciplinarno zvest samemu sebi se je spet vrnil k realističnemu upodabljanju barvno doživljenih krajinskih motivov. Ustvarjalni vrh je dosegel po drugi svetovni vojni, ko je barvni realizem uskladiel z dekorativno in razpoložensko komponento. Krajine, ki jih je ustvaril v polstoletnem delu, imajo zdaj tudi že dokumentarno vrednost.

Razstava slik Frana Klemenčiča in Frana Zupana bo v razstavnem salonu DOLIK na ogled do vključno 24. septembra vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure, razen nedelj in sobot popoldan.

ZDENKA TORKAR-TAHIR

25

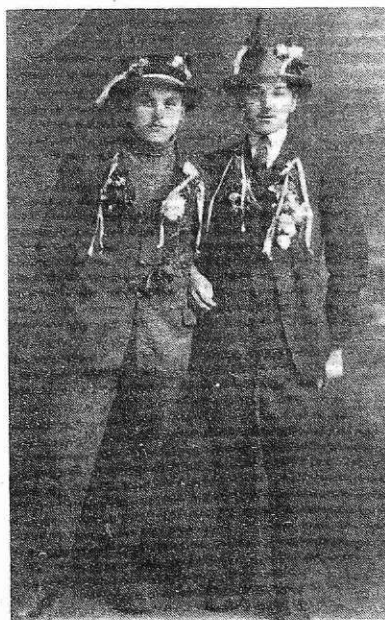
Razvoj delavskega naselja v Podmežakli

Ljudmila je šla za pol leta služiti v Ljubljano k pisatelju Zupančiču, kjer pa je ves čas hrepenela po domu, zato se je tudi ona s štirinajstimi leti zaposlila v železarni. Najprej je delala »pri bajonetih« in nato do poroke v želežarni. Ko so bili otroci še manjši, so redili doma po enega do dva prašiča in jarce.

»Poleti smo na paši v gmajni nabrali slabo travo in venjenke (snope vej), da je bila družina preskrbljena tudi pozimi. Mama je hodila na tarbake (na delo k plavskim kmetom, ki so ji kot v plačilo dali v uporabo njivo, na kateri je pridelala krompir). In tako smo lažje preživeli. V času največjih kmečkih del mame ni bilo po cele dneve in smo morali otroci doma vse sami podelati. Poleti smo otroci nabirali borovnice in jih na štacjonu (železniški postaji) prodajali. Tja pa sva pozimi z mamo hodili tudi sneg kidat.

Prvo leto po očetovi smrti smo preživeli le, ker nam je eden pa drug kaj dal, saj smo dobivali le bomo pokojnino. »Zjutraj so vedno jedli »kofe pa kruh« (v projini z mlekom zaliti kavi podrobljen kruh). Opoldan je kuhala mati kmečke jedi kot so krompirjevi knedelnji, mešta, kaša, ješprenj in repa, ki pa so bile navadno tudi večerni obrok.

Otroci smo bili te enolične hrane že siti. Zato smo se večkrat uprli, da ne bomo jedli. A mama so imeli navado reči: »Če ne boste pojedli pri južni, boste pa pri večerji!«

Na »štelengi« leta 1921

Že za praznike je spekla veliko potico iz rožičeve štupe (moke) in malo orehov. »Ni bila tako dobra kot drugje, a smo jo vseeno na hitro snedli.«

Pred jedjo so molili, a bolj na mamino željo. Oče ni maral molit. Če pa je zapazil, da je kdo pri večerni molitvi zaspal, ga je s fajfo tresnil po glavi.

Očetu so nosili otroci v »tošlu« (slamnat pleteni torbi »fruštek« (zajtrk), južno in večerjo v tovarno. Kanglico s »kofetom« (kavo) pa je vzel kar sam s seboj. Po prvi sveto-

Otroci vrtca »Dom igre in dela« na Savi leta 1930

vni vojni pa ni bilo potrebno, saj so si martinari lahko že sami pri peči skuhalo kavo.

Hrano so si sprva kupovali v tovarniški kašti, nato pa v »rdečem« konsumnem društvu pri Jelenu. Ko so bili otroci še majhni, je Ludmila — najstarejša hči pomagala mami, da sta vse »na roko« sešili. Pozneje so dobili staro, pokvarjeno »mašino« (stroj za šivanje) in jo popravili, da je Ludmila lahko šivala za male.

Doma so bili oblečeni v strganih in »zaflikanih« (pošivanih) oblekah, kjer je bila »flika na flik«. Po eno bolj čedno obleko pa so imeli za k maši.

Dojenčke so zavezal v »portihel« (poseben prt) in jim noge povili drugo ob drugo, roke pa k telesu, da bi imeli ravne noge in da bi boljše spali.

Do vstopa v šolo so bili otroci oblečeni v »skoke« (sive ali bele žabe iz celega, ki so se na hrbtu zapenjali z gumbi). Punce so imele lase spletene v kite, fantine pa so vsako poletje ostrigle na balin.

Konec tedna so se zapovrstjo umili v škafu, da je bila kuhinja vsa počistana.

KOŠARKA MLADINKE KOŠARKA: CERKNICA : JESENICE — 53:82

CERKNICA, telovadnica osnovne šole, gledalcev 30, sodnika: Matijačič in Moje (oba Kranj)

Jesenice: Felc 30 (8:4), Šmitran 22 (8:3), Zrnič 17, Bešič 6, Strajnar 3 (2:1), Hadimuratič 2, Sečič 2, Alisič 13. Mladinke KK Jesenice so s prepričljivo zmago pričele tekmovalni v drugem delu prvenstva Slovenije za mladinke. Igralke domače ekipe so nudile odpor le v prvih minutah tekme, ko so Jeseničanke, zaradi odsotnosti dveh visokih igral, Deretičeve in Smolejeve, iskale primerno obrambo. V igri jeseniške ekipe se je poznalo, da so bile priprave v avgustu predvsem kondicijske. Zaradi odsotnosti dveh igralk prve ekipe je bilo težko organizirati napade, čeprav so pionirke Hadimuratičeva, Strajnarjeva, Alisičeva in Se-

čeva dobro odigrale tekmo. Skupaj z Zrničev, ki je letos vabljen v republiško reprezentanco in že igra za člansko ekipo, predstavljajo mlado generacijo ženskih košarkar na Jesenicah, ki je sposobna ob optimalnih pogojih za treniranje in razvoj doseči kvaliteto sedanje članske ekipe.

Felčeva je ponovno dokazala, da se razvija v kvalitetno igralko, za katero se upravičeno zanimajo trenerji zveznih ligas. Tudi na tej tekmi je bila s tridesetimi koši najboljša, kot organizatorka igre je odlično asistiral in vodila protinapade, v drugem polčasu pa je zaradi treh osebnih napak zaigrala na mestu centra, s tem pa je jeseniška ekipa dobila premoč pod košem v obrambi.

T

IZLET V DOLINO TRENTA

Planinsko društvo Jesenice vabi v nedeljo, 21. septembra svoje člane na avtobusni izlet v dolino Trente s postankom na Vršču. Obiskali bomo Kočo pri izviru Soče, izvir Soče in Trentarski muzej. Odhod avtobusa z železniške postaje bo ob 6. uri zjutraj. Povratek pa v večernih urah. Prijave sprejemajo na upravi društva do zasedbe avtobusa. Cena je 800 din. Vabimo predvsem starejše člane.

Odbor

ZAHVALE

Ob boleči izgubi dragega očeta se najlepše zahvaljujem sodelavcem TOZD Elektrode za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Zorka Zukič

Ob smrti dragega moža, sina, očeta, starega očeta in brata

FRANCA BAJTA
upokojenca Železarne,

se iskreno zahvaljujem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje in darovano cvetje. Posebna zahvala IO OOS TOZD Valjarna debele pločvine za darovan venec in lep poslovilni govor.

Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali in kakorkoli pomagali. Žalujoci vsi njegovi

Ob boleči in prerani izgubi dobrega moža, strica in svaka

FRANCA VONČINA
upokojenca Železarne,

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, bivšim sodelavcem, sostanovalcem bloka št. 5, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovane vence, cvetje in denarno pomoč.

Hvala pevcem z Jesenic za zapete žalostinke, župniku iz Bohinjske Bistrice za obred, ter vsem, ki ste se v tako velikem številu posloviili od nje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej pa se zahvaljujem za lajšanje bolečin osebju Internega oddelka Bolnice Jesenice in Kliničnega centra v Ljubljani.

Zaluojača žena Pavla
v imenu vsega sorodstva

Ob boleči izgubi dragega očeta Alojza Avguštna se sodelavcem TOZD Željalna najiskrenejše zahvaljujem za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Sodelavka Marija

Ob boleči izgubi našega očeta Alojza Avguštna se iskreno zahvaljujem sodelavcem Jeklarne za podarjeni venec in denarno pomoč.

Alojz in Gorazd Avguštin

Ob odhodu v pokoj se celotnemu kolektivu Toplotne energije in dnini Kokalj lepo zahvaljujem za obiske in darila, ki me spominjajo na sodelavce. Želim si še skupnih srečanj in jim želim veliko uspehov v delovni organizaciji.

Rudi Vidic

Sodelavcem Elektro vzdrževanja — Bela — dnina Lovše-Petrič, se zahvaljujem za darilo in prijeten obisk na domu ob odhodu v pokoj. Želim jim še veliko uspehov pri delu.

Vinko Brečko

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 13. septembra bo sta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini:
DELIKATESA, Kašta 2 (na Tržnici), Titova 21 in
DELIKATESA, Kašta 3 (na Koroški Beli), V. Svetina 8/a.

DEŽURNA LEKARNA

V septembru je za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

Rešitev križanke iz 35. številke Železarja

Matan, Atika, iskra, rival, Elton John, NP, Lionel Richie, CR, okvara, Krn, SA, tla, Mats, ora, baretko, kos, Stevie, ogorčenost, Wonder, nova, mišar, otip, viski, ura, lajež, enteritis, Erard, Caan, Bajt.

Misel: Prvo polovico življenja nam pokvarijo starši, drugo otroci.

KONCERT

V Liznjekovi hiši v Kranjski gori so razstavljeni ljudska glasbila alpskega ozemlja. Razstavo je strokovno pripravila etnomuzikologinja Mira Omerzel Terlep, ki bo z Matijo Terlepom in pevko Beti Jenko predstavila ta glasbila v enournem koncertu. Vabimo vas na koncert v Liznjekovo hišo, v soboto, 13. septembra ob 19. uri.

OBVESTILO UPOKOJENCEM

Vse upokojence na območju občine Jesenice obveščamo, da so cene letovanja v počitniškem domu DU Slovenije v septembru, oktobru, novembru in decembru 4.000 dinarjev na dan. Desetdnevno letovanje torej stane 40.000 din (vplačilo na blagajni). Na to ceno pa dobi dom od Skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja za vsak dan še 900 din, kar pa se ne odbije od dnevnice. Do povišanja dnevnice cene je prišlo zaradi povišanja cene elektrike in ostalih potrebščin.

Ker so odpadli izleti v Crikvenico, organizira Koordinacijski odbor DU Jesenice v tretji dekadi petdnevni oddih v Izoli, seveda če bo dovolj prijav. Cena s prevozom, takso in petdnevnim bivanjem v domu je 22.000 din. Prijavite se v svojih društvenih upokojencev. KODU Jesenice—

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

12. septembra, premiera amer. barv. pust. filma OCTOPUSSY ob 17. in 19.15 uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane! (350 din).
13. septembra, amer. barv. pust. film OCTOPUSSY ob 17. in 19.15 uri. Ob 21.30 premiera amer. barv. akcij. drame OAZA — DOLINA SMRTI.
14. septembra, predpremiere amer. barv. komedije POLICIJSKA

OGLED VELESEJMA

Obveščamo vse člane ZIT, da Elektrotehniško društvo po sklepu UO ZIT organizira v četrtek, 18. septembra ogled jesenskega velesejma v Zagrebu.

Odhod bo ob 6. uri s parkirnega prostora pred Železarno. Udeleženci ekskurzije plačajo ob prijavi 2.000 din. Prijave sprejema do 16. septembra, oziroma do polne zasedbe avtobusa Vinko Rekar, ☎ 2058.

RAZPIS ZA FOTORAZSTAVO

V okviru razstave inovacij Društva izumiteljev in avtorjev tehniških izboljšav Jesenice prirejamo tudi fotorazstavo, ki bo v razstavnem salonu Dolik na Jesenicah.

Pogoji sodelovanja: Razstave se lahko udeleži vsak občan, ki dela v eni izmed delovnih organizacij v jeseniški občini.

Fotografije naj predstavljajo motive iz železarstva, gradbeništva in drugih panog industrije.

Velikosti fotografij naj bodo od 18 x 24 cm do 30 x 40 cm v barvni ali črnbeli tehniki.

Vsak avtor lahko sodeluje s šestimi fotografijami.

Fotografije pošljite na naslov: Foto klub »Andrej Prešern«, Jesenice, poštni predal 68, do 29. septembra.

Otvoritev razstave bo 10. oktobra.

Odred »Jeklarjev« Jesenice je letos organizator »Srečanja gorenjskih tabornikov«, ki bo v soboto, 13. septembra na Poljanah. Vabimo vse tabornike in ostale občane Jesenic, da se srečanja udeležijo.

PROGRAM SREČANJA

ob 8.30: zbor tabornikov na Slovenskem Javorniku na parkirnem prostoru, nato pohod tabornikov na Poljane;
ob 10. uri: zbor na Poljanah, otvoritev ter slavnostni govor;
ob 10.30: športna tekmovanja: premagovanje ovir za najmlajše tabornike, šaljiva tekmovanja, igra med dvema ognjema, vlečenje vrvi;
ob 13. uri: kosilo za udeležence srečanja;
ob 14. uri: družabno srečanje s srečolovom. Cena srečke je 50 din.

Odred »Jeklarjev« Jesenice

AKADEMIJA ob 15., 17. in 19. uri. Cena vstopnic 350 din.

15. septembra, premiera jug. barv. filma V ZAPORU ob 17. in 19. uri.

16. septembra, amer. barv. ljub. film ČASTNIK IN GENTLEMAN ob 17. in 19. uri.

17. septembra, amer. barv. akcij. drama OAZA — DOLINA SMRTI ob 17. in 19. uri.

18. septembra, amer. barv. akcij. drama OAZA — DOLINA SMRTI ob 17. in 19. uri.

KINO PLAVŽ

12. septembra, amer. barv. pust. film BOUNTY ob 18. in 20.15 uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane! (300 din).

13. septembra, amer. barv. komedija HOT DOG ob 18. in 20. uri.

14. septembra, hongkonški barv. akcijski film V VOHUNSKIH KREMLJIH ob 16. in 18. uri, ob 20. uri nem. barv. erot. film NUNINA LJUBEZENSKA PISMA.

15. septembra, amer. barv. pust. film OCTOPUSSY ob 17.45 in 20. uri.

16. septembra, amer. barv. pust. film OCTOPUSSY ob 17.45 in 20. uri.

17. septembra, ZAPRTO!

18. septembra, jug. barv. film V ZAPORU ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

14. septembra, amer. barv. thriller DVORIŠČNO OKNO ob 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA

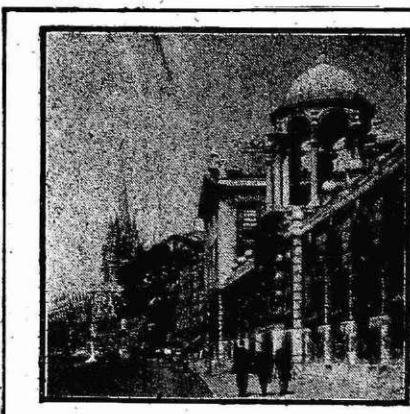
12. septembra, amer. pust. film TARZAN IN SIRENE ob 18. uri.

16. septembra, amer. barv. pust. film BOUNTY ob 20. uri.

RAZSTAVNI SALON DOLIK

V razstavnem salonu DOLIK Jesenice je od 13. do 24. septembra na ogled razstava slik Frana Klemenčiča (1880 — 1961) in Frana Zupana (1887 — 1975), ki jo je omogočila Narodna galerija Ljubljana.

Salon je odprt vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure, razen nedelj in sobot popoldan.

ZELEZAR	DRAG KAMEN	STAR. FILM. IG.	OKER SLOV. PEVKA, VILER				UGAND. DICTATOR, IDI AMU. PEVEC MIRO	ŽGODI- -INJSKA JAMA V SPANIJI	TRAP DELAVEC V ŽELE- -ŽARNI						MORSKI RAK	BIZON	SMUČI (SKANI)	ETUI
OSEBA IZ TV. NADAL. ANASTAZ																		
NOGOME- -TAS KI IGRA NA SRENNI						RUSKI KMET						KILO- -METER	LAHEU VETRIČ	SLOV. FILM. IG. OKORN				
BOSAN, MOŠKO INE						SAJEVEC FR. FILM. IGRAJKA, ANOUK								LJUBLJ. AERODROM GORA NA KOBARJON				
TRIDEL- -NA KRONA						KAMNIT POMOČ SVETISČE TOMPEJ				ŽVOTNIK UMRLA FILM. IG. SHARON						EDEN OJ ČUTOV	PTIČ NELETA- -LEC	GOROVJE V ARABJI
ZELEZAR	AMER. PISAT- -ELJ, GEORGE	PODOBA	EKSPO- -ZIV ŽITJE V SLOV. FLOZOF									DOGODI- -VŠČINA						
SVETLO ANGL. PVO						HELVASKA PEVKA PERAZIČ AKTINIJ						INDIJSKI VELETOK GLAVNI STEVIK			DEL CELOTE RAŽUC. CRKI			
ZAGREB. NOGOM. KLUB								SAHOŠAN PRI BARU V ČRNI GORI							PRSA			
ZGREB								BORILNI KROG							BELGIJ. SLIKAR, JAMES			

PRVA TEKMA V NOVI SEZONI

V petek, 12. septembra ob 18. uri:
JESENICE : KRANJSKA GORA GORENJKA
Vstopnine ni!

V sredo, 17. septembra ob 18. uri prvenstvena tekma:
KRANJSKA GORA GORENJKA : MEDVEŠČAK

ZAPRAVILI PRILOŽNOST

Hokejisti Jesenic so po uspehi turneji v Italiji, kjer so v štirih tekmah dosegli kar tri zmage s tamkajšnjimi prvotiligaši, kar je nedvomni uspeh, prejšnjo soboto gostovali v Beljaku, kjer so se pomerili z VSV Villason, enim najboljših avstrijskih moštvev. Zmagali so domačini s 6:5 (2:2, 3:1, 1:2), naših hokejistov pa so zapravili vrsto priložnosti, da bi dosegli boljši izid.

Treba je tudi povedati, da so Jeseničani nastopili močno oslajeni, brez Smoleja, P. Klemenca, Kozarja, M. Horvata in Razingerja. Kljub temu pa so pokazali precej in z njihovo igro smo lahko v celoti zadovoljni. Toda nekateri mlajši igralci,

kljub dejstvu, da so v prvem moštvu že nekaj sezon, ne igrajo niti približno tako, kot od njih pričakujemo. Tudi obramba kaže svojo nemoč, kar pravzaprav ni nič novega.

Strelci za naše so bili: Poljanšek dvakrat, Šuvak, I. Klemenc in R. Hiti po enkrat.

Z gostovanjem na Čehoslovanskem so se vrnili tudi hokejisti Kranjske gore. Pomerili so se s tamkajšnjim drugotiligašem ŽDAROM in srečanje izgubili z rezultatom 2:10, (1:3, 1:5, 0:2). Strelca za Kranjsko goro sta bila: Miha Horvat in Tušar.

D.

SMUČARSKI SKOKI

NOVA SKAKALNICA V GLENCI NA BREZNICI

V nedeljo, 7. septembra so pripravili delavci TVD Partizan Žirovnica prvenstvo gorenjske regije za dve kategoriji najmlajših, to je do devet in enajst let starosti. Udeležilo se ga je 36 skakalcev iz Kranja, Žirov, Trzica, Rateč in Žirovnice. Med pionirji »C« je zmagal Zarnik iz Kranja, med pionirji »B« pa domačin Anže Zupan. Tekma je pokazala dobro pripravljenost najmlajših tekmovalcev Žirovnice, saj sta solidni uvrstitvi dosegla tudi Rakar, ki je bil tretji med mlajšimi in Mandeljc prav tako tretji med starejšimi.

Nova skakalnica v Glenci, s kritično točko na 12 metrih, je namenjena prav tem najmlajšim, ki so na stari, manjši na pravi pravzaprav težko začeli, saj je razmeroma velika. Načrte zanjo je izdelala tovarišica Kokaljeva iz Begunj, pri prostovoljnem delu — opravljenih je bilo okrog osemsto ur — so se izkazali delavci

sekcije za skoke pri domačem TVD Partizan. Podjetje Kovinar z Jesenic je brezplačno odstopilo gradbene mreže, planiški komite pa je prispeval pet kubičnih metrov gradbenega lesa. Del plastike je društvo nabavilo v ta namen že pred časom, ostala pa je pobrana iz stare velike skakalnice, ki je zdaj podrt, nameravajo pa jo v bližnji prihodnosti obnoviti. Mala skakalnica je uspešno prestala preizkušnjo in bo odslej služila svojemu namenu.

Rezultati:

Mlajši pionirji »C«: 1. Zarnik (ID Triglav Kranj), 2. Vrhovnik (ID Triglav), 3. Rakar (Žirovnica), 6. Dolhar (Rateče), 7. Gjerkeš, 8. Hribar (oba Žirovnica).

Mlajši pionirji »B«: 1. Zupan (Žirovnica), 2. Gladek (Žiri), 3. Mandeljc (Žirovnica), 7. Kokalj, 11. Hladnik, 15. Babič (vsi Žirovnica), 16. Brus, 27. Kokalj, 28. Mlinar (vsi Rateče).

GORENJSKO PRVENSTVO V KRANJU

Preteklo soboto je smučarski klub Iskra Delta Triglav na Gorenji Savi pripravil odprto prvenstvo Gorenjske za mlajše in starejše pionirje ter mlajše mladince, poleg tega pa še meddruštveno tekmo za obe najmlajši kategoriji. Sodelovalo je okoli 140 skakalcev, med njimi petnajst Žirovničanov, ki so dosegli nekaj odličnih uvrstitev. Med mlajšimi pionirji »B« je Zupan zmagal, Mandeljc pa je bil

peti. Na prvenstvu Gorenjske med pionirji »A« je bil Ravnik peti, Török pa sedmi. Prav tako peti je bil med starejšimi pionirji Matej Kaltenekar. Med mlajšimi mladinci sta žirovniška reprezentanta dosegla pričakovano in zanesljivo zmago. Petek je bil petič zapored prvi, Gašperin pa drugi. Presenetljivo dober je bil tudi Modrijan, ki je zasedel peto mesto.

A

Razpis 2. pohoda delavcev SOZD Slovenske železarne na Begunjščico

Organizator pohoda je Konferenca OO ZS SZ Veriga, izvajalec pa Komisija za šport in GRS Radovljica. Vodja pohoda bo Janko Kralj.

Pohod bo v soboto, 20. septembra.
Smer pohoda: Ljubelj — Dom na Zelenici — Begunjščica — Krpin (Ljubelj — Dom na Zelenici s sedežnico — cena 300 din).

Udeleženci naj bodo opremljeni s primerno uhojenimi čevlji s profilirano gumo, gorsko obleko, vetrovko in pokrivalom.

Prijave zbirano sočasno z vplačilom prispevka 400 din. Delavci iz TOZD na Beli in na Javorniku se lahko prijave pri Mirku Podlipniku in Borisu Lazarju v adjutasti bluminga, za Jeseničane pa prijave sprejemamo na sidnikatu ŽJ. Prijave bomo zbirali do ponedeljka, 15. septembra.

Odhod avtobusa bo za udeležence iz ŽJ v soboto, 20. septembra ob 7. uri zjutraj izpred Čufarja.

Opozarjamo vse pohodnike, naj bodo opremljeni z dobro planinsko opremo. Držati se morajo navodil planinskih vodnikov in članov GRS. Pohod bo organiziran v vsakem vremenu in na lastno odgovornost!

SMUČARSKI KLUB BLEJSKA DOBRAVA PRIREJA

VELIKO JAVNO TOMBOLO

v nedeljo, 21. septembra s pričetkom ob 14. uri na Poljanah nad Jesenicami.

Priljubljenih je 20 glavnih dobitkov (tombola), med njimi: avto Zastava 101 GTL 55, avto Zastava 101 GT 55, moped Tomos, pralni stroj, hladilnik, smuči Elan RC, betonsko železo 1 t, cevi za centralno ogrevanje, premog 2 t, cement 3 t, motorna kosilnica.

Poleg tega pa še: 40 dobitkov petork, 80 dobitkov četverk, 100 dobitkov trojk.

Skupna vrednost dobitkov bo čez 5.000.000 din. Cena tombolske kartice na dan prireditve bo 500 din, v predprodaji bodo tombolske kartice z 20 odstotnim popustom po 400 din in jih bo mogoče kupiti v kioskih tobaka.

Na prireditve bodo vsako uro od 12. ure dalje vozili avtobusi s Hrušice, Koroške Beke, železniške postaje Javornik in Bleda. Zagotovljen bo parkirni prostor za osebna vozila.

V primeru slabega vremena bo tombola prestavljena na nedeljo, 28. septembra.

VISOKA ZMAGA ŽELEZARJA

V petek, 5. septembra se je z 9. kolo nadaljevalo tekmovanje v gorenjski košarkarski (rekreacijski) ligi. Potem, ko se je junija zaključil spomladanski del (osem kol), sta v jesenskem del ostali še dve tekmi ter polfinalni in finalni del. V nadaljevanje (polfinale in finale) so se iz treh forenjskih skupin (SEVER, CENTER in VZHOD) uvrstile po dve najboljši ekipi. Iz skupine SEVER sta se že dva kola pred koncem uvrstili ekipi Železarja z Jesenic in Elana iz Begunj.

V 9. kolu so železarji gostili ekipo Asparagusa iz Radovljice, ki je po spo-

mladanskem delu zasedla tretje mesto. Že po prvem polčasu (36:31) je bilo jasno, da bo Železar z lahko zmago. V ekipi Železarja so zaigrali prav vsi igralci, zato je gostom kmalu pošla sapa, kar kaže tudi končni rezultat (80:47). Kljub temu, da so tokrat dobro zaigrali prav vsi igralci, pa je treh poveljiti izredno igro bekov Šmida (18 točk), Vezzosija (17 točk) in Rizvanoviča (10 točk), med centri pa so se tokrat izkazali Pirih (13 točk), Grile (7 točk), Domevšek (6 točk) in Kolman (5 točk). Delež k zmagi pa so prispevali tudi Sredanovič (2 točki), Konobelj (2 točki) in Logar.

ŽELEZAR ZMAGAL TUDI V MOJSTRANI

V ponedeljek, 8. septembra je Železar v predhodnem 10. (zadnjem) kolu gostoval še v Mojstrani in zmagal z rezultatom 61:57 (32:35, 57:57). Domačini, ki so v predzadnjem kolu izgubili s Plamenom (20:0) zaradi tega, ker sploh niso odpravili v Kropo, so se za konec želeli na domačem igrišču posloviti z zmago. Po boljši igri v prvem polčasu in vodstvu z 35:32, jim je to tudi skoraj uspelo. V razburljivem finišu se je tekma v rednem delu končala brez zmagovalca (57:57). V nadaljnjem kolu pa so imeli več sreče (pa tudi igralcev) železarji, saj so domačini zaradi številnih prekrškov zaključili tekmo s tremi igralci na igrišču, dosegli pa niso niti enega koša. Najboljši igralec pri Železarju je bil tokrat Domevšek (14 točk).

sic pa so igrali še Pirih (19), Vezzosi (8), Grile (8), Varl (5), Rizvanovič (4), Šmid (3), Sredanovič in Konobelj. Pri domačih pa je bil najboljši Hladnik (18 točk).

Železar je s to zmago osvojil prvo mesto v skupini SEVER in bo v polfinalu (v torek 16. septembra in petek 19. septembra) igral z drugouvrščeno skupino CENTER (pred zadnjim kolom je bila to ekipa Nakla).

Končni vrstni red po (nepopolnem) 10. kolu: 1. Železar (Jesenice) 18 točk (+1 tekma), 2. Elan (Begunje) 14 točk, 3. — 4. Asparagus (Radovljica) in Plamen (Kropa) 8 točk, 5. Mojstrana 6 točk (+1 tekma) in 6. Veriga (Lesce) 2 točki.

TK

LEP USPEH LOKOSTRELCEV

Lokostrelski klub Ankara je v nedeljo, 7. septembra organiziral lokostrelski turnir v disciplini FITA. Turnirja se je udeležilo okrog 30 tekmovalcev iz slovenskih, hrvaških in italijanskih klubov. Od tujcev sta bila najbolj znana Privilegi in Bossi, ki pa sta večja specialisti za disciplino Field in Hunter kot pa za Fito, tako da na tem turnirju nista posegla v boj za vrh. Nastopila sta tudi dva člana TVD

Partizan Javornik - Koroška Bela in dosegla lepe uvrstitve.

Crnjanski je zasedel 15. mesto, z boljšim streljanjem na razdalji 90 m pa bi bil lahko uvrščen precej višje. Prav na tej razdalji pa je bil drugi član lokostrelske sekcije Jakopič najboljši. Dosegel je 282 krogov, tesno pa mu je sledil le Milinkovič s 280 krogi. Končni zmagovalac je postal Zoran Matkovič s 1227 krogi, drugi je

TEKMOVANJA NA KRESU

Robert Košir. Priznanja je podelil Ivan Tušar.

Člani prosto: 1. Dare Jakopič, 2. Joco Crnjanski, 3. Andrej Smolej. Priznanja je podelil Edo Žagar.

V TENISU so tekmovalci dosegli naslednja mesta v prvi disciplini: 1. Jure Svetina, 2. Robert Babič, 3. Milan Kambič;

v drugi disciplini pa: 1. Jure Svetina, 2. Milan Kambič, 3. Robert Babič. Priznanja je podelila članica PO ŽJ Jelka Vidali.

V NAMIZNEM TENISU je bilo tekmovanje v ekipah:

Ekipa TVD Partizan I: 1. Boštjan Omejc, 2. Goran Hevčuk, 3. Dalibor Gros; TVD Partizan II: 1. Radenko Lukič, 2. Metod Smolej, 3. Tina Zašev;

Ekipa Spodnja Bela: 1. Milan Trkulja, 2. Roman Iskra, 3. Matjaž Smolej. Priznanja je podelil Peter Končnik.

MALI NOGOMET. To tekmovanje je bilo 6. septembra. Tekmovalci so gostovali na igrišču izven naše krajeve skupnosti, zato ker svojega igrišča nimamo.

Rezultati: 1. ZORA z Jesenic, 2. KRES KS Edo Giorgioni, 3. GRADIS Jesenice. Priznanja je podelil Drago Tarman.

V ŠAHU je bilo organizirano tekmovanje ekip in posamični hitropotezni turnir, doseženi pa so bili naslednji rezultati: 1. DPD Svoboda Javornik - Koroška Bela

PIKNIK DELOVNE SKUPNOSTI KO-FI

V petek popoldne je delovna skupnost KO - FI priredila piknik na Poljanah pri DPM. Piknika so se udeležili tudi otroci in svojci zaposlenih. Čeprav je bilo vreme zelo lepo, so ljudje prihajali počasi, tako da smo s športnimi igrami pričeli precej pozno. Tekmovali smo v vlečenju vrvi, hoji na hoduljah in smučeh, ter streljanju z zračno puško, kjer pa je bila udeležba tudi največja, saj so tekmovali skoraj vsi udeleženci.

Rezultati:
Moški: 1. Janez Komel, 2. Salih Medič, 3. Janez Vilman; ženske: 1. Ladica Sodja, 2. Simona Šobri, 3. Zinka Bešič; svojci: 1. Samir Medič, 2. Grega Alič in 3. Matej Svetina; družine: 1. Medič, 2. Alič in 3. Svetina.

V vlečenju vrvi sta tekmovali moška in ženska ekipa, zmagala pa je moška ekipa.

Piknik je bil v veselem razpoloženju zaključen v poznih večernih urah.

Komisija za šport

PRVENSTVA V PLAVANJU NE BO!

Vse športne referente v TOZD in DS Železarne Jesenice obveščamo, da prvenstvo Železarne v plavanju za leto 1986 odpade.

Organizator športne rekreacije:
Vladimir Klinar

bil Jakopič z 1202 krogi, tretji pa Milinkovič s 1191 krogi.

Bolj kot uvrstitev na drugo mesto pa razveseljuje dejstvo, da je Jakopič ponovno dosegel znakmo 1200 krogov in s tem dokazal, da sodi v sam slovenski in jugoslovanski vrh.

(Vinko Rotar), 2. KS Edo Giorgioni (Ivan Tomšič), 3. RC Kres (Milan Avsenik).

Rezultati posamičnega hitropoteznega turnirja pa so: 1. Vlado Krajnik, 2. Mehmed Smajič, 3. Marko Avsenik.

Priznanja sta podelila Štefan Nemec in Lovro Broce.

Ob slovesnem zaključku tekmovanja so bila podeljena tudi posebna priznanja — Plaketa KRES — športnim delavcem, ki so s svojim delom pripomogli k napredku in uveljavitvi rekreacijskega centra KRES. Ta priznanja so dobili: Jaka Praprotnik, Andrej Smolej, Tone Tišov, Dare Jakopič, Rado Rožič. Priznanja je podelil Lovro Broce.

Za popestritev in za razvedrilo številnih kranjancov pa so izvedli tudi tradicionalno vlečenje vrvi. Ekipa so bile sestavljene iz tekmovalcev v posameznih panogah. Prva je bila ekipa balinarjev, ki si je priborila zaboj piva, druga pa ekipa Remontnih delavnic ŽJ. Pri tem pa niso hotele zaostajati tovarišice ter so zbrale ekipe. Krepko je zmagala ekipa sekretarke KS Brankež.

Rekreacijski center Kres je iz leta v leto vse bolj popularen in se razvija v pravi center letnih športov. Vsi športni objekti so zelo dobro vzdrževani, tako balinišče kot igrišče za tenis ter lokostrelstvo, kar je zasluga požrtvovalnega dela posameznikov iz upravnega odbora RC Kres ter njihovih sodelavcev. Stane Torkar

Vodja ekipe (foto: Dolenec)

Bo prava poteza?

Podelitev najboljšim

Zmagovalne ekipe z balinarskega turnirja